

Glasilo Mestne občine Ljubljana, številka 3,4, letnik XII, april 2007, ISSN 1318797X

Ljubljana

4

»Vsi v boj za poglobitev železnice!«

6

Bližnje novice na Ljubljani

10

Evropska prestolnica kulture 2012

24

Sprejet razvojni proračun 2007

**Vsak trenutek vse.
Vse v trenutku.**

Priklopite se! Optika v Ljubljani že deluje!

V Šiški v Ljubljani pospešeno priključujemo gospodinjstva in podjetja v najsodobnejše širokopasovno optično omrežje. Telekomunikacije prihodnosti boste uporabniki v tem delu mesta že lahko koristili po najnižjih tržnih cenah. Priključek v omrežje je brezplačen!

Z optičnimi vlakni (FTTH) boste uporabniki neposredno povezani v omrežje, da bi lahko izkoristili kar **najvišje možne hitrosti** prenosa podatkov in signalov do vašega odjemnega mesta. Poleg hitrega interneta **IP** z začetno hitrostjo **1Gb/s** boste lahko izkoristili še prednosti **IPTV** in hkrati spremljali kar 150 digitalnih televizijskih programov (tudi v najkakovostnejšem formatu HDTV) ali pa koristili številne prednosti **VoIP**-govorne in video telefonije prek spleta.

Zagotovite si dostop do najmodernejših telekomunikacijskih rešitev 21. stoletja! Za priklop v omrežje pokličite: **04 / 251 99 11** ali pošljite prijavo na e-naslov: **milena.urbancic@gratel.si**.

Več informacij o priklopih dobite na spletni strani: <http://www.gratel.si>.

**Imejte vsak trenutek vse.
In vse boste dobili - v trenutku.**

**GRATEL d.o.o., gradbeništvo,
inženiring, telekomunikacije**
Skorba 40, 2251 Ptuj
T: 02 / 788 50 40, F: 02 / 788 50 41
E-pošta: gratel@siol.net
<http://www.gratel.si>

Gratel, PE Kranj
Laze 18a, 4000 Kranj
T: 04 / 251 99 10, F: 04 / 251 99 15
E-pošta: gratel.kranj@siol.net

GRATEL d.o.o.
GRADIMO TELEKOMUNIKACIJE

Ljubljana

Strokovna javnost soglasno za poglobitev železnice	4
Ljubljana bo zaživela na novo	7
Ljubljana 2012	10
Mestna kronika	12
Menedžerski izzivi pri prenosu izkušenj iz zasebnega v javni sektor	15
Mestni nagrajenci ob dnevu civilne zaščite	16
Pet let Ambulante s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja	18
Petnajstletnica Waldorfske šole Ljubljana	20
Tri moje Ljubljane	23
Sprejet letošnji proračun	24
Razpis za Župančičeve nagrade	25
Prostor za dnevno varstvo starejših v Šiški	27
Ko počasi odhajamo	29
Današnji Grajski hrib je bil nekoč tropski gozd	30
Nagrajena fotografija	31
Za bolj razgibano Ljubljano	32
Mednarodni turnir ritmične gimnastike	33
Povabilo Četrtno skupnosti Dravljice k skupnemu delovanju in druženju	34
Delo Četrtno skupnosti Center je v polnem teku	35
Ljubljanske novice	36
Okoljske meritve	39

Izdajatelj: Mestni svet
Mestne občine Ljubljana,
Mestni trg 1. Zanj: župan
Zoran Jankovič. Uredniški
odbor: Mitja Meršol
(predsednik), Vesna Kos-
Bleiweis, dr. Jožef Kunič,
Eva Strmljan Kreslin, Marija
Šterbenc. Odgovorna
urednica in lektorica: Nada
Šumi, kontakt: 041 737 863,
glasilo.ljubljana@ljubljana.
si. Avtorica logotipa: Petra
Černe Oven, Studio ID,
Oblikovalska zasnova:
Miljenko Licul. Naslov
uredništva: Glasilo Ljubljana,
Krekov trg 10, Ljubljana.
Tisk, grafična priprava,
prelom, fotolitija: Dnevnik
d.d., Kopitarjeva 2 in 4,
Ljubljana. Oglasno trženje:
E Šport d.o.o., Stražarjeva
25, Ljubljana, kontakt: 041
761 258. Naklada: 111 800
izvodov. Natisnjeno na
okolju prijaznem papirju.
Glasilo brezplačno prejme
vsako gospodinjstvo v
Mestni občini Ljubljana.

Reklamacije v primeru
nepravilnosti pri dostavi
ali poškodovanih izvodih
na brezplačno številko:
080 22 25 ali na e-naslov:
reklamacije-dostava@
dnevnik.si

Fotografije na naslovnici:

Z železniško progo prerezan dostop do Tivolija, foto: Stane Jeršič, slika na sredini : foto: Andrej Hrausky, spodaj: računalniška simulacija ene od izbranih natečajnih rešitev za Špico.

V znamenju uresničevanja mestnih načrtov

Ambiciozni mestni načrti, v katere zaupa skoraj dve tretjini meščank in meščanov, so od 26. marca tudi nesporne postavke mestnega proračuna. Ena najstarejših vizij urejanja mestnega prostora je zagotovo poglobitev mestne železnice, za uveljavitev katere je pred sedmimi desetletji naslikal plakat ob razstavi na velesejmu slikar Ivan Vavpotič. Nova mestna uprava je o tem odprla javno razpravo komaj dober mesec po nastopu mandata in dosegla najširše strokovno soglasje, da je poglobitev najboljša rešitev za ureditev prometa v Ljubljani, za vrnitev narave s Tivolijem in Šišenskim hribom mestu in za povezanost s severnim delom Ljubljane. Doseženo je soglasje, da je to lahko samo skupen projekt države in mesta. Ob tem bo še kako dobrodošel prenos menedžerskih izkušenj iz gospodarstva v javno upravo.

V bližnji prihodnosti bo z novimi ureditvami in mostovi dobila svojo prvotno živahno podobo tudi Ljubljana, o kateri hranijo toliko slikovitih zapisov stare mestne kronike in ki ji mestni Zavod za turizem vsako leto doda novo popestritev. Vrelec novih razvojnih idej pa je strategija razvoja ljubljanske kulture v najširšem pomenu besede, ki jo je prinesla v knjižni obliki pripravljena kandidatura Ljubljane za evropsko kulturno prestolnico leta 2012.

Po letih zastoja zbujaajo drzni načrti tudi odpore, kakršnega je sprožila proračunska postavka za izvedbo strokovne ankete in natečaja za garažno hišo pod osrednjo tržnico in pozneje celovita ureditev tržnice, čeprav med preurejanjem ne bo v celoti zaprta niti en sam dan in se je uprava loteva z izrecnim spoštovanjem Plečnikove dediščine. In čeprav lahko med ustvarjanjem novih pridobitev izvemo o prostoru, na katerem živimo ta hip, da je bil današnji Grajski hrib pred 310 milijoni let močvirni tropski pragozd. Ob velikih načrtih pa bo kljub nekaterim omejitvam zagotovljeno normalno delovanje vse tiste infrastrukture, brez katere si ni več mogoče zamisliti življenja v sodobnem mestu, še posebej ne v prestolnici. Zagotovo je to najprej varnost, ki jo v stalni pripravljenosti zagotavljajo gasilci, gorski in drugi reševalci, med njimi veliko prostovoljcev. In če se socialni standard ceni po meri najšibkejših, je Ljubljani že peto leto v ponos zgledna ambulanta s posvetovalnico tudi za tiste, ki v spletu življenjskih okoliščin niso zdravstveno zavarovani. O resnično solidarni Ljubljani pa še vse drugače pričuje družbeno zavzeta slikarka Alenka Gerlovič. Že petnajsto leto deluje v mestu tudi Waldorfska šola, zasnovana po meri otroštva in vzgoji za življenje, za starejše generacije pa je pomembna pridobitev dnevno varstvo v domu za starejše v Šiški z zmeraj živahnimi dnevnimi centri aktivnosti zanje. S pomladjo se je v mestu začela tudi vsesplošna čistilna akcija, ki po novem ne bo trajala le ves mesec, ampak se bo raztegnila na vse leto, še posebej, ker ima Ljubljana poslej poseben sklad za odpravo obremenitev v okolju, ker se napoveduje odlok, ki nas bo spodbujal k zavzetosti za urejeno okolje, in so četrtno skupnosti odločene poskrbeti za urejenost pred domačim pragom tudi z družabnim urejanjem okolice in praznovanjem mednarodnega dneva sosedov, ki daje ton še novim načrtom. Za majsko številko zato velja povabilo k sodelovanju v nagradnem fotonatečaju Utrip Tivolija, ujetem med pomladnim zelenjem, cvetjem, sproščanjem in srečevanjem.

Nada Šumi, odgovorna urednica

Strokovna javnost soglasno za

Andrej Hrausky,
predsednik DAL

Društvo arhitektov Ljubljana (DAL) je del civilne družbe, ki po svojih močeh odpira pereča vprašanja razvoja Ljubljane. Že januarja lani je DAL v galeriji Kresija pripravil razstavo z naslovom Vizije so 1, na kateri je predstavil vrsto projektov, ki so bili izdelani za Ljubljano, pa so končali v predalu. Problematika poglobitve železnice si je zaslužila svojo razstavo. In društvo je pripravilo razstavo Vizije so 2 – Zgodovina in aktualnost projektov o poglobljanju železnice v Ljubljani, ki jo je 4. decembra 2006 v galeriji Kresija v Ljubljani odprl župan Zoran Jankovič. Na razstavi so avtorji pod vodstvom arhitekta Aleksandra Saše Ostana predstavili celotno problematiko in zgodovino reševanja železniškega vprašanja v Ljubljani s pomočjo poglobitve.

Foto: Dunja Wedam

Razstava Vizije so 2 in simpozij o zgodovini in aktualnosti projektov o poglobljanju železnice so naleteli na veliko zanimanje.

Težave mesta z železnico v preteklosti

Razstava v Kresiji je pokazala, da ima problematika dosti daljšo zgodovino in da je šlo vedno za nerazumevanje med železnico in mestom. Poglobitev bi koristila mestu in njegovemu nemotenemu razvoju, vendar železniška proga ni njegova last. Železnica je imela vedno svoje težave in nikoli ni bila pripravljena reševati problemov mesta. Železniška povezava med Ljubljano in Dunajem je stekla 16. septembra 1849, zgradila pa jo je zasebna družba. Tedaj je bila Ljubljana majhno in nepomembno mesto z nekaj več kot 30.000 prebivalci in proga je bila speljana precej zunaj mesta. Vendar je že takrat mestni magistrat predlagal, naj bi železnico proti Trstu speljali za Šišenskim hribom in ne skozi Tivoli, a predloga niso upoštevali. Povezava s Trstom je stekla leta 1857, leta 1870 je bila zgrajena proga proti Gorenjski, leta 1893 pa Dolenjska železnica. Danes si težko predstavljamo absurdno situacijo, ki je tedaj nastala. Vse tri železnice so bile v lasti drugega podjetja (Gorenjska železnica je bila državna), ki niso sodelovala, in Ljubljana je imela kar tri kolodvore: Državni (tudi Jožefov) kolodvor za pivovarno Union, Kolodvor južne železnice – današnji glavni kolodvor

in Dolenjski kolodvor na Rakovniku. Ker so se vlaki posameznih družb ustavljali le na svojem kolodvoru, je moral potnik iz Gorenjske izstopiti na Državnem kolodvoru in prepešati nekaj sto metrov do Južnega kolodvora, če se je hotel peljati proti Štajerski. Razmere so se uredile šele po prvi svetovni vojni, ko je kraljevina Jugoslavija poddržala železnice. Kmalu po potresu leta 1895 je bilo jasno, da se, zaradi slabih barjanskih tal, mesto lahko širi le proti severu, prek železnice. Že leta 1899 so predlagali izgradnjo štirih podvozov. Od tega so leta 1910 zgradili podvoz na Šmartinski cesti, tri leta prej pa so na najbolj obremenjenem železniškem prehodu na Dunajski cesti zgradili brv za pešce. Po prvi svetovni vojni so sprva razmišljali o prestavitvi kolodvora in o tunelu pod Rožnikom, skozi katerega bi speljali gorenjsko in tržaško progo.

»Vsi v boj za poglobitev železnice!«

Leta 1929 je občinski svetnik dr. Jerič na mestnem svetu prvič predlagal poglobitev železnice, a je bil zavrnjen. Marca naslednjega leta je ing. Stanko Dimnik pripravil idejni projekt poglobitve, ki ga je predstavil na več predavanjih. Za zamisel mu je uspelo pridobiti

ing. Janka Mačkovška, profesorja Alojzija Hrovata ter arhitekta: Jožeta Mesarja, Lada Khama, Pavla Göstla in druge, ki so do leta 1935 izdelali podrobnejši projekt s predračuni. Leta 1936 je ing. Stanko Dimnik projekt poglobitve predstavil v reviji Tehnika in gospodarstvo, mestni gradbeni odbor pod vodstvom dr. Franceta Steleta pa je projekt podprl. Vendar je sočasno železniška uprava začela pripravljati svoje načrte, ne da bi upoštevala zahteve mesta Ljubljane po poglobitvi.

Mestni tehnični odbor za poglobitev glavnega kolodvora v tridesetih letih

MOL je tako januarja 1938 ustanovila tehnični odbor za poglobitev glavnega kolodvora. Predsednik je bil profesor Alojzij Hrovata, člani pa so bili arhitekt ing. France Tomažič, ing. Albert Poženel, ing. Janko Mačkovšek, ing. Porenta, ing. Josip Černivec, dr. Pless in ing. Stanko Dimnik. Predsednik iniciativnega odbora za poglobitev je bil še naprej dr. France Stele. Uradno je bil projekt poglobitve odobren, vendar se zdi, da je železnica projekt še vedno zavirala. Mestni svet je namreč v publikaciji Pet let dela za Ljubljano, ki jo je izdal leta 1940, zapisal, da mestna uprava »ne zagovarja krparij, ampak zahteva najboljšo rešitev, ki

Ivan Vavpotič: plakat za razstavo poglobitvenih projektov na Ljubljanskem velesejmu leta 1937 (iz arhiva NUK).

poglobitev železnice

Zanimanje za razstavo, ki si jo je v dveh tednih ogledalo več kot 1200 obiskovalcev, priča, da je tema še vedno zelo zanimiva. Z vstopom Slovenije v EU in njeno prometno politiko ter z novimi političnimi spremembami v mestu, je ponovno vzniknilo upanje, da je mogoče preseči stanje, ki ga je vzpostavila nesrečna politična odločitev iz leta 1958, ki se je opredelila za izgradnjo podvozov. Ta odločitev, ki so ji nasprotovali vsi strokovni forumi in združenja, še danes kot slab spomin visi nad stroko. Podvozi so bili morda kratkoročno cenejša, morda tedaj hitrejša rešitev, vendar je bilo mesto s tem razdeljeno in še danes je komunikacija proti severu omejena na le nekaj podvozov, ki ustvarjajo prometne zamaške in s tem skoraj nerešljive prometne težave, ki jih ne bi pričakovali v evropskem mestu te velikosti.

Maja leta 1937 je skupina pod vodstvom ing. Stanka Dimnika projekt poglobitve razstavila na Ljubljanskem velesjemu in s tem pričela javno agitacijo za poglobitev. Da so se akcije lotili zelo zavzeto, dokazuje plakat, z naslovom *Vsi v boj za poglobitev železnice*. Julija je mestni svet ustanovil akcijski odbor za rešitev železniškega vprašanja, ki je glede poglobitve sklical javno anketo. Podprli so jo predstavniki tako rekoč vseh forumov, organizacij in združenj in že 22. julija je odbor izdal resolucijo, s katero so železniško upravo pozvali, da upošteva poglobitveni načrt. Oktobra istega leta je v Beograd odpotovala zelo močna delegacija, ki so jo sestavljali župan dr. Juro Adlešič, predsednik zbornice TOI Jelačin in profesor Hrovat, da bi intervenirala »na merodajnih mestih« in za projekt dobila potrebno podporo.

■■■■■■■	POGLOBITEV ŽELEZNIŠKE TRASE, VARIJANTA- A	
■■■■■■■	POGLOBITEV ŽELEZNIŠKE TRASE, VARIJANTA- B	
■■■■■■■	ULIČNA MREŽA	
■■■■■■■	REKA LJUBLJANICA	
■■■■■■■	OS DRŽAVNOSTI	
■■■■■■■	A - PREDSEDNIŠKA PALAČA	
■■■■■■■	B - DRŽAVNI ZBOR	
■■■■■■■	C - NOVO UPRAVNO SREDIŠČE: VLADNA PALAČA, MINISTRSTVA	
■■■■■■■	POVEZAVA GRAD - TIVOLI	
■■■■■■■	SPROŠČENA ZEMLJIŠČA - V OKVIRU PCL	230 000m ² *
■■■■■■■	SPROŠČENA ZEMLJIŠČA -1FAZA	170 000m ² *
■■■■■■■	SPROŠČENA ZEMLJIŠČA -2FAZA	70 000m ² *
■■■■■■■	SPROŠČENA ZEMLJIŠČA SKUPAJ	470 000m ² *

* okvirni izračun na podlagi geodetske karte

Odpri krog: Shema poglobitve železniške postaje s cestnimi povezavami sever-jug iz leta 2002.

je bila spoznana po nepristranski razpravi«. Po več kot desetih letih prizadevanj za poglobitev železnice se je zdelo, da je bitka dobljena, a uresničitev zamisli je preprečila vojna.

Povojna prizadevanja za poglobitev

Po drugi svetovni vojni je nekaj časa kazalo, da bo nova oblast projekt izvedla. Že leta 1946 je Ministrstvo za gradnje razpisalo anketo, ki je dala naslednje rezultate: potniški promet naj ostane v mestu, tovorni naj se spelje po obvoznici, obstoječo traso je treba poglobiti.

Na podlagi te ankete je tudi Glavna direkcija jugoslovanskih železnic v Beogradu zagovarjala stališče, da je treba tovorni železniški promet speljati po obvoznici okoli Rožnika, potniški pa bi potekal po obstoječi, a poglobljeni trasi. Vendar je zaradi nasprotovanja Jugoslovanske ljudske armade revizijska komisija zavrnila ta načrt, češ da je pomanjkljiv. Tedanji Urad za regulacijo Ljubljane je leta 1953 sprožil razpravo o Osnovnih urbanističnih načelih za regulacijo Ljubljane in ponovno podprl poglobitveni načrt glavne direkcije jugoslovanskih železnic iz leta 1948.

Hkrati je MOL ustanovil posebno komisijo pod vodstvom arh. Marjana Tepine in ustanovil Biro za ljubljansko železniško vozlišče, ki ga je vodil ing. Jurij Medved. Medtem se je zaostрил prometni problem mesta, ki ga je oklepala železniška proga.

Prometna študija iz leta 1955

Leta 1955 so opravili prometno študijo, ki je pokazala, da ima Ljubljana kar 34 nivojskih železniških prehodov. Zapornice na najbolj obremenjeni Titovi cesti (današnja Dunajska) so se dnevno zaprle 156-krat in so bile skupno vsak dan zaprte kar 7 ur. Bil je že čas, da se problem reši. Biro za ljubljansko železniško vozlišče je izdelal študijo več variant rešitve in 13. marca 1955 je podkomisija v sestavi: ing. Alfonz Dobovišek (predsednik), ing. Sergej Bubnov, ing. Marjan Prezelj, ing. Jurij Medved, ing. Branko Simčič podprla varianto s poglobitvijo.

Po tedanjih ocenah bi poglobitev železnice stala 15 milijard dinarjev,

Fotografije: Stane Jeršič

Prof. Janez Koželj, podžupan Mestne občine Ljubljana za področje urbanizma in profesor na Fakulteti za arhitekturo: »Poglobitev je aktualna, odkar je železnica odrezala mesto od naravnega zaledja. Tehnično, finančno in logistično tako zahteven projekt pa je mogoče uresničiti le, če so se vsi akterji pripravili zanj zares prizadevati in premagati delitve. Izgradnjo potniškega centra in železniškega vozlišča s poglobitvijo prog vidim kot del integralnega reševanja prometnih razmer, ki so postale v Ljubljani kritične. Ali smo tokrat sposobni strniti moči in rešiti ta problem?«

Mag. Miran Gajšek, načelnik Oddelka za urbanizem: »Projekt in izvedba je eden ključnih elementov urbanističnih dokumentov, ki jih pripravljamo. Republika Slovenija je potrdila, da bo na pobudo mesta Ljubljane Potniški center Ljubljana uvrstila v program 2007/2013, in ne v poznejše obdobje, kar pomeni, da bo lahko sofinanciran z evropskimi sredstvi.«

Foto: osebni arhiv Metke Černelč

Metka Černelč, direktorica direktorata za prostor na Ministrstvu za okolje in prostor: »Prometna ureditev je ena od nalog, ki jih vlada želi reševati skupaj z mestom. Rešitev te problematike na našem ministrstvu vidimo v poglobitvi železnice in toplo pozdravljamo tovrstna razmišljanja stroke. Evropska direktiva zahteva, da je potrebno hrup zmanjšati pod 55 decibelov. Druga direktiva je o onesnaževanju in določa mejne vrednosti prašnih delcev. Izpolnjevanje teh direktiv je prvi pogoj, da lahko kandidiramo za evropska kohezijska sredstva.«

Foto: osebni arhiv dr. Breda Mihelič

Dr. Breda Mihelič, *Urbanistični in inštitut RS*: »Železnica je ločila mesto proti severu, morda še hujše je, da je železnica ločila mesto od Tivolija in Šišenskega hriba. Povezanost mesta z naravo je po mojem mnenju ena največjih kvalitiet Ljubljane.«

Ljubo Žerak, *Javna agencija za železniški promet*: »Bistveno je, da je to skupni projekt države in mesta. Ne mesto ne država ne moreta tega izvesti samostojno. Odločitev mora biti sprejeta čimprej, saj vedno znova pri vseh razvojnih projektih trčimo na problem nerešenega ljubljanskega prometnega vozlišča.«

Janko Rožič, *Odprti krog*: »Prometni zastoji v Ljubljani nastajajo zato, ker železnica prereže mesto na severni in južni del in blokira kar osem ulic. Poglobitev bi sprostila tudi obsežna zemljišča (dodatnih 350.000 m²) zahodno od Dunajske ceste, ki se nahajajo v samem centru mesta.«

varianta s podvozi pa 14 milijard dinarjev. Kljub temu je leta 1958 prišlo do odločitve, da se izvede varianta s podvozi.

Natečaj po Kardeljevi direktivi kljub soglasnemu strokovnemu nasprotovanju

Šlo je za politično odločitev, za katero je stal Edvard Kardelj. Leta 1960 je bil razpisan natečaj za ureditev območja železniške postaje, ki je v razpisnem gradivu zahteval železniško progno poglobitve. Na natečaju je prvo nagrado prejel projekt Jožeta Puciharja, Tomaža Štruklja in Božidarja Gvardjančiča. V nasprotju z razpisnimi pogoji so avtorji na lastno pobudo predložili tudi varianto s poglobitvijo. Društvo arhitektov Slovenije in Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov sta podali skupno izjavo, v kateri sta zahtevali, da se na natečaju enakovredno obravnava tudi projekt poglobitve. To se ni zgodilo in marca 1962 so Zveza društev arhitektov Slovenije, Urbanistično društvo Slovenije in Zveza društev gradbenih inženirjev in tehnikov Slovenije predlagali, da se dela na podvozi ustavijo in da se ponovno prouči predlog poglobitve železnice. Stroka je nastopila enotno, vendar je bilo vse zaman. Zanimivo je, da sta proti poglobitvi nastopila tedanji ljubljanski župan dr. Marijan Dermastja in arhitekt Marjan Tepina, ki je pri mestu vodil komisijo za rešitev železniškega vprašanja.

Podvoza na nekdanji Titovi in Celovski

Leta 1962 so zgradili podvoza na tedanji Titovi (danes Dunajski) in Celovski cesti, arhitekt Gvardjančič pa je na kolodvoru zasnoval betonske nadstrelnice in podhod pod tremi peroni. Zaradi gradnje podvozov je bilo potrebno premakniti potek železnice skozi Tivoli. Prej je namreč potekala po drugi strani kopalnišča Ilirija po trasi današnje Tivolske ceste. Zaradi tega je Ljubljana zgubila dva kulturna spomenika – Jakopičev paviljon, nekoč najpomembnejše likovno razstavišče, delo arhitekta Maksa Fabianija, in vhodni baldahin na poletno telovadišče, delo arhitekta Jožeta Plečnika. Jakopičev paviljon je dobil slab nadomestek

v Jakopičevem razstavišču v kleti bloka na Ferantovem vrtu, ki je po nedavni prenovi zapuščen, na Plečnikov baldahin z ograjo in kioskom za prodajo kart iz leta 1933 pa so Ljubljančani že skoraj pozabili. Poleg tega je železnica presekal Plečnikovo promenado v Tivoliju.

Ponovni predlogi za poglobitev železnice

Z izgradnjo podvozov je bila zamisel o poglobitvi železnice uradno umaknjena z dnevnega reda in odtlej vsi urbanistični dokumenti do danes predvidevajo železnico na ravni terena. Kljub temu so se občasno pojavljali projekti, študije in časopisni članki, ki so predlagali ponoven razmislek o poglobitvi. Tako so arhitekti Edo Ravnikar, Majda Kregar in Miha Kerin na natečaju za ljubljansko železniško postajo leta 1979 za projekt poglobljene železniške postaje prejeli drugo nagrado. Leta 1994 je skupina pod vodstvom arhitekta Marjana Vrhovca na ljubljanskem urbanističnem zavodu pripravila variantno študijo rešitve železniške postaje in primerjala poglobitev postaje z nivojsko rešitvijo. Leta 2002 sta na mednarodnem natečaju za Potniški center Ljubljana, ki je pogojeval nivojsko rešitev, biro Ambient in skupina Odprti krog predlagala poglobitev železnice.

Ljubljana kot prestolnica Evropske unije

Nove razmere z vstopom v Evropsko unijo in nova politična situacija v mestu (večina županskih kandidatov je obljubljala poglobitev železnice) so terjale ponoven razmislek o rešitvi ljubljanskega železniškega vprašanja. S tem, ko je društvo pripravilo razstavo, je skušalo vzpostaviti javno in demokratično razpravo o problemih, ki zadevajo vse nas. Vse prevečkrat se o zadevah (tudi o zakonih) razpravlja za zaprtimi vrati, po hitrem postopku in brez sodelovanja javnosti. Pri takšnem nedemokratičnem načinu je javnost vedno postavljena pred gotova dejstva, njene reakcije pa zavirajo uresničevanje že začetih projektov. Pri tem je najpomembnejši dostop do informacij.

Okrogla miza Društva arhitektov Ljubljane 13. decembra lani

Zato je Društvo arhitektov Ljubljane 13. decembra na razstavi pripravilo okroglo mizo in nanjo povabilo predstavnike vseh ustanov, ki bi lahko pojasnile celotno problematiko in okoliščine nadaljnega ukrepanja. Tako so na okrogli mizi prvič skupaj javno nastopili predstavniki vlade, železnice in mesta ter pojasnili svoje poglede na poglobitev. Ministrstvo za okolje in prostor je predstavljala direktorica direktorata za prostor Metka Černelč, železnico Ljubo Žerak z Javne agencije za železniški promet, mesto pa sta predstavljala podžupan prof. Janez Koželj in načelnik mestnega Oddelka za urbanizem mag. Miran Gajšek. Poleg tega je zgodovinski pregled pripravila umetnostna zgodovinarica dr. Breda Mihelič, s krajšimi prispevki pa sta sodelovala tudi Rok Klanjšček kot avtor prvonagrajenega projekta na natečaju za Potniški center Ljubljane in Janko Rožič kot predstavnik skupine Odprti krog, ki se zavzema za poglobitev. V razpravi je večina navzočih pozdravila poglobitev železnice. Oglasili so se tudi inž. Luka Barbič, ki je pred 50 leti delal v biroju za reševanje železniškega vozlišča, Miloš Lapajne, ki se je v šestdesetih letih kot predsednik društva arhitektov boril proti podvozom, in Uroš Stanič, sin pred dvema letoma umrlega Cirila Staniča, ki je praktično vse življenje posvetil poglobitvi železnice in si je dal na nagrobnik vklesati napis »Poglobitev železnice!« Nekatšen zaključek je dodal arhitekt Miha Kerin: »Končno je treba k temu pristopiti na pameten način. Naj se ne naredi ničesar, kar bi preprečevalo poglobitev.« Javnost je na pogovoru prvič dobila zagotovila, da vse odgovorne ustanove podpirajo poglobitev. Vprašanje je le, kako to izvesti.

Ljubljana bo zaživela na novo

Razstava in okrogla miza v galeriji Kresija

Jure Lenard,
višji svetovalec na Oddelku za
urbanizem

Povečano zanimanje za reko, ki se v zadnjem času kaže v poskusih organizirane plovbe, prireditvah na Ljubljani in na njenih nabrežjih ter ureditvah nekaterih nabrežij v mestnem delu, zahteva ureditev celotnega mestnega dela Ljubljane in Gruberjevega prekopa. Ta tematika v veljavni urbanistični dokumentaciji ni zadovoljivo obdelana, zato je bilo treba pridobiti celovito strokovno osnovo, ki bo omogočila postopno prilagajanje novim potrebam.

Mestna občina je leta 2004 izvedla javni natečaj, s katerim so pridobljene strokovne podlage za celovito obravnavanje prostora. Prav tako so bile z natečajem pridobljene tudi idejne zasnove mostov in brvi, ki jih je treba zgraditi v bližnji prihodnosti. Javnosti so bile variantne rešitve drugega natečajnega kroga februarja na ogled v galeriji Kresija.

Foto: Dunja Wedam

Okrogla miza Novo na Ljubljani 27. februarja v galeriji Kresija, ki jo je vodil mestni svetnik Mitja Meršol. Od leve proti desni: dr. Damjan Prelovšek, podžupan prof. Janez Koželj, mag. Tadej Brate, Jure Lenard, Saša Dalla Valle, Aleksander Ostan in Mitja Meršol.

Dobri predlogi upoštevani v občinskem lokacijskem načrtu kot temelju za izvedbo

Gre za brv za pešce in kolesarje pri Špici in za dva nova mostova: prvega naj bi zgradili na mestu sedanjega Hradskega mostu in drugega na Grablovičevi ulici. Da bi lahko zgradili novi Hradskega most, je treba obstoječi, litoželezni most prestaviti na ustrežnejšo lokacijo, kjer bo služil kot brv za pešce in kolesarje.

Ljubljana in Gruberjev prekop sestavljata v mestnem tkivu obroč, ki v mestnem življenju še nima prave vloge. Udeleženci natečaja so morali prikazati možnosti, ki jih ponuja ta vodna in zelena poteza, ki poteka tudi skozi najožji del mestnega središča. Gre za ureditev in ozelenitev nabrežij, obrežnih pešpoti in kolesarske steze zvezno po celotnem obroču, možnosti krožne plovbe z vstopno-izstopnimi mesti ter možnosti namestitve programov, povezanih z reko. Obroč je dolg skoraj 8 kilometrov, ladjica bi ga obplula v dveh do treh urah, kolesar bi ga prevozil v kakšni uri, povprečni rekreativec pa pretekel v kakšni uri in pol.

Rezultati tega natečaja so za območje Špice podali nekaj predlogov, za katere je ocenjevalna komisija presodila, da so boljši od drugih in da lahko pomenijo izhodišče za pridobitev rešitve, ki bo služila kot osnova za izdelavo občinskega lokacijskega načrta, s tem pa tudi kot osnova za izvedbo. Zato je bil sprejet sklep, da se izvede še en krog načrtovanja, pri čemer so bili k izdelavi variantnih rešitev povabljeni avtorji štirih najbolje ocenjenih natečajnih elaboratov. Prav tako je bil izveden tudi drugi krog natečaja za novi Hradskega most, ki na prvem natečaju še ni bil izbran. Obdelani sta tudi dve lokaciji za prestavitev sedanjega Hradskega mostu, ki bo na novem mestu služil kot brv za pešce in kolesarje, bodisi med Žabjakom in Krakovim ali pa na območju kliničnih bolnišnic. Na razstavi smo tako prvič predstavili delo, ki v javnosti še ni bilo prikazano; variantne rešitve za območje Špice, izbrano rešitev za novi Hradskega most in rešitvi za prestavitev obstoječega Hradskega mostu.

Na Špici bodo še naprej živele vse dosedanje dejavnosti

Komisija, ki je presojala vse štiri rešitve za Špico, je ugotovila, da so vse kvalitetno obdelane. Posamezne elemente ureditve je

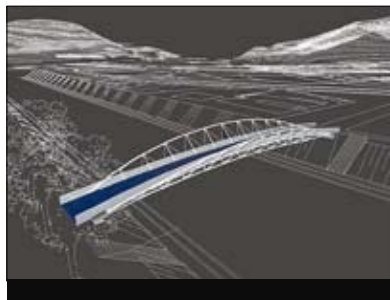
mogoče uporabiti iz vseh štirih rešitev. V krajinski obdelavi ponujajo cel spekter odnosov do danega prostora - od poudarjeno krajinske parkovne obdelave do v celoti oblikovanega parterja. Komisija je ob tem menila, naj se na območju urejanja ohranijo vse dejavnosti, ki so se spontano naselile na ta prostor in lahko prispevajo k njegovi pestrosti in zeleni podobi.

Po presoji variantnih rešitev se je komisija odločila, naj bo ureditev neposrednega območja Špice zasnovana na dveh variantnih rešitvah ter njunih povezavah: na rešitvi Atelier Arhitekti v odnosu do širšega prostora in v prometnih ureditvah ter rešitvi Domna in Mateje Gerškščič v delu, ki se nanaša na paviljon in njegovo neposredno okolje.

Nevsiljiva ureditev mestnega parka z zveznim padcem proti Ljubljani naj obsega večjo večnamensko zeleno površino na nivoju paviljona kot navezavo na parkovni del območja in še posebej z navezavo na pristanišče.

Vse zdravo obstoječe drevje naj se ohrani in ureditve naj se prilagodijo s premišljeno novo zasaditvijo. Ob tem ponuja kvaliteten načrt zasaditve rešitev LUZ/karh07. Vzdolž struge Ljubljane je predvideno nadaljevanje oblikovanja nabrežja z obstoječimi

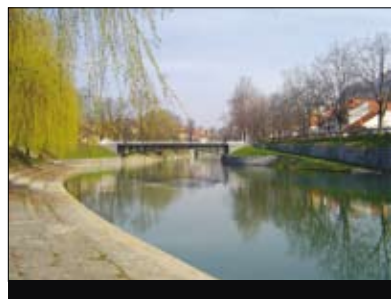
Ljubljana bo zaživela na novo *Razstava in okrogla miza v galeriji Kresija*

Izbrana rešitev za brv na Špici: Katarina Pirkmajer Dešman, u.d.i.a., in Miha Dešman, u.d.i.a.

Rešitev za nov Hradeckega most: Arhitektura: Jerneja Fischer Knap, u.d.i.a., Jurij Kobe, u.d.i.a., Špela Kokalj, u.d.i.a., Urša Podlipnik, u.d.i.a., Vid Razinger, u.d.i.a., Rok Žnidaršič, u.d.i.a., Samo Mlakar, abs.arh., Atelier Arhitekti, statika: Miran Vedlin, u.d.i.g.

Varianta rešitev za prestavljen Hradeckega most 1: Jurij Lenard, u.d.i.a., Mestna občina Ljubljana, Oddelek za urbanizem

Varianta rešitev za prestavljen Hradeckega most 2: Saša Dalla Valle, u.d.i.a., Urbi, d.o.o.

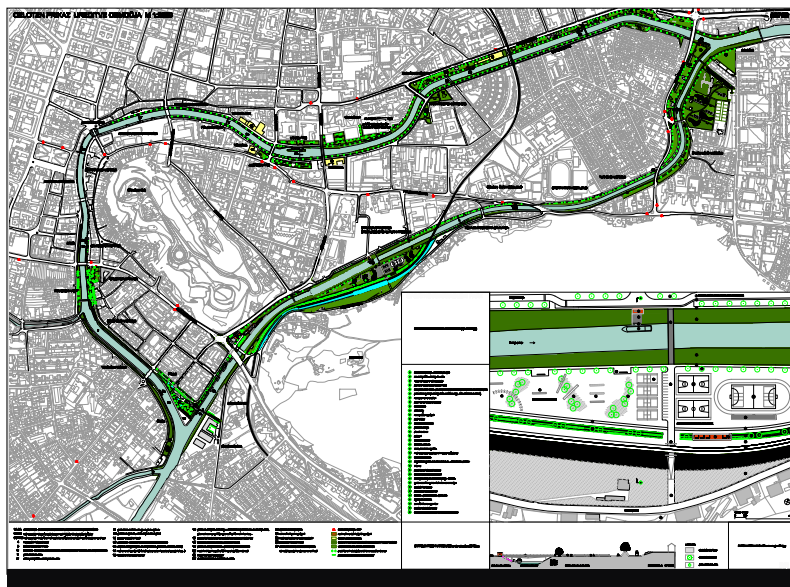
profili ter povezavo pod Prulskim mostom. Tudi za obstoječi radij obrežja na sami Špici proti Gruberjevemu prekopu je predvideno, da se ohrani. Glede na program Špice se lokacija vstopno-izstopnega mesta za rečno plovbo predvidi bližje. Tudi za dopolnilni gostinski program ob Ljubljani je zaželeno, da se predvidi bodisi na nabrežju, kot to ponuja rešitev Brede Bizjak in Lorenke Stropnik, bodisi na privezanem splavu v bližini tega vstopno-izstopnega mesta ali v kombinaciji z njim.

Treba je še preveriti prometno ureditev v odnosu do parkirnih mest. Reševanje parkirnih mest na samem območju urejanja je problematično, zato je mišljeno, da se v rešitev vključijo tudi parkirna mesta na območju šol čez prekop, kadar jih je mogoče uporabiti. Brv pri Špici naj se predvidi pravokotno na os prekopa. Paviljon naj po višini obsega pritrilče in eno nadstropje.

Stari Hradeckega most je spomenik tehnične dediščine

Obstoječi stari litoželezni Hradeckega most ne more več služiti svojemu namenu, ima pa zanimivo preteklost. Sprva je stal na lokaciji sedanjega Čevljarkega mostu. Projekt je bil izbran na natečaju, ki ga je mesto izvedlo okoli leta 1868. Izdelan je bil v livarni v Dvoru pri Žužemberku, torej je predmet domačega znanja in je zaradi svojih kvalitete spomenik tehnične dediščine. Ko je Plečnik postavil nov Čevljarke most, so tega prestavili na sedanjo lokacijo in zaradi bližine mrtvašnice ljubljanskih bolnišnic se ga je prijelo ime Mrtvaški most. Tudi to prestavitev je načrtoval Plečnik. Mostu je dodal betonske podaljške z lučmi in ga tako prilagodil dani lokaciji. Most je sestavljen iz litoželeznih elementov in ga je mogoče po delih prestaviti, še prej pa obnoviti.

Na zahtevo Zavoda za varstvo kulturne dediščine je potrebno most prestaviti v celoti, torej s Plečnikovimi betonskimi podaljški. Tudi prestavitev mostu je bila predmet natečaja za ureditev nabrežij Ljubljane in Gruberjevega prekopa. V tem natečaju smo zbirali predloge za novo lokacijo

Uvodni plakat – drugonagrajeni elaborat natečaja za ureditev prostora Ljubljane in Gruberjevega prekopa: Domen Gerškšič, u.d.i.a., Mateja Gerškšič, u.d.i.a., ing. gr., Arhitekturni studio dmj.

Hradeckega mostu in ocenjevalna komisija je odločila, da sta za nadaljnje preveritve in končno odločitev primerni dve lokaciji: lokacija med Krakovim in Žabjekom, ki bi hkrati pomenila priložnost za ureditev obeh nabrežij in dala nov zagon prenovi obeh zaledij. Potreba po novi brvi pa se kaže tudi na prostoru med Rdečo hišo in nekdanjo tovarno Rog. Lokaciji seveda nista bili izbrani naključno. Hradeckega most mora kot pomemben spomenik tehniške dediščine po zahtevi Zavoda za varstvo kulturne dediščine dobiti nov pomemben prostor v mestnem središču. Obe lokaciji sta zato predvideni na mestih, kjer se kaže potreba po novi povezavi obeh bregov in imata poleg tega v zaledju pomembno stavbno dediščino.

Ustreznejša lokacija za stari Hradeckega most je med Krakovim in Žabjekom

Obe lokaciji sta bili že preverjeni leta 2003 v sklopu preveritev nekaj premostitev Ljubljane. Lokacijo pri Rdeči hiši je obdelal arh. Jurij Kobe, lokacijo med Krakovim in Žabjekom pa arh. Peter Gabrijelčič, vendar oba s svojimi zasnovami obeh brvi. Podrobnejše preveritve na Oddelku za urbanizem so pokazale, da Mrtvaški most s podaljški na lokaciji pri Rdeči hiši presega razpoložljiv prostor, prestavitev na lokacijo med

Krakovim in Žabjekom pa ustreza v vseh pogledih. Razdalja med Šentjakobskim mostom in mostom na Opekarski cesti je 600 metrov, kar je največja razdalja med dvema mostovoma na poteku Ljubljane skozi mesto.

S povezavo Prul in Trnovega so se ukvarjali že nekdanji mestni načrtovalci Duffé, Fabiani in Plečnik, ki so most predvidevali v podaljšku Švabičeve, ko je še obstajalo nekdanje Trnovo, Trnovski pristan pa še ni bil urejen.

Nova brv pri Špici

Na razstavi je bil prikazan tudi načrt nove brvi pri Špici, katere gradnja je predvidena že letos. Brv za pešce in kolesarje bo povezala območje Prul in Špice s predelom šol čez Gruberjev prekop in naprej z Botaničnim vrtom ter tako ustvarila novo pomembno povezavo. Zdaj kaže, da bi bilo bolje zgraditi brv, ki bi povezala oživljeno Eipprovo in Krakovo z Žabjekom ter v nadaljevanju z Gornjim trgom in tema predeloma vdihnili več življenja. Hrenovi in Rožni ulici bi tako vrnili nekdanjo vlogo povezave z Gornjim trgom, ki zdaj učinkuje kot slepo črevo, saj bi ga ponovno povezali prek Karlovške s peščevimi prehodi, to cesto pa spremenili v mestno cesto. Na tem mestu se bregovi dovolj

razširijo, da omogočijo novo lokacijo Hradskega mostu, ki bi ga lahko selili v celoti s Plečnikovimi dodatnimi betonskimi ograjnimi podaljški in z lučmi, ki jih je Plečnik zasnoval za potrebe sedanje lokacije. Hkrati bi most s Plečnikovo ureditvijo pomenil nekakšen uvod v njegovo ureditev Trnovskega pristani in Gradašče.

V osi izteka Hrenove ulice je dovolj prostora za navezavo brvi na oba bregova in za njuno ustrezno parkovno ureditev. Brv na tej lokaciji pa omogoča tudi dobro povezavo Krakovega z lokacijo predvidene parkirne hiše pod zelenico pred Gruberjevo palačo, ki pomeni edino rešitev parkirnih zadržev na tem območju Stare Ljubljane, Prul in Krakovega.

Nov Hradskega most bo

novega mostu čez Ljubljanico ob železniškem mostu. Novi most bo omogočil povezavo obeh nabrežij s pešaškimi potmi in kolesarskimi stezami. Na Krakovskem nasipu je treba ob tem prenoviti zelenico in odstraniti porušena oziroma zasuta zaklonišča. Ponuja se trasiranje nove pešpoti na robu brežine, saj je na voljo od 5 do 9 metrov zelenice. Tako bi lahko obnovili celotno nabrežje Krakovskega nasipa od izliva Gradaščice do Šentjakobskega mostu.

Na Oddelku za gospodarske javne službe in promet pa so pridobili še presojo lokacije pri kliničnih bolnišnicah, v podaljšku Potočnikove ulice, torej nedaleč od obstoječe lokacije. Tu bi most povezal klinične bolnišnice čez Ljubljanico z območjem Doma

Variantna rešitev za Špico 2: Arhitektura: Jerneja Fischer Knap, u.d.i.a., Jurij Kobe, u.d.i.a., Špela Kokalj, u.d.i.a., Urša Podlipnik, u.d.i.a., Rok Žnidaršič, u.d.i.a., Maja Kovačič, abs. arh., Samo Mlakar, abs. arh., sodelavci: Tanja Bojc, abs. arh., Atelier Arhitekti, krajinska ureditev: Iztok Kavčič, u.d.i.k.a., statika: Miran Vedlin, u.d.i.g.

Variantna rešitev za Špico 1: Domen Gerškšič, u.d.i.a., Mateja Gerškšič, u.d.i.a., ing. gr., Arhitekturni studio dmg.

nadomestil sedanjega. Most bo zgrajen tudi za motorni promet, torej z ustrezno nosilnostjo in v širšem profilu. Med drugim bo prevzel tudi motorni promet z Grablovičeve, v času gradnje

medicinskih sester in srednje medicinske šole ter območjem srednjih šol ob Roški.

Na okrogli mizi v času razstave 27. februarja, ki jo je vodil mestni svetnik Mitja Meršol in na kateri so sodelovali podžupan prof. Janez Koželj, generalni direktor Direktorata za kulturno dediščino na ministrstvu za kulturo dr. Damjan Prelovšek, mag. Tadej Brate z Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, arh. Saša Dalla Valle iz podjetja Urbi d.o.o., arh. Aleksander Ostan iz Ateljeja Ostan-Pavlin, svetovalka Oddelka za gospodarske javne službe in promet MOL ing. arh. Nevenka Brumen in svetovalca Oddelka za urbanizem MOL ing. arh. Jure Lenard, ni prinesla enotnega stališča glede nove lokacije Hradskega mostu, kot so organizatorji okrogle mize pričakovali, zato je za zdaj ostala odprta.

Variantna rešitev za Špico 3: Breda Bizjak, u.d.i.a., Lorenka Stropnik, u.d.i.a.

Variantna rešitev za Špico 4: Sergej Hiti, abs. kraj. arh., Urška Kranjc, u.d.i.k.a., Darja Matjašec, u.d.i.k.a., mag. Maja Simoneti, u.d.i.k.a., arhitektura: Rok Benda, u.d.i.a.

Ljubljana 2012 – odprti oder

Alma Selimović

Evropska prestolnica kulture je eden največjih kulturnih izzivov tako za mesta kot za države, ki pridobijo ta ugledni naslov. Ideja za vsakoletno evropsko kulturno prestolnico se je leta 1985 porodila takratni grški kulturni ministrici Melini Mercouris – z mislijo, da je čas, da se glas kulturnih ministrov »sliši tako glasno kot glas tehokratov. Kultura, umetnost in ustvarjalnost niso manj pomembne kot tehnologija, trženje in izmenjava«. Od takrat je ta prestižni enoletni program kulturnega razcveta evropskih mest, ki ga lahko primerjamo z olimpijskimi igrami, organiziralo že 19 držav, nekatere že tudi po večkrat, a kar 15 med njimi se je v prvem krogu odločilo prav za državno prestolnico.

Foto: Dunja Wedam

Poletna Knjižnica pod krošnjami na obrežju Ljubljanice.

Ljubljana se je dobro pripravila na razpis za evropsko kulturno prestolnico

Ministrstvo za kulturo je 14. julija lani objavilo razpis za nominacijo Evropske kulturne prestolnice, ki jo bo Slovenija skupaj s Portugalsko gostila leta 2012. Med mesti se je razvilo tekmovanje, ki postavlja kulturo v ospredje družbenega dogajanja. Za imenovanje se potegujejo Ljubljana, Celje, Koper in Maribor (zadnji dve mesti sta se povezali še drugimi slovenskimi

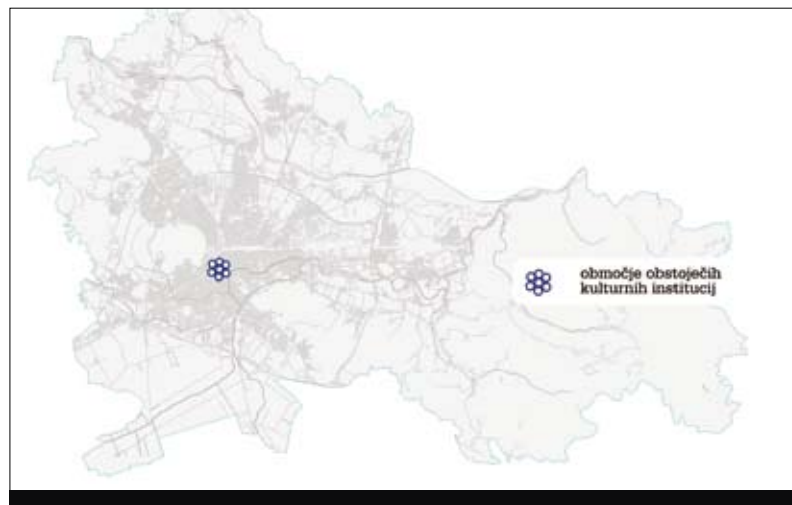
kraji), ki so do 28. februarja, ko je potekel prijavi rok, na Ministrstvo za kulturo poslali obširno utemeljene prijave. Mestna občina Ljubljana se je na kandidaturu dobro pripravila. Tako je že v letu 2005/6 izvedla dve pomembni raziskavi: o kulturnem utripu v Ljubljani in o konkurenčnosti Ljubljane z drugimi srednjeevropskimi mesti. S prihodom novega župana Zorana Jankovića pa je mesto dobilo nov delovni elan, ki želi premakniti stanje duha v prestolnici. Tako je

izbrana strokovna skupina skupaj z Mestno upravo, ki je sodelovala pri opredeljevanju in vrednotenju programov, Odborom za kulturo, ki ga vodi pisatelj Peter Božič in je predlog soglasno potrdil, ter številnih Ljubljančanov in Ljubljančank, ki so s svojimi idejami obogatili program, pripravila programska izhodišča za kandidaturu prestolnice.

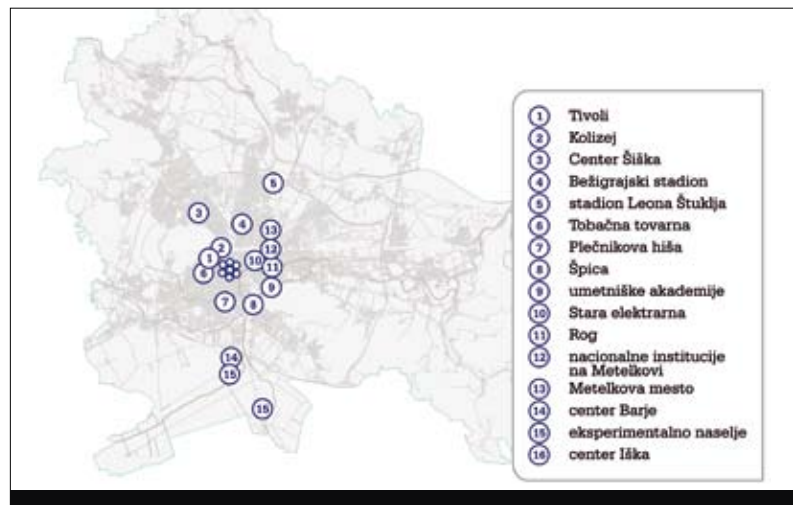
Programski načrt je prerasel v strateški razvojni mestni dokument

Programski načrt za Ljubljano kot evropsko kulturno prestolnico 2012 so snovalci zastavili zelo ambiciozno, tako da pomeni strateški načrt ali razvojni dokument mesta, ki presega zgolj kulturno ali celo umetniško področje, saj

Strokovno skupino so sestavljali Nevenka Koprivšek, direktorica festivala Mladi levi in zavoda Bunker, ki upravlja Staro elektrarno, sicer dobitnica Župančičeve nagrade za posebne dosežke v kulturi, dr. Jana Kolar, znanstvenica in koordinatorica številnih evropskih projektov, dobitnica Zoisove nagrade in nagrade Prometej za znanost, mag. Maja Simoneti, krajska arhitektka, raziskovalka in publicistka, in Tomaž Brate, arhitekt in namestnik načelnice Oddelka za kulturo Mestne občine Ljubljana.

Območje obstoječih kulturnih ustanov v Ljubljani.

Vizija prihodnjega kulturnega razvoja Ljubljane.

evropske prestolnice kulture

Foto: Bojan Breclj
Razstava IPAK.

ne vključuje zgolj vrste umetniških dogodkov. Gre za načrtovanje kulture, ki pomeni vključevanje v širše družbene procese, kot so razvoj zanemarjenih ali deprivilegiranih mestnih predelov, povečanje dostopnosti kulture najširšemu krogu prebivalcev, vključevanje ljudi v urejanje javnih površin in skrb za obrobne družbene skupine.

Širok umetniški razpon dogodkov, namenjen različnim ciljnim skupinam, bo Ljubljano spremenil v odprti oder

V letu 2012 se bodo v Ljubljani zvrstile vse umetniške zvrsti, vključena bo obstoječa in nova infrastruktura, poskrbljeno bo za vse ciljne skupine, na voljo bodo možnosti za sodelovanje na uporabniški, organizacijski, programski, izvedbeni in finančni ravni. Pri tem bo program skušal iskati ravnotežje med tradicionalno in sodobno kulturo, elitno in popularno, vključeval bo velike in majhne ustanove, vladne in nevladne, pa tudi odprte javne prostore, parke, dvorišča, reko in ulice, domače in tuje umetnike, vsakdanje in posebne dejavnosti, projekte za velike množice in majhne lokalne pobude, poklicne umetnike, prostovoljce in ljubitelje. Mesto bo postalo odprti oder, kjer sobivajo različni slogi umetniškega ustvarjanja in druženja. Cilj je program, ki bo na ustvarjalen način prispeval k večji kakovosti življenja in ponudil bolj demokratičen dostop do kulture.

Inovativno o medkulturnem sožitju, pripadnosti Evropi, odnosu do okolja in ustvarjalnem življenju

Prednost bodo imeli projekti, ki na inovativen način razmišljajo o lokalni raznolikosti in medkulturnem dialogu, evropski identiteti, okoljski ozaveščenosti, projekti, ki spodbujajo ustvarjalnost. Posebna teža bo dana projektom, ki bodo znali spodbuditi vključevanje prebivalcev, predvsem mladine, manjšinskih kultur, ljudi s posebnimi potrebami, družin in starejših. Program bo plemenitil dediščino z novimi vsebinami in s spodbujanjem sodobnih oblik umetnosti, vlagal bo v razvoj dediščine prihodnosti, temeljil bo na oplemenitvi lokalnega talenta, hkrati pa pospeševal vpetost v mednarodni prostor. Ljubljana se bo preobrazila v prijazno mesto, kjer se bodo domačini in gostje počutili varno, kjer se bodo ljudje zlahka znašli in po katerem se bo mogoče zlahkoto premikati.

Vizija novega mestnega sožitja z Ljubljano in Barjem

Leta 2012 bo jedro mesta zaživelo z reko Ljubljano in Gruberjevim kanalom. Rečna bregova bosta povezana z novimi mostovi (Barjanska, Zaloška/Roška, Špica, Hrdeckega most), plovna reka in kanal bosta ponudila doživetje mestnega jedra od Plečnikovih Zapornic do preurejene Špice, s postajami pri novih akademijah na

Roški, mestni tržnici in z možnostjo sestopa na Trnovsko, Petkovškovo in Poljansko nabrežje ter na druge poti v zaledju. Sprehajalna pot bo proti severu povezala prizorišče pred Štepanjskim naseljem s potjo proti Fužinskemu gradu ter vzdolž Ljubljane vse do sotočja s Savo in Kamniško Bistrico. Pot po brežinah in brvi bodo povezale tri socialno zapostavljene predele: Štepanjsko naselje, Nove Fužine in Polje. Na jug bo v povezavi z Botaničnim vrtom pot vodila globlje na Ljubljansko barje, do Plečnikove cerkve in naprej do kulturnega centra Barje in eksperimentalnega naselja Bobri, kjer se bosta združila bogata naselitvena zgodovina Ljubljane in nov model sodobnega, sonaravnega bivanja.

Mestna umetniška četrt znotraj nove kulturne infrastrukture in sodobnih novogradenj

Do leta 2012 bo mesto dobilo pridih sodobne prestolnice 21. stoletja, z novogradnjami ob Tobačni tovarni in Rogu, s Kolizejem, Severnimi vrati v mestno središče (Bavarski dvor) ter modernim Potniškim centrom. Prenovljena dediščina bo zaživela na Gradu, v Plečnikovi hiši, Hribarjevi vili, tovarnah Rog in Tobačni ter v kinu Šiška. V mestu bo zaživela tudi umetniška četrt, ki bo povezala kompleks tovarne Rog, prenovljen v inovacijski in rezidenčni center sodobnega oblikovanja in arhitekture, ter tradicionalno in sodobno kulturno produkcijo v nekdanji vojašnici na Metelkovi, center Stara Elektrarna, mestno območje Tabor, lokacijo novih umetniških akademij in Ministrstva za kulturo ter nabrežja Ljubljane, staroveško Trubarjevo ulico, Kinodvor in Kinoteko, secesijsko Miklošičevo cesto in novi Potniški center.

Okolju prijazna vozila in virtualna vodička Urška

Leta 2012 nam bo svet še lažje dostopen: premikali se bomo z vozili nove generacije (hibridnimi ali električnimi), z avtobusi na vodik in gorivne celice. Povsod bo dostopen mobilni internet, mestno jedro bo dobilo novo moderno signalizacijo, ki bo uporabnike seznanjala z lokacijo

in neposredno okolico. Pri tem bo sodelovala tudi virtualna vodička Urška, dosegljiva prek mobilnega telefona in računalnika. Urška bo obiskovalce vodila do izbrane slovenske kuhinje, do priljubljene zbirališča mladih ali do Opere, do najbližje izposojevalnice koles, novega Potniškega centra Ljubljana, vodila ga bo v mestnem potniškem prometu ali mu pomagala odkrivati različne zaklade Ljubljane in Slovenije.

Kultura kot način prebivanja zaspanega mesta

Ljubljana bo leta 2012 mesto, ki bo živelo živahno in ustvarjalno in bo k sodelovanju pri tem vabilo tudi prebivalce in obiskovalce. Iz nekoliko zaspanega mesta se bo Ljubljana prelevila v zanimivo, razpoznavno in živahno evropsko prestolnico kulture in s tem pridobila tudi prepoznaten mednarodni pečat, ki bo slovensko prestolnico postavil na zemljevid kot dinamično mesto kulture.

In zakaj ravno Ljubljana?

V času, ko je Slovenija mednarodno še vedno premalo prepoznavna, je Ljubljana edino mesto, ki dejansko premore potrebno kulturno infrastrukturo, prometne povezave in turistične zmožljivosti in končno tudi koncentracijo umetnikov in občinstva. Drži tudi, da je Ljubljana vstopna točka Slovenije, ki omogoča lahek in hiter dostop do celotne Slovenije v vsej njeni raznolikosti. Prestolnico imamo eno samo in nam je vsem skupna. Z večjim medobčinskim in nadnacionalnim sodelovanjem pa lahko ravno Ljubljana kot prestolnica kulture 2012 največ naredi tako za Ljubljančane kot za celotno Slovenijo, za njen razvoj, ugled in razpoznavnost v Evropi in svetu.

Celotna prijavna dokumentacija bo po zasedanju mednarodne žirije dostopna širši javnosti konec aprila na spletni strani in v knjižni obliki v Nuku. Prav tako bo Mestna občina Ljubljana organizirala javne klepetalnice o pomenu kulture in njenem učinku na vsakodnevno življenje, pobude, od katerih bomo tehtnejše objavili, pa lahko naslovite tudi na glasilo Ljubljana.

Delovni utrip Mestne hiše

Mestno hišo so obiskali

23. januarja je župan **Zoran Janković** na vljudnostni obisk sprejel italijanskega veleposlanika **Daniela Vergo** in veleposlanika Bosne in Hercegovine **Izmira Talića**, 24. januarja špansko veleposlanico **Carmen Fontes Muñoz**, ki je v Mestno hišo prišla pred obiskom župana in podžupana **prof. Janeza Koželja** 1. in 2. februarja v Barceloni. 26. januarja je župan sprejel veleposlanika Poljske **Piotra Kashubo**, 14. februarja predstavnike podjetja Riko in dva predstavnika njihovega partnerskega podjetja Haase iz Nemčije ter pozdravil navzoče na poslovnem srečanju Veleposlaništva Poljske z direktorji in predsedniki uprav gospodarskih družb iz Slovenije, ki tradicionalno dobro sodelujejo s Poljsko. 16. februarja je župan na delovni pogovor sprejel direktorja podjetja Epamedia – Europäische Plakat und Auussmedien **dr. Heinricha Schusterja**, 20. februarja pa prav tako na delovni obisk britanskega veleposlanika **Tima Simmonsa** ter istega dne predsednika skupščine občine Subotica z delegacijo. 7. marca je župan Zoran Janković na Gradu sprejel 50 študentov Fakultete za družbene vede iz Beograda, 9. marca pa novo veleposlanico Romunije **Dano Manuuelo Constatinescu**, 12. marca pa duhovnega vodjo Joge v vsakdanjem življenju **Vishvaguruja Mahamandaleshwara Paramhansa Swamija Maheshwaranado**, 16. marca udeležence mednarodnega projekta o znanstvenem proučevanju zvoka in hrupa v Evropi, 19. marca nekdanjega predsednika Evropske komisije in vlade Luxemburga **Jacquesa Santerja**, 20. marca 38 poslovnežev, udeležencev podiplomskega študija MBA iz Trsta, 21. marca kitajsko delegacijo mestne vlade Yiwu, ki jo vodi mestni partijski sekretar **Lou Gouhua**, 22. marca pa makedonskega ministra za obrambo **Lazarja Elenovskega**. 23. marca se je župan Zoran Janković s skopskim županom **Trifunom Kustovskim** in delegacijo pogovarjal v Mestni hiši; ob tem sta župana obeh mest podpisala medmestni sporazum. Istega dne je župan Zoran Janković sprejel generalnega direktorja Evropske kulturne fundacije **Gutfrieda Wagnerja**.

Obiski župana in sodelavcev v tujini

6. februarja so se predstavniki Mestne občine Ljubljana v Barceloni udeležili 2. plenarnega srečanja častnega sveta neprofitnega Združenja Evropska pot modernizma, ki si prizadeva varovati, prenavljati in predstavljati dediščino umetniškega gibanja, znanega pod imeni art nouveau, secesija, jugendstil, liberty in nova umetnost modernizma. 9. februarja sta se župan **Zoran Janković** in podžupan **prof. Janez Koželj** sestala z županom Celovca in predstavniki slovenskih zamejskih organizacij iz Koroške ter si ogledala tamkajšnji nogometni stadion. 18. februarja je župan **Zoran Janković** na

Foto: Dunja Wedam

Tradicionalni recitacijski maraton Prešernovih pesmi 8. februarja v izvedbi Društva dramskih umetnikov Slovenije.

povabilo župana pobratene Reke **mag. Vojka Obersnela** udeležil 24. mednarodnega reškega pustnega festivala, na katerem so sodelovali tudi osnovnošolci štirih ljubljanskih osnovnih šol: OŠ Vič, OŠ Oskar Kovačič, OŠ Zadobrova in OŠ Šmartno pod Šmarno goro, 9. marca pa se je na povabilo zagrebskega župana **Milana Bandića** udeležil mednarodne konference županov z naslovom Evropski standardi za upravljanje velikih mest v Zagrebu. Podžupan **prof. Janez Koželj** in vodja mestnih projektov Samo Lozej sta se 14. marca v Cannesu udeležila prireditve MIPIM, ki združuje trg nepremičnin, urbaniste, razvijalce, ponudnike nepremičnin, finančnike in vlagatelje.

Izbrani dogodki in prireditve, ki so jih s svojo navzočnostjo počastili župan, podžupani in sodelavci Mestne uprave

26. januarja si je župan **Zoran Janković** ogledal 4 učilnice na OŠ Ledina, poimenovanih po prestolnicah EU; šola je namreč tudi sedež Unesca. Podžupan **Jani Möderndorfer** je 15. januarja na Ljubljanskem gradu pozdravil udeležence 14. konference Enter 2007 na temo Povezovanje destinacij, ki je največja svetovna konferenca s področja uporabe informacijske tehnologije v turizmu, 29. januarja pa udeležence Večera športa, na katerem je najboljšim športnikom in športnicam rekreativcem podelil pokale in priznanja za dosežene rezultate v letu 2006. Podžupan **Aleš Čerin** je 26. januarja nagovoril udeležence letnega delovnega srečanja Evropskega združenja festivalov na Ljubljanskem gradu, 3. februarja pa v Hotelu Slon pozdravil udeležence na tradicionalnem Burns-Prešernovem večeru. 2. februarja je bil podžupan **Jani Möderndorfer** slavnostni govornik na podelitvi Škerjančevih nagrad, diplom in priznanj za izjemne dosežke

dijakov in pedagogov na področju glasbeno-plesne umetnosti.

Župan **Zoran Janković** je 9. februarja pozdravil 1500 bodočih študentov na informativnem dnevu Ekonomske fakultete; ta fakulteta je 11. oktobra lani dosegla akreditacijo Equis, ki je eden vodilnih akreditacijskih sistemov poslovnih šol na svetu, podžupan **Aleš Čerin** pa je tega dne sprejel 18. generacijo študentov MBA, ki študirajo v Mednarodnem centru za promocijo podjetij v Ljubljani.

13. februarja je župan **Zoran Janković** v Mestni hiši pozdravil udeležence na podelitvi nagrad Rating leta bonitetne hiše Dun@Bradstreet, ki so jih letos prejele družbe Akrapovič, Aerodrom Ljubljana in Listostroj E.I., v Celju pa se udeležil srečanja treh županov največjih slovenskih mest, Ljubljane, Maribora in Celja, na katerem so obravnavali vprašanja prostorskih načrtov, cen zemljišč, razvoja podjetništva, razvojnih projektov, vizije mest, kakovosti življenja v mestu, sodelovanje mestnih uprav z meščani ipd. 14. februarja je župan odprl razstavo ob koncu mednarodnega arhitekturnega natečaja za preobrazbo Tobačne tovarne, ki ga je razpisal Imos. 22. februarja je župan sodeloval na Večeru za inovativne in podjetne v Kiberpipi na Kersnikovi v organizaciji Ljubljanskega univerzitetnega inkubatorja, kjer je razprava potekala o vprašanjih, kako do predsednika uprave in župana, kako graditi kariero po diplomi in o odnosu do podjetništva. Podžupan **Jani Möderndorfer** je 22. februarja v Cankarjevem domu slavnostno odprl tretji slovenski plesni festival Gibanica, osrednji slovenski plesni dogodek, ki združuje najboljše slovenske avtorje in predstave. 23. februarja je podžupan **Aleš Čerin** pozdravil na predstavitvi knjige o Slovenskem oktetu avtorja **Borisa Pangerca**. Župan **Zoran Janković** je 6. marca odprl

Foto: Miha Fras

Podelitev nagrad ob koncu decembrske akcije Dovolj imam pokanja 14. februarja v Mestnem muzeju Ljubljana. Osnovnošolcem sta nagrade za likovne in literarne prispevke podelila župan Zoran Jankovič in direktor PU Ljubljana Stanislav Vrečar.

letošnji sejem Dom na Gospodarskem razstavišču, podžupan **Jani Moderndorfer** pa tega dne pozdravil na podelitvi Jurčičevih nagrad novinarjem, svobodnim publicistom in urednikom za leto 2006 v Mestni hiši, ki so jih letos prejeli **Hans Ogris**, **Jaroslav Skrušny** in **Edvard Žitnik**.

Župan **Zoran Jankovič** in podžupan **Aleš Čerin** sta se 15. marca udeležila podelitve nagrad GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke, istega dne pa je župan v Mestnem muzeju razvil prapor in podelil nekaj visokih priznanj Ministrstva za obrambo zaslužnim članom Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Mesta Ljubljane na redni letni skupščini zbora veteranov. 19. marca je bil župan slavnostni govornik na slovesnosti ob 50-letnici knjižnice Prežihov Voranc Ljubljana Vič. 20. marca pa je podelil znake STOP v akciji za večjo prometno varnost osnovnošolcev na šolskih poteh, ki so jih prispevali člani Lions kluba Ljubljana Tivoli skupaj z Leo klubom Ljubljana Tivoli.

20. marca je podžupanja **Jadranka Dakić** skupaj z direktorjem Tehnološkega parka Ljubljana **mag. Iztokom Lesjakom** in predsednikom uprave Pertola **Markom Kryžanovskim** sodelovala pri podpisu pogodbe o celoviti oskrbi TPL z električno energijo, pri čemer je podžupanja poudarila, da bodo visokotehnološka podjetja Ljubljano obogatila z več kot 1000 delovnimi mesti.

Podžupan **Aleš Čerin** in načelnica Oddelka za kulturo **Jerneja Batič** sta se 19. marca na delovnem pogovoru sestala z direktorji evropskih inštitutov za kulturo v Ljubljani, župan **Zoran Jankovič** pa je ob dnevu voda, 22. marca, pozdravil na okrogli mizi JP Vodovod. Kanalizacija

Foto: Dunja Wedam

20. marca so predsednik uprave Petrola Marko Kryžanowski, direktor Tehnološkega parka Ljubljana mag. iztok Lesjak in podžupanja Jadranka Dakić na sedežu TPL podpisali pogodbo o celoviti oskrbi Parka z električno energijo.

Foto: Dunja Wedam

Otvoritev razstave projektov mednarodnega arhitekturnega natečaja za preobrazbo Tobačne, ki ga je razpisal Imos, 14. februarja v Tobačni.

Mestne pridobitve

28. februarja je župan **Zoran Jankovič** skupaj z državnim sekretarjem **Markom Štrovsom** v Vižmarjih, v ulici Na Herši položil temeljni kamen ob začetku gradnje stanovanjske stavbe, v kateri bodo bivali odrasli s posebnimi potrebami; pri projektu sodelujejo JSS MOL, Center Dolfke Boštjančič Draga in Društvo Anna. 21. februarja je bil župan navzoč ob slavnostnem podpisu pogodbe 126 najemnih neprofitnih stanovanj v Zeleni jami med podjetjem SCT in Javnim stanovanjskim skladom MOL.

9. marca so na delu Prešernovega trga, namenjenega samostojnemu gostinskemu vrtu, začeli z obnovo tlaka, ki je ob koncu marca dobil ravne tlakovce s talnim ogrevanjem. Ob tem so prenovili tudi vso talno površino do mostu in jo izravnali z nivojem tlakovcev. Vrednost del znaša 62.600 evrov. Že sredi februarja pa so na tem predelu posadili šest novih platan, okoli katerih

Delovni utrip Mestne hiše

Foto: Ivan Župič

S podelitve letošnjih Jurčičevih nagrad 6. marca v Rdeči dvorani Mestne hiše, kjer je nagrajence pozdravil podžupan Jani Moderndorfer. Podelitve se je udeležil tudi minister za kulturo prof. dr. Vasko Simoniti.

so namestili litoželezno zaščito.

V mestu se nadaljuje polaganje optičnih kablov, ki jih izvaja podjetje Gratel. Zaradi izvajalčevega nespoštovanja določil pogodbe je župan 5. marca podpisal sklep o ničnosti soglasja Mestne občine za gradnjo omrežja. Posredovali so inšpektorji in dela so bila začasno ustavljena. 16. marca pa je po sklenjenem dogovoru z županom Gratel umaknil odškodninsko tožbo in občini plačal dodatnih 500.000 evrov, dela pa se nadaljujejo.

Nagrade in priznanja

14. februarja je župan **Zoran Janković** skupaj z direktorjem PU Ljubljana **Stanislavom Vrečarjem** v Mestnem muzeju podelil priznanja sodelujočim dijakom na tradicionalnem decembrskem natečaju Dovolj imam pokanja. Podeljene so bile tri nagrade za literarna in likovna dela do 5. razreda in tri od 6. razreda naprej. Posebej likovna dela so bila tako uspešna, da so v kategoriji likovnih del do 5. razreda podelili kar deset tretjih nagrad. Z nagrado

Mestna občina in Policijska uprava mladostnike opozarjata na nevarnosti uporabe pirotehničnih sredstev.

Ob 5. obletnici Ambulante s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja je župan Zoran Janković 15. februarja vsem prostovoljnimi zdravnikom te ambulante podelil priznanja (stran 18), 8. marca pa v Mestnem muzeju plaketo in zahvalne listine zaslužnim za varovanje pred nesrečami (stran 16).

Počastitve slovenskega kulturnega praznika

Društvo Fran Govekar z Iga je 5. februarja v sodelovanju z vnukom Frana Govekarja **Bogdanom Killarjem** v Steklenem atriju Mestne hiše pripravilo dokumentarno razstavo o življenju in delu Frana Govekarja; razstavo je odprl podžupan **Aleš Čerin**.

7. februarja je župan **Zoran Janković** sprejel slovenske župane in podžupane občin v sosednjih državah in predsednike osrednjih slovenskih organizacij iz zamejstva in se

udeležil osrednje državne proslave in podelitve Prešernovih nagrad v Cankarjevem domu. Na dan slovenskega kulturnega praznika 8. februarja pa je župan pozdravil na recitacijskem maratonu Prešernovih pesmi v izvedbi Združenja dramskih umetnikov Slovenije. 20. februarja je župan v Mestni hiši sprejel letošnje Prešernove nagrajence iz Ljubljane: skladatelja **Janeza Matičiča**, dramskega igralca **Radka Poliča - Raca**, baletnega plesalca **Antona Bogova**, skladateljico **Urško Pompe**, arhitekta **Vesno** in **Mateja Vozliča**, pisateljico **Suzano Tratnik**, intermedijskega umetnika **Marka Peljhana** in slikarja **Jožeta Slaka - Đoka**.

Razstave in okrogle mize v galeriji Kresija in Mestni hiši

6. februarja je župan **Zoran Janković** v galeriji Kresija odprl fotografsko razstavo Enooki, skupine fotoreporterjev in fotografov, ki svoje fotografije objavljajo v slovenskih in tujih tiskanih medijih. Na dobrodelni dražbi, ki jo je vodil svetnik **Mitja Meršol** 13. februarja, so zbrali 4100 evrov in jih namenili za nakup tehničnih pripomočkov za slepe in slabovidne otroke. 15. februarja je župan odprl razstavo Novo na Ljubljani v galeriji Kresija, v okviru katere je 27. februarja potekala okrogla miza, ki jo je vodil mestni svetnik **Mitja Meršol** in o kateri poročamo na strani 7.

7. marca je župan **Zoran Janković** pozdravil na otvoritvi razstave 4. letnika kiparstva Akademije za likovno umetnost in oblikovanje, 12. marca pa v Osrednjem atriju Mestne hiše odprl razstavo idejnih projektov t. i. Tičistana v Tivoliju, ki so jih v organizaciji Zavoda za turizem Ljubljana in sodelovanju z Društvom za opazovanje ptic pripravili študentje Oddelka za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete.

15. marca je župan **Zoran Janković** odprl potujočo razstavo Evropske šole arhitekture, ki prinaša presek zanimivih arhitekturnih šol v širšem evropskem prostoru.

20. marca je načelnica Oddelka za kulturo **Jerneja Batič** skupaj z nemškim veleposlanikom odprla razstavo nemškega grafika **Horsta Janssena** v znamenju nemškega predsedovanja EU.

Pustni karneval

13. februarja je župan **Zoran Janković** pred Mestno hišo sprejel pokače, pustne like Etnografskega društva Tržec, ki predstavljajo nekdanje furmane. 17. februarja je bil na ljubljanskih ulicah - Krekovem trgu, Ciril Metodovem trgu, Prešernovem trgu in v parku Zvezda bogat pustni karneval z glasbeno animacijskim programom in pustno delavnico maskiranja, na katerem so sodelovale maske iz vse Slovenije in pobratene Reke.

Viri: Služba za protokol, Služba za odnose z javnostmi, spletne strani MOL

Foto: Dunja Wedam

Prizor z letošnjega bogatega pustnega karnevala.

Menedžerski izzivi pri prenosu izkušenj iz zasebnega v javni sektor

Aleš Čerin,
podžupan MOL

Foto: Miha Fras

Podžupan Aleš Čerin na letošnjem 5. Kadrovske forumu javne uprave.

»Kdor hoče nekaj narediti, bo našel pot, kdor nečesa noče narediti, bo našel izgovor,« je modra misel, ki naj vodi vsakega vodilnega. Središče vsega dela dobrega menedžerja je kupec izdelkov ali storitev v ustanovi, kjer deluje. Če v središče namesto kupca postavimo občana, je mogoče potegniti vzporednico med dobrim menedžerjem in dobrim vodilnim v (mestni) upravi. »Občan je kralj,« je res parafraza, a v socialni državi blagostanja, bi tako pravzaprav moralo biti. Miselnost, da je (mestna) uprava v službi občanov, in ne nasprotno, se utrjuje, čeprav po trnovi poti.

Uprava ni oblast, ampak servis občanov

Če se vprašamo, zakaj je tako, si lahko odgovorimo z zgodovinskim pojmovanjem, ko je bila uprava razumljena kot »oblast«, nikakor pa kot servis občanov. Izvajanje predpisov je (bilo) za marsikoga v upravi osebno zadoščenje v smislu razkazovanja oblasti glede na materialni in družbeni status (mestne) uprave. Prav tako pa je bilo razlog za tak odnos šibko delovanje trga in konkurence, pa tudi pomanjkanje podjetniškega (menedžerskega) duha.

Primerjalne lastnosti med vodilnimi v podjetju in upravi

Vlogi vrhunskega menedžerja in vodilnega v (mestni) upravi lahko vzporejamo v štirih bistvenih lastnostih: po profesionalnosti (poslovnosti), sposobnosti (stalnega) odločanja, razvojni usmerjenosti in poistovetenju s cilji organizacije. Glede profesionalnosti med obema vlogama ne bi smelo biti veliko razlik, saj sta obe vodilni osebnosti opremljeni z znanjem, delovnimi izkušnjami in se stalno izobražujeta in izpolnjujeta. Kljub temu pa v upravi niso redke napake glede temeljev poslovnosti, kot sta na primer neodgovarjanje na pošto in telefonske klice.

Sposobnost odločanja s prevzemanjem odgovornosti za svoje odločitve je ena osrednjih kvalitativnih lastnosti vrhunskega menedžerja. Menedžer, ki te odlike nima razvite, ne bo dosegel dobrih rezultatov. Način funkcioniranja in odločanja v upravi je sicer pomembno različen (subordinacija) kot v gospodarskih družbah, vendar se zdi, da se mesto odločanja in s tem odgovornost za sprejete odločitve prelaga drugam (na višjo raven, na iskanje formalnosti), pri čemer pa odzivni časi praviloma niso pomembni.

Izrazita razlika v razvojni usmerjenosti med gospodarstvom in upravo

Med vodilnima vlogama v gospodarstvu in upravi prihaja do najizrazitejše razlike zaradi narave obeh poslovnih okolij. Gospodarstvo se napaja in raste prav iz težnje po iskanju novega in sprememb na bolje, javna uprava pa je prilagojena na izvajanje predpisov, pri čemer sprememb praviloma ne ustvarja sama, ampak dobiva pobude od zunaj ali od zgoraj.

Poistovetenje s cilji organizacije

Je v uspešnih gospodarskih družbah znotraj menedžmenta izrazito in menedžerje združuje v usmerjenosti k istim ciljem. Nasprotno pa je v upravi težko najti cilje, ki bi vodje organizacijskih enot pritegnile k medsebojnemu sodelovanju, zato tovrstno sodelovanje organizacijskih enot (oddelkov) ni samoumevno. K temu pa prispeva tudi proračunska miselnost. V tej primerjavi se potrjuje prepričanje, da so za menedžerje v gospodarstvu značilna nenehna nova iskanja, pri čemer je večno gibalo raziskovanje, »kaj se da«, za vodilne v upravi pa status quo oziroma ugotavljanje, »česa se ne da«.

Kako dobro prakso iz gospodarstva prenašati v (mestno) upravo

Ker je narava poslovnih okolij različna, seveda vseh menedžerskih atributov ni mogoče, pa tudi ne smiselno prenašati v upravo. Mogoče pa je v upravo vnašati menedžerskega duha s stalnim usposabljanjem in izobraževanjem, da bi vodilni pridobili sposobnost in hitrost sprejemanja odločitev, iniciativnost in sposobnost za teamsko delo. Pri tem je potrebno promovirati vodje in uslužbenke, ki razmišljajo menedžersko, in postaviti cilje, ki zaposlene in njihove vodje v (mestni) upravi združujejo. Ob tem velja uspešnost uprave meriti ne le v golem proračunu in čim manjšem številu nepravilnosti, ampak v t. i. mehkih delih (uravnoveženih kazalcih), kot so: zadovoljstvo občanov, zadovoljstvo zaposlenih, število rešenih pritožb ipd.

Kako spodbuditi delavce v javni upravi

V prvi vrsti je potrebno poskrbeti za izpopolnjevanje organizacije in delovnih procesov s menedžerskimi principi vodenja, usmerjenimi h »kupcu« - občanu, samoiniciativnosti, inovativnosti ter gospodarnosti pri pridobivanju in porabi sredstev. Plačni sistem sicer omogoča občutne razlike v višini plač med dobrim in slabim delavcem, čeprav ne dovolj objektiviziran, vendar so razlike nasproti menedžerjem ogromne. Kazalo bi razmisliti o (mestni) organizaciji v obliki sklada ali delniške družbe, v katero bi sredstva vlagali tudi vodilni iz uprave, le-ta pa bi vlagala sredstva v (mestne) projekte, kjer je to mogoče. Tako bi vodilne v upravi spodbujali k boljšim rezultatom in jih še bolj zavezujoče povezovali z njihovim delom in odločitvami.

Zaslужni za varstvo pred nesrečami

Mestni nagrajenci ob dnevu civilne zaščite

Fotografiji: Dunja Wedam

Župan Zoran Jankovič z dobitniki zahvalnih listin in plakete ob dnevu civilne zaščite. Od leve proti desni: Lojze Levičnik, Jože Ložnar Kranjc, Branko Žorž, Zuhdija Hajdarevič, Mojca Kopač, Marjan Florjančič ml., župan Zoran Jankovič, Bojan Aleš, Rok Kumar, Dušan Weber, Robert Kus.

Mednarodna organizacija civilne zaščite je na 7. kongresu leta 1999 prvi marec razglasila za svetovni dan civilne zaščite. Dve leti pozneje je ta dan razglasila tudi Slovenija. Mestna občina vsako leto ob tem prazniku podeli priznanja posameznikom in organizacijam, ki so se v preteklem letu še posebej izkazali pri zaščiti in reševanju ljudi, premoženja in kulturne dediščine pri naravnih in drugih nesrečah. Letošnja slovesnost, na kateri je priznanja podelil župan Zoran Jankovič, je bila 8. marca v Mestnem muzeju Ljubljana.

Plaketo Mestna občina Ljubljana podeljuje za posebne zasluge in izjemne dosežke pri delu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Plaketa 2007

Jože Ložnar Kranjc (22. 1. 1957) je že 20 let zaposlen v Gasilski brigadi Ljubljana in ves ta čas opravlja naloge vodje izmene. Zadnji dve leti je predsednik strokovnega sveta zavoda in je tudi član Poveljstva javne gasilske službe v Mestni občini Ljubljana. Bil je tudi med pobudniki za ustanovitev Združenja slovenskih poklicnih gasilcev in letos se mu izteka drugi mandat predsednika Združenja, stanovske povezave strokovnjakov, ki poklicno opravljajo naloge gasilstva v naši državi. S prizadevanjem za uveljavljanje strokovnih načel za delovanje na področju požarne obrambe in gasilstva je dosegel, da so poklicni gasilci vključeni že v začetne dejavnosti za pripravo predpisov s področja požarnega varstva in gasilstva, za pripravo programov usposabljanja poklicnih gasilcev in za ustrezno raven predavateljskega kadra v gasilski šoli. Ravno zaradi njegove vztrajnosti (včasih že kar pregovorne trme) so na področju varstva pred nesrečami na državni ravni začeli upoštevati tudi glas poklicnega gasilstva. Tako je od

leta 1999 vseskozi zagotavljal udeleženo poklicnih gasilcev pri oblikovanju strokovnih mnenj o veljavnih predpisih, standardih in normativih s področja požarnega varstva in gasilstva, pri pripravi strokovnih ocen novih metod gašenja in izdelavi ocen primernosti opreme za gašenje, ki se pojavlja na trgu. Izjemno dejaven je ves ta čas pri naslavljanju pobud in predlogov na državo in lokalne skupnosti za izboljšanje organizacije dela poklicnih gasilskih enot. Med drugim je pripravil tudi prvo delovno gradivo za izdelavo Pravil za opravljanje gasilske službe, s katerimi naj bi poenotili strokovno raven delovanja gasilcev. Že dvajset let je njegovo zavzeto delovanje na področju gasilstva prežeto s predanostjo poklicu, ki ni samo opravljanje gasilske službe, ampak že kar njegov način življenja.

Zahvalne listina Mestna občina Ljubljana podeljuje kot priznanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in krepitev organiziranosti, usposobljenosti in pripravljenosti sil za zaščito. Reševanje in pomoč.

Zahvalne listine 2007

Dušan Weber (21. 3. 1958) že dolga leta aktivno sodeluje pri dejavnostih s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

in je že več kot deset let član Enot vodnikov reševalnih psov Mestne občine Ljubljana, zadnjih nekaj let je tudi njen vodja. Je uspešen vodnik reševalnega psa, ki je že sodeloval na mednarodnih in domačih reševalnih akcijah (na primer v Turčiji leta 1999, ob porušitvi Kolizeja 1995, na Roški 2001). Je tudi inštruktor, znan po tem, da nenehno stremi za čim večjo operativnostjo in usposobljenostjo tako psa kot tudi njegovega vodnika. V Društvu vodnikov reševalnih psov Slovenije koordinira šolanje reševalnih psov, ki se ob akcijah doma in v tujini izkazujejo z odličnimi rezultati. Zadnji dve leti je tudi njegov predsednik. Je tudi član Gorskih reševalcev Slovenije, društva Ljubljana in aktiven gorski reševalec.

Zuhdija Hajdarevič (3. 1. 1958) je zaposlen na Reševalni postaji Kliničnega centra od leta 1984 v ekipi nujne medicinske pomoči. V obdobju od 2000 do 2004 je deloval na delovnem mestu vodje dispečerske službe, od leta 2004 pa je na delovnem mestu vodje reševalne službe. V času delovanja helikopterske nujne medicinske pomoči je aktivno deloval tudi v ekipi helikopterskega reševanja. Odgovoren je tudi za razporejanje rednih ekip in ekip za potrebe vaj zaščite in reševanja na področju Mestne občine Ljubljana.

Mojca Kopač prejema zahvalo iz rok Jošta Razingerja kot sodobitnica z Marjeto Keršič Svetel. Obe sta prepustili avtorske pravice za oblikovanje znaka Gorske reševalne službe Ljubljana, ki sta ga oblikovala njuna očeta.

Branko Žorž (15. 1. 1952) je gorski reševalec. Z naraščanjem višine stolpnih v Ljubljani se je pojavil problem reševanja v primeru potresa ali požara. Ljubljanska postaja Gorskih reševalcev Slovenije je že pred več kot 30 leti v okviru Civilne zaščite izvedla nekaj spustov z velikih višin (nedokončana zgradba Iskre na Trgu republike, Metalka, Astra) z uporabo standardne tehnike za reševanje v gorah.

Ko je Branko Žorž postal načelnik postaje, si je zadal nalogo, da ustanovi posebno skupino za reševanje iz visokih objektov, ki bi specializirano opremo in prilagojeno tehniko Gorske reševalne službe lahko uporabila na mestnih stolpnih. Oblikovanje skupine mu je v sodelovanju z Oddelkom za zaščito, reševanje in civilno obrambo in ob finančni podpori Mestne občine Ljubljana tudi uspelo. Pod njegovim vodstvom se je usposobila in opremila skupina vrhunsko usposobljenih reševalcev, ki z rednimi treningi vzdržuje visoko raven znanja, prikazano tudi na več demonstracijskih vajah.

Marjan Florjančič ml. (21. 4. 1962) izhaja iz gasilske družine. Že kot pionir in mladinec se je aktivno vključil v delo gasilske organizacije in se ob koncu tega obdobja odločil, da mu gasilstvo postane poklic. Po opravljeni poklicni šoli za gasilca se

je neprestano dodatno izobraževal. Zadnji tečaj, ki ga je opravil, je tečaj in izpit za bolničarja. Je pobudnik oblikovanja ženske desetine v Prostovoljnem gasilskem društvu Dravlje in je tudi veliko prispeval k njegovi strokovni usposobljenosti. Veliko gasilk je poleg strokovnih izpitov opravilo tudi tečaj za bolničarke. Je mentor mladine. Na gasilskem področju je velik strokovnjak-praktik, saj je dejansko prisoten na vseh intervencijah društva. Med drugim je sodeloval tudi pri reševanju ob zemeljskem plazju pri Trbižu v Italiji.

Rok Kumar (6. 5. 1974) je član taborniške organizacije skoraj od svojega rojstva. Več kot 10 let načrtuje, usklajuje in izvaja izobraževalne dejavnosti v Mestni zvezi tabornikov Ljubljana in v Društvu tabornikov, Rod močvirskih tulipanov s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (treninki postavljanja šotorskih naselij, organizacija komunikacijskih poti obveščanja), kjer je nepogrešljiv organizator nočnega orientacijskega pohoda, ki je znan po vsej Sloveniji. Je tudi vodja enote tabornikov za postavljanje začasnih nastanitvev Civilne zaščite Mestne občine Ljubljana in ima precej zaslug za organiziranost te enote v sistemu zaščite in reševanja. Več let je tudi pomagal pri zagotavljanju tabornikov, ki so sodelovali pri

izvedbi mednarodne vaje vodnikov reševalnih psov, ki jo vsako leto organizira Mestna občina Ljubljana v sodelovanju z drugimi organizacijami in društvi.

Bojan Aleš (15. 2. 1960) se je že v mladih letih zapisal gasilstvu in v tem obdobju opravljal številne operativne in organizacijske funkcije. Trinajst let je bil podpoveljnik Prostovoljnega gasilskega društva Podgorica-Šentjakob, zadnja štiri leta pa je njegov poveljnik. Pet let je bil tudi poveljnik gasilskega sektorja Bežigrad. V tem času je opravil vrsto tečajev in si pridobil veliko znanja iz različnih gasilskih specializacij. Zadnje čase veliko svojega prostega časa posveča sojenju na gasilskih tekmovanjih. Leta 2005 je sodil na Gasilski olimpijadi v Varaždinu. Od leta 1998 je tudi član Operativne izpostave štaba Civilne zaščite Mestne občine Ljubljana za območje Bežigrada, kjer se aktivno vključuje tudi v opravljanje širših nalog zaščite, reševanja in pomoči. Znan je po svoji strokovnosti, preudarnosti in tovarištvu.

Lojze Levičnik (28. 3. 1962) je že 32 let član gasilske organizacije. Od svojega vstopa v gasilske vrste Prostovoljnega gasilskega društva Lipoglav leta 1975 je opravljal številne odgovorne operativne in organizacijske funkcije. Med

pomembnejše lahko zagotovo štejemo 13-letno poveljevanje in 10-letno predsedovanje društvu, katerega član je še danes. V preteklosti je pustil pomemben pečat s svojim sodelovanjem pri izvedbah različnih dejavnosti v organizaciji gasilskih društev v Ljubljani. Od leta 1982 je zaposlen v Gasilski brigadi Ljubljana, kjer je od gasilca napredoval do vodje 4. izmene. Njegov odnos do gasilske službe se kaže tudi v dolgoletnem delu pri izobraževanju gasilcev, kjer sodeluje kot inštruktor v državnem Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje.

Lojze Levičnik je tista sila v Gasilski brigadi Ljubljana, na katero lahko pri vzpostavljanju dobrega sodelovanja med obema strukturama javne gasilske službe (poklicnimi in prostovoljnimi gasilci) sodelavci vedno zanesejo. Med njegove dosežke štejemo tudi uspešno izvedbo zadnje vaje na temo Reševanje ob množični nesreči 2006, ki je potekala v Izobraževalnem centru na Igu, kjer so sodelovale vse ključne organizacije, ki nastopajo v sistemu zaščite in reševanja (Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo Mestne občine Ljubljana, Reševalna postaja KC Ljubljana, Služba nujne medicinske pomoči, Policijska uprava Ljubljana, 6 prostovoljnih gasilskih društev iz sektorja Vič in Gasilska brigada Ljubljana).

Do zdravja tudi brez zdravstvenega zavarovanja

5 let solidarne ambulante in posvetovalnice

Biljanka Beović Mejavšek,
Oddelek za zdravstvo in socialno varstvo

Ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja je začela z delom 17. januarja leta 2002 kot oblika sodelovanja med Župnijsko Karitas Štepanja vas ter Slovensko filantropijo, Zdravstvenim domom Ljubljana in Mestno občino Ljubljana. Njen namen je pomagati ljudem, ki iz različnih razlogov nimajo urejenega osnovnega zdravstvenega zavarovanja: tujci, pa tudi slovenski državljani z neurejenim stalnim bivališčem. Ker je potrebno za to, da se nekdo zavaruje kot občan (torej mu plačuje prispevek za osnovno zdravstveno zavarovanje občina), stalno bivališče in državljanstvo, je jasno, da je kar nekaj takšnih, ki teh zahtev ne izpolnjujejo. Ob obletnici so vsi prostovoljci dobili priznanja, ki jih je 15. februarja v Mestni hiši podelil župan Zoran Janković in poudaril, da je finančni vložek mesta neprimerljiv z vloženim delom prostovoljcev. Bolniki in obiskovalci ambulante so brezdomci: slovenski državljani z neurejenim statusom (brez dokumentov, prijave stalnega ali začasnega bivališča, brez sredstev za preživljanje), tujci z dokumenti, ki so brez sredstev za preživljanje, izbrisani (ki čakajo na rešitev vloge za slovensko državljanstvo ali pa je sploh niso vložili, so v tranzitu ali pa si urejajo status, z dovoljenjem za bivanje v Sloveniji, s tujim državljanstvom in starim potnim listom, brez kakršnegakoli državljanstva) in tujci brez dokumentov.

Fotografije: Stane Jeršič

Zdravnik dr. Aleksander Doplihar in medicinska sestra Tatjana Goričar, duša Ambulante s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, na kateri sloni vse organizacijsko delo, ob sprejemu bolnika.

Pravi ljudje v pravem času na pravem mestu

Župnijska Karitas Štepanja vas je s svojimi zdravniki prostovoljci vrsto let opravljala preglede za brezdomce, ki iz različnih razlogov niso vključeni v redni zdravstveni sistem in jim nudila najnujnejšo zdravstveno oskrbo. Na problem ljudi, ki nimajo niti osnovnega zdravstvenega zavarovanja (še posebej otrok, ki bi morali biti cepljeni), je leta 2001 opozorila patronažna služba ZD Ljubljana. S podobnimi problemi se je srečala tudi Slovenska filantropija v okviru programa za psihosocialno pomoč beguncem in iskalcem azila. Tako so leta 2000 navezali stike z nevladno humanitarno organizacijo Omega iz Gradca. Po njihovem zgledu je nastala zamisel za ambulanto s posvetovalnico za osebe brez urejenega zdravstvenega zavarovanja tudi pri nas. Župnijska Karitas Štepanja vas in Slovenska filantropija sta pripravili skupen program, Mestna občina pa je zagotovila tudi sredstva za obnovo in ureditev prostorov za potrebe ambulante s posvetovalnico ter kopalnice. Občina je kot lokalna skupnost tako povezala oba partnerja iz vrst nevladnih organizacij in se skupaj z vodstvom ZD Ljubljana kot javnega zavoda odločila za delovanje posebne ambulante. Ambulanta je še vedno pri nas edinstven primer plodnega dolgotrajnega in uspešnega sodelovanja med tako različnimi subjekti, kot so lokalna skupnost, javni zavod in nevladna organizacija.

Nosilec zdravstvenih storitev v ambulanti je ZD Ljubljana Bežigrad. Delo izvajalcev zdravstvene

dejavnosti v ambulanti - zdravnikov z licenco, ki delajo izključno kot prostovoljci in ki za svoje delo ne dobijo nobenega plačila - usklajuje medicinska sestra, zaposlena v ambulanti.

Uporabniki in osebje ambulante

Pri pacientih ambulante gre za obsežno socialno ekonomsko problematiko, povezano tudi z nekaterimi specifičnimi boleznimi (TBC, zanemarnjen diabetes, kronične bolezni jeter, povezane tudi z alkoholizmom, nepreceppljenost otrok), zato je potrebno na delo v takšni ambulanti gledati drugače kot na delo v drugih splošnih ambulantah. Ambulanta deluje vsak delovnik. V njej sta redno zaposleni za poln delovni čas medicinska sestra in socialna delavka. Pri sofinanciranju, ki ga vsem trem nosilcem projekta v največji meri zagotavlja MOL, sodeluje Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki prispeva polovico sredstev za plačo socialne delavke.

Nosilka socialne oskrbe in celotnega dela posvetovalnice ob ambulanti ter odgovorna za celotno promocijo projekta je Slovenska filantropija. Delo njihove socialne delavke je v sodelovanju z drugimi institucijami povezano pretežno z urejanjem statusa posameznikov: tistim, ki izpolnjujejo formalne pogoje za vključitev v sistem zdravstvenega zavarovanja (običajno prek občine), pomaga urejati dokumente, za druge išče drugačne načine pomoči s pomočjo donatorjev ipd. V okviru posvetovalnice deluje tudi enota za

higiensko oskrbo pacientov te ambulante, katere nosilec je Župnijska Karitas Štepanja vas in kjer je mogoče tuširanje pred vsakim obiskom pri zdravniku ter zamenjava perila in oblačil.

Število bolnikov in obiskovalcev ambulante se vsako leto povečuje

V letu 2006 je bilo vseh obiskov v ambulanti 8622, od tega 3472 v splošni ambulanti, 1020 v specialističnih ambulantah, 2740 obiskov v posvetovalnici pri medicinski sestri ter 1390 kopanj pred pregledom pri zdravniku.

Tako je redno obiskovalo ambulanto 431 odraslih oseb ter 62 otrok, 295 pa je bilo takšnih, ki so prišli samo enkrat ali največ dvakrat, ker so bili kot tujci v tranzitu ali pa so si s pomočjo osebja ambulante uredili status. Vseh registriranih uporabnikov v socialni službi ambulante je bilo 411.

Sodelavci prostovoljci

V letu 2006 je prostovoljsko sodelovalo pri delu v ambulanti 37 zdravnikov specialistov različnih profilov (pulmolog, internist, fiziater, nevrofiziolog, travmatolog, urolog, dermatolog, zobozdravnik ...), 2 medicinski sestri, 2 farmacevtki in 10 prostovoljcev različnih drugih profilov.

Donacije

Donacije, tako materialna sredstva kot storitve, so pomemben delež pri delu ambulante. Sodelujejo tako javni zavodi kot tudi zasebni zdravniki, ki ne delajo po razporedu v ambulanti, ampak brezplačno opravljajo za paciente ambulante različne preiskave. Velik del predstavljajo tudi donacije društev in ustanov.

Urniki dela posvetovalnice v okviru ambulante

splošna posvetovalnica:

vsak dan od 8.-13. ure, ob četrtek od 12.-19. ure

za nosečnice: ob ponedeljkih od 10.-11. ure

za diabetike (oskrba diabetičnega stopala):

ob sredah od 8.-9. ure

otroška posvetovalnica: ob petkih od 10.-11. ure

pulmo-TBC: vsak dan v okviru delovnega časa

(prejemanje nadzorovane terapije)

Urniki dela splošne ambulante:

ponedeljek od 10.-13. ure

torek od 10.-12. ure

četrtek od 17.-19. ure

Urniki dela specialističnih ambulant:

izključno po dogovoru oz. vnaprejšnjem naročilu

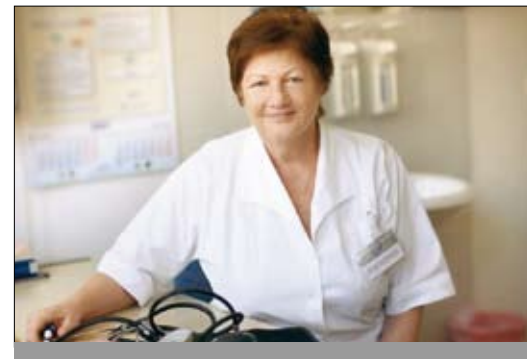
Delovni čas posvetovalnice, v kateri dela socialna delavka:

ponedeljek: 11.-18. ure, torek: 8.-15. ure, sreda: 8.-15. ure,

četrtek: 8.-20. ure, petek: 8.-12. ure

Prim. Majda Ustar Latkovič, dr. med., spec. plj.: »Na povabilo k sodelovanju v ambulanti sem se odzvala med prvimi, ker se zavedam, kako zelo potrebna je taka oblika pomoči. Že leta 1906 je takratni ljubljanski podžupan in predsednik slovenskega zdravniškega društva dr. Demeter Bleiweis ustanovil dispanzer za pljučne bolezni v Ljubljani, saj so za tuberkulozo tedaj umirali pomembni Slovenci. Po letu 1991 je v Slovenijo prišlo več priseljencev brez zdravstvenih pravic, kar je bilo nevarno za širjenje tuberkuloze na javnih mestih. Tako smo v ambulanti dosegli sodelovanje z Golnikom, potem pa nadaljujemo kontrolirano zdravljenje, vključno z nadzorovanim jemanjem zdravil. Zaradi tako pomembnih zaslug Ljubljane je prav, da je priznanja prostovoljnim sodelavcem ambulante podelil prav župan Ljubljane.

Prim. mag. Branka Matoic, dr. med. spec. rehab.:

»Velik pomen pripisujem združenemu sodelovanju Karitas, Mestne občine Ljubljana in Zdravstvenega doma, ki so omogočili zasnovano ambulante, ki pa zdaj dobro deluje predvsem zaradi velikega števila prostovoljcev iz vrst zdravnikov, medicinskih sester, farmacevtov, študentov medicine, laikov ... (zdužene moči, boljši učinek). Mislim, da je družba, ki zmora taksno dobrodelnost, zdrava. Sama sem se odločila, da naj bo prispevek k boljšemu svetu moje znanje, čas in delo, podarjeno z ljubeznijo. Prepričana sem, da bi svet propadel, če bi delali le tisto kar moramo. Za življenje je potrebna ljubezen.«

Priznanja ob 5-letnici ambulante so prejeli: prim. mag. Branka Matoic, doc. dr. Zvezdan Pirtošek, Andrej Gruden, dr. med., doc. dr. Andrej Janež, prim. Majda Ustar Latkovič, prim. Tatjana Erjavec, prof. dr. Andrej Baraga, Marija Meden, dr. med., Vida Poljanec – Kolbezen, Stojadin Stojič, dr. med., prim. Miro Gorenšek, dr. med., Majda Klinar, dr. med., Alenka Slana Žagar, dr. med., asist. mag. Aleš Pražnikar, Mojca Maffi, dr. med., Štefka Zupan, dr. stom., prim. Ljerka Glonar, dr. med., Aleksander Doplihar, dr. med., Dunja Obersnel Kosmač, dr. med., Pavle Košorok, dr. med., prim. asist. Boris Kralj, prof. Anton Grad, Marjana Plaper, dr. med., asist. mag. Marjeta Pesek Blinc, Katarina Kolar, dr. med., Mojca Demšar, dr. med., Hashim Salih, dr. med., prim. doc. dr. Ljubo Đorđević, prim. dr. Gordana Logar Car, Janez Vasle, dr. med., prim. Ivan Gaberšek, Peter Zajc, dr. med., Vesna Manfreda, dr. med., Milena Kovač, dr. med., prim. Anica Mikuš Kos, Tomaž Klinar, dr. med., Ksenija Jelenc, dr. med. Vladimir Siegl, dr. med., asist. Damijan Eržen, Jana Šotl, mag. farm., Danica Stražar, prof. zdr. vzg., Petra Šolar, mag. farm, Mira Slak, sms, Lidija Očepek, glav. s., Marija Petrovčič., vms, zn. svet. dr. Duška Meh, Marko Miljavec, dr. dent., Dejan Doberšek in Andreja Kaluža Buzak, dms.

Aleksander Doplihar, dr. med. spec. MDPŠ.: »Pred 5 leti so ustanovitelji Ambulante s posvetovalnico za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja upali, da bo projekt kratkotrajen in da bomo težave nezavarovanih uspeli sistemsko rešiti. Na žalost nas tisti, ki bi problem morali rešiti, štejejo za tujek v sistemu, mi pa lahko ugotovljamo, da sistema, v katerem naj bi bili tujek, sploh ni, saj smo v zadnjih letih zdravstveno varstvo oz. zdravstveno službo z modernimi ukrepi uspeli odpeljati na slepi tir. Rečevež je vedno več, vedno več je nezavarovanih in grozi nam, da bo tujek postal sistem, ki se ga bo moralo posluševati vedno več ljudi.«

Prim. Tatjana Erjavec, dr. med., spec. int.: »Možnost dela v ambulanti je prišla sama po sebi. Sprejela sem jo kot izziv in željo po nečem drugačnem, koristnem, prijaznem. Vedno znova boli, ko občutim, kako tanka je meja med imeti in izgubiti vse, ko se zavem, kako ubog si z vsem svojim znanjem, če ljudje izgubijo upanje, voljo in željo živeti. Pa vendar je prijetno, ko te 'tvoji' bolniki smeje se pričakajo pred ambulanto. Veš, da cenijo tvoj trud, čeprav veliko dobrnamernih nasvetov ne slišijo ali jih ne morejo upoštevati.«

Petnajstletnica Waldorfske

Umetnost vzgoje za življenje

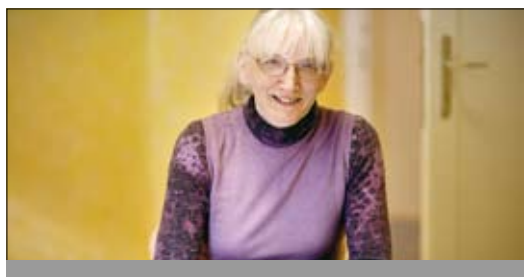
Vera Grobelšek,
Branka Strmole Ukmar,
Waldorfska šola Ljubljana

Iztok Kordiš, direktor Waldorfske šole Ljubljana in mestni svetnik: »Po učnem uspehu smo primerljivi z drugimi šolami. Ko smo z eksterci izvedli statistično primerjavo, smo ugotovili, da je bil vsak od naših učencev 3 do 4 pike nad slovenskim povprečjem, čeprav je znanje samo en segment tega, kar naj bi dobili na tej šoli. Naši učenci se udeležujejo tudi tekmovanj, vendar gre pri tem za odnos do tekmovalnosti, katere smisel je v tem, da se vsakdo neke izkaže. Udeležujejo se jih tisti, ki jih tekmovanje veseli. V glasbeno šolo hodi dobra tretjina otrok, trenutno jih je čez 50, bilo bi jih pa še več, če bi imeli pogoje.«

Branka Strmole Ukmar, razredničarka 7. razreda in vodja vpisa Waldorfske šole Ljubljana: »Ideja o waldorfski šoli se je v Sloveniji širila od srede 80. let v okviru festivala Idriart, ki ga je obiskovalo veliko Slovencev. Samo Simčič se je izobraževal za waldorfskega vzgojitelja v Švici in ustanovil waldorfski vrtec na obrobju Ljubljane, jaz pa sem se izobraževala za waldorfsko učiteljico v Londonu. Leta 1991 smo začeli z izobraževanjem za waldorfske učitelje na Dunaju v povezavi s kolegi iz Nemčije in Nizozemske. Tam se je izoblikovala prva skupina učiteljev za ljubljansko waldorfsko šolo, hkrati pa smo vodili pogovore s pristojnim ministrstvom in Zavodom za šolstvo. Marca 1992 smo imeli prvi informativni sestanek za zainteresirane starše v okrogli dvorani Cankarjevega doma, na katerega je prišlo približno 250 ljudi. Ob prvem vpisu smo dobili okoli 100 prošenj za vpis v 1. razred in 50 prošenj za 2. razred. Ustanovitelj zasebne Waldorfske šole Ljubljana je Društvo prijateljev Waldorfske šole, ki združuje učitelje in starše. V času ustanovitve smo bili financirani v enakem obsegu kot javni program, po sprejemu novega zakona v letu 1996 pa smo financirani 85-odstotno ob pogoju dveh oddelkov.«

Vera Grobelšek, razredničarka 3. razreda in vodinja seminarja za waldorfske učitelje: »Učitelji smo skupaj s starši pomembni predstavniki človeštva v tem okolju. Naš cilj so razvite osebnosti svobodnega mišljenja, polne navdušenja, veselja do življenja, čuta zase, za soljudi in za razvoj sveta kot celote, samoiniciativne in odgovorne v ravnanju – osebnosti z močno voljo.«

Fotografije: Stane Jeršič

Učenci se ustvarjalno seznanjajo s kulturo starega Egipta.

Waldorfska šola Ljubljana, ki je bila ustanovljena 1. septembra 1992 in ima sedež na Streliški 12 v Ljubljani, je v petnajstih letih delovanja upravičila svoj obstoj in našla svoje nepogrešljivo mesto v našem glavnem mestu. S selitvijo pred štirimi leti v stavbo, ki je lansko leto praznovala svojo 200-letnico in ima za seboj bogato zgodovino (od mestnega strelišča, gledališča, dijaškega doma in nazadnje znane Ljudske kuhinje) pa je šola dobila tudi možnost nadaljnega razvoja in rasti. Pobude za ustanovitev njenih enot so še v Kopru, na Bledu in v Prekmurju.

Začetek drugačne vzgoje in izobraževanja

Prva waldorfska šola je bila ustanovljena leta 1919 v Stuttgartu, zdaj pa jih je že več kot 900 v več kot 50 državah sveta. Tako je waldorfsko gibanje največje neodvisno vzgojno-izobraževalno gibanje. Ljubljanska šola ima redne stike s številnimi evropskimi ter neevropskimi šolami in je članica Evropskega združenja waldorfskih oz. Steinerjevih šol. Utemeljitelj waldorfske pedagogike je Avstrijec dr. Rudolf Steiner, ki je bil izredna, vsestranska osebnost. Z diplomom iz naravoslovja in doktoratom iz filozofije je poleg pedagogike postavil temelje tudi biodinamičnemu kmetijstvu, organski arhitekturi in antropozofski medicini.

»Kaj v človeku že obstaja in kako se to lahko v popolnosti razvije?«

Skladen razvoj glave, rok in srca

Učitelji waldorfske šole pri poučevanju izhajamo iz spoznanj o razvijajočem se človeku in njegovih individualnih možnostih. Učimo iz življenja za življenje in vsak razred je kot svet v malem - učitelji smo skupaj s starši pomembni predstavniki človeštva v tem okolju. Skušamo odgovoriti na ključno vprašanje: »Kaj v človeku že obstaja in kako se to lahko v popolnosti razvije?«

Naš cilj so razvite osebnosti svobodnega mišljenja, polne navdušenja, veselja do življenja, čuta zase, za soljudi in za razvoj sveta kot celote, samoiniciativne in odgovorne v ravnanju – osebnosti z močno voljo. Življenje in delo v waldorfski šoli zaznamujejo spremembe v otrokovem razvoju, ki se odražajo v treh po značilnostih in potrebah različnih obdobjih odraščanja. Velika dragocenost waldorfske šole je, da lahko posameznega otroka spremlja skoraj celotno obdobje njegovega razvoja.

Waldorfski vrtec kot prostor, ki ga je vredno posnemati

V prvih sedmih letih je otrok najbolj dejaven v svojih okončinah in ima veliko volje za spoznavanje sveta in učenje s posnemanjem praktičnih dejavnosti iz svojega okolja. Igrače, knjige, barva in ureditev prostorov, hrana, govor, ki ga otrok posluša, pesmi, ki jih poje, vse to so semena, ki jih posejemo, iz katerih bosta zrasla volja in spoštovanje do vsega, kar ga obdaja, ljubezen do učenja, vrednotenje umetnosti in lepote. V tem obdobju se prebudi domišljija, ki je gonilo otroške igre. Veliko proste igre, primerne pesmi in zgodbe razširijo otrokov notranji svet, domišljiji pa poženejo krila. Osnovna zakonitost

šole Ljubljana

Ob lanskem Božičnem semnju so učenci pripravili bogat kulturni program in medse povabili tudi župana Zorana Jankovića.

V štiriletnem obdobju srednje šole vsak razred uprizori praviloma dve gledališki predstavi. Posebno zaključna predstava 4. letnika je običajno velik dogodek za vso šolo in lepo slovo dijakov od šole. Priprave na igro praviloma vodijo poklicni režiserji, v delo pa so vključeni vsi dijaki razreda, ki morajo ob igranju vlog s pomočjo staršev poskrbeti tudi za kostume, rekvizite, sceno, obveščanje ... Aplavz občinstva pa je prava nagrada mladim za njihova prizadevanja pri premagovanju ovir ob vživljanju v lik svojega junaka in ob skupinskem delu.

tega obdobja pa je negovanje ritma. Ponavljanje dejavnosti razvija občutek varnosti, ki ga otroci v današnjem prehitrem utripu življenja še kako potrebujejo.

Osnovna šola kot uvajanje v osebno spoznavno izkušnjo

Razvijajoče se čustveno življenje v osnovnošolskem obdobju se kaže kot potreba po iskanju merila, ali je nekaj »lepo« ali »grdo«, »dobro« ali »zlo«, »prav« ali »narobe«. Pri tem je otroku v veliko pomoč učiteljeva osebnost, saj v njej išče gotovost, varnost in zatočišče. Učitelj ima v waldorfski šoli možnost, da otroka spremlja od prvega do devetega razreda in prav to nudi neizmerno priložnost razumevanja in poznavanja razvijajočega se bitja. Otrok je v tem času že sposoben razlikovati med domišljijo in zunanjim čutnim svetom; v njem zaživi volja po učenju, ki jo je potrebno nahraniti in razvijati. Pomembno izhodišče pedagoškega dela je v tem obdobju konkretno izkustvo in budno objektivno opazovanje. Tako je otrok sam dejav, spoznanje je njegovo lastno in zato živo. Velik poudarek je na razvoju natančnega poslušanja, dobrega pomnjenja in bogatega izražanja.

Ustvarjalno učenje

Poleg kognitivno naravnanih predmetov, ki vključujejo tudi učenje dveh tujih jezikov od 1.

razreda naprej, izvajamo tudi veliko umetniških dejavnosti: slikanje, oblikovanje z glino, evritmijo, igranje na inštrument, izdelovanje lesorezov. Izrednega pomena so tudi ročna dela, ki ne ponujajo samo razvijanja različnih ročnih spretnosti, kot so pletenje, kvačkanje, vezenje, izdelovanje copat iz filca, šivanje, ampak so vezni člen med spretnostjo in umetnostjo.

Opisno ocenjevanje

V waldorfski šoli v vseh osnovnošolskih razredih otroke ocenjujemo opisno. Ob tem upoštevamo otrokov dosežek, dosežen napredek, posebno nadarjenost in prizadevanje, področje, ki ga mora učenec še izpopolniti, in vizijo njegovega prihodnjega dela. Ob prehodu na drugo šolo ozioroma ob zaključku šolanja ocene prevedemo v številčnice.

Vzgoja za odgovorno delovanje v skupnosti

Naloga dobrega izobraževanja je tudi vzgoja posameznika za odgovorno delovanje v skupnosti. To razvijamo tudi s pomočjo pestrega programa doživljajsko obarvanih bivanj v naravi (npr. pohod od Slavnika do Strunjana, veslanje po vseh sedmih izviri Ljubljane, planinski pohod po geološki transversali, jadrnanje ...). Pomembna preizkušnja celotne razredne skupnosti je uprizoritev igre, v kateri nastopajo vsi otroci. S starostno dobo se zahtevnost iger povečuje. Izbrana dramska dela so izzivi za razvoj razumevanja umetnostne vsebine, vztrajnosti učenja besedila, sposobnosti vživljanja v vlogo, soustvarjanje scene, gledališkega lista in poguma, nastopiti pred občinstvom. Ključnega pomena ob vsaki gledališki dejavnosti pa je potovanje neke skupnosti skozi krizne situacije. Zato si zaključni razred resnično zasluži enotedensko ekskurzijo, ki je običajno športno in umetnostnozgodovinsko obarvana (npr. kolesarjenje po Danski, od Linza do Dunaja, po jadranskih otokih, potepanje po Siciliji ...)

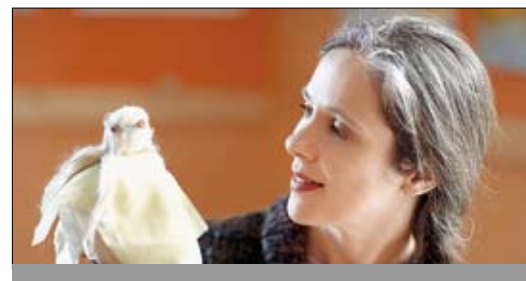
Boštjan Štrajhar, razrednik 1. razreda

»Zame je zelo pomembno, da na naši šoli dovolimo otrokom, da imajo svoje otroštvo, da ga znamo gojiti in ohranjati, saj odraslim časa otroštva ne moremo povrniti. Tak pristop pa vodi do dobre odraslosti. Waldorfska šola v tem uspeva bolje od redne osnovne šole, ker boljše upošteva vse faze odrasčanja. Lahko rečem, da bi sam želel hoditi v šolo, kakršno soustvarjam zdaj.«

Staša Petrovič, učiteljica nemščine v 5. razredu osnovne šole,

na gimnaziji in ob pripravi na matura: »Ob učenju nemščine želim dijake naučiti praktične rabe nemškega jezika, predvsem pa jim predstaviti tudi nemško kulturo z njenimi pesniki, filozofi in skladatelji. Pri pouku se veliko gibamo, pojemo, recitiramo, menjamo zelo veliko dejavnosti. Pri nas se otroci začnejo učiti dva tuja jezika že v prvem razredu osnovne šole. Na začetku nič ne zapisujejo, samo igrajo se, pojejo, recitirajo, tudi kakšno igrico uprizorijo in vse je zasnovano na ritmični osnovi. Ko v četrtem razredu začnemo z opismenjevanjem, imajo nemščino in angleščino v ušesih, še posebej melodijo jezika. V 5. razredu sem navdušena nad njihovim znanjem, ker se hitro naučijo pisati in potem bolje napredujejo v osvajanju jezika tudi v gimnaziji.«

Nataša Tič Ralijan, mama dveh otrok Waldorfskega vrta in šole:

»Mlajši Tosja je v višji skupini v vrtcu. Gal pa hodi v drugi razred osnovne šole. Spomnim se prvega dneva, ko je prišel Gal domov in rekel: 'Veš, ati, nobeden me ni udaril.' Mož Gašper je veliko nastopal po osnovnih šolah in je dobil vpogled nad stanjem na šolah, obenem pa smo imeli smolo, da smo se v Kopru srečali z nasiljem v šoli. Ko smo se preselili v Ljubljano in sva prebirala gradivo o Waldorfski šoli, sva videla, da je to šola, ki gleda na otroke kot osebnosti. Otroka razvija, kjer je slabši, in podpira tam, kjer mu je dano več. Dobro je, ker je na začetku zelo poudarjena igra in skozi igro učenje. To je otrokom prijazna šola, mogoče malo manj učiteljem, ker so svojemu delu do konca predani. Vidim jih podobno kot nas igralce, ko smo v projektu z dušo, srcem, z vso energijo. Najbolj dobrodošlo je, da en učitelj spremlja učenca skozi celotno devetletko, pri tem zavestno vzpostavlja spoštljiv odnos do učenca in ga ves čas razvija.«

Petnajstletnica Waldorfske šole Ljubljana

Umetnost vzgoje za življenje

Alja Kek, učenka 1. razreda waldorfske gimnazije: »Obiskovala sem že waldofski vrtec, potem osnovno šolo in zdaj hodim na srednjo šolo. V razredu sem skupaj s petimi prijateljicami, ki smo skupaj že vsa leta. Učitelji me poznajo in me spodbujajo v predmetih, pri katerih sem dobra. Pravijo mi, da sem nadarjena za pisanje. Imam veselje do pisanja in veliko pišem članke o različnih temah, posebej takih, o katerih razmišljam po zanimivih učnih urah, kot bi jih pisala za časopis. Tako se vadim za novinarski študij.«

Jaka Dijak, učenec 12. razreda, ki se v šolo vsak dan vozi z Bleda: »Osnovno šolo sem obiskoval v Lescah in na Waldorfsko šolo prišel v 9. razred. Urejal sem dijaško glasilo Negativ in ob tem še bolj občutil, da smo povezani kot družina in med seboj sodelujemo ne glede na starost. Ozračje je sproščeno, ne pa razpuščeno in tako se je veliko lažje učiti. Učitelji ti stojijo ob strani in te usmerjajo na tvoji poti, ne le v razredu; k njim se lahko zatečemo s katerikoli problemom. Ta šola mi je dala veliko več, kot če bi hodil v državno gimnazijo, v kateri bi se naučil samo snovi. Velik razgled so mi dala številna potovanja, saj smo v zadnjih štirih letih prepotovali skoraj vso Evropo. Všeč mi je stik s tujci, ko prihajajo učitelji in dijaki z drugih waldorfskih šol v okviru izmenjav. Tukaj sem dobil vrsto znanj, s katerimi sem opremljen za življenje in s katerimi se mogoče ne bi imel priložnosti seznaniti nikjer drugje.«

Esther Gabrovšek, učenka 1. razreda waldorfske gimnazije: »Na waldorfsko šolo sem prišla letos z redne osnovne šole, v kateri me učitelji niso sprejemali z mojim temperamentom, tukaj pa je čisto drugačen odnos profesorjev do učencev. Vsi se trudimo, da bi bili prijatelji. Tudi učiti se je lažje po sistemu, ki vlada tukaj: po vsaki t. i. epohi, v kateri daljši čas obravnavamo en predmet, katerega znanje potrdimo s testom, se ne kopičijo zaostanki, ampak sprti pokažemo svoje znanje. Če prvič ne uspe, imamo še dve možnosti pred popravnim izpitom. Tukaj ni psihičnega pritiska, kot ga vidim pri svojih prijateljicah iz drugih srednjih šol, ki se nervozno pripravljajo vsak dan na več predmetov.«

Waldorfska gimnazija za dijake širokih zanimanj

Čeprav je waldorfska gimnazija namenjena predvsem učencem, ki so zaključili waldorfsko osnovno šolo, je šola že prvo leto gimnazijskega programa svoja vrata odprla tudi tistim, ki so obiskovali javne osnovne šole. Pogoj za vpis je uspešno dokončana osnovna šola, nič manj pa ni pomembno, da ima bodoči dijak široke interese, je dejaven tudi zunaj šole (npr. na področju umetnosti, športa, prostovoljnega dela ...) ter se je pripravljen srečati s številnimi novimi dejavnostmi in drugačnim načinom poučevanja. Waldorfska srednja šola želi mlademu človeku pomagati razviti ustvarjalnost in prožnost v mišljenju, razviti občutenje in izrazne sposobnosti ter krepiti voljo, s katero bo sposoben aktivno posegati v svet. Predvsem pa spodbuja mladostnika, da ohrani in razvija zanimanje za svet in življenje. V ta namen se pouk odvija tako, da učitelji soočajo dijake z različnimi pogledi na isto snov, jih spodbujajo k medsebojni komunikaciji, izražanju in utemeljevanju svojih prepričanj ter zastavljanju vprašanj. Pomembno vlogo v teh prizadevanjih imajo umetniški predmeti in pouk praktičnega umetniškega oblikovanja, ko se posameznik na poti do končne stvaritve sreča z načrtovanjem procesa, uporabo različnih materialov in pripomočkov, izzivi ob premaganju ovir in krepki svojo vztrajnost.

Praktikumi v okviru obveznih izbirnih vsebin

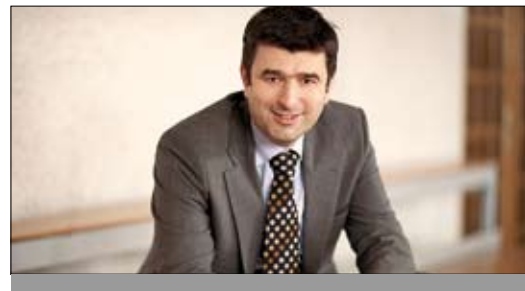
V waldorfski srednješolski program sodijo tudi vsakoletni praktikumi v okviru obveznih izbirnih vsebin. V 1. letniku dijaki dva tedna preživijo na kmetiji v Sloveniji ali tujini. To so praviloma kmetije, ki se ukvarjajo z biološkim kmetijstvom, kjer se morajo dijaki vključiti v vsakodnevno življenje tamkajšnje družine in pomagati pri domačih opravilih. V 2. letniku na terenu opravljajo geodetske meritve, se seznanijo s teoretičnimi osnovami merjenj in naredijo natančen zemljevid izbranega področja. V 3. letniku je na vrsti socialni praktikum. Dijaki ga opravljajo v različnih socialnih ustanovah, kot so vrtci, šole, domovi za ostarele, vzgojni zavodi, bolnišnice, kjer dva tedna preživijo pri delu z varovanci teh ustanov.

Izdelava projektne naloge - »waldorfska matura«

Ob koncu šolanja dijaki izdelajo samostojno projektno nalogo, ki jo pripravljajo leto dni. Z njo dokažejo, da so sposobni samostojno širiti svoje znanje in ga praktično uporabiti, zato je delo na projektni nalogi pravzaprav »waldorfska matura«. Projektna naloga je sestavljena iz teoretičnega in praktičnega dela. Del praktičnega dela je tudi javni nastop z zagovorom naloge.

Mednarodni stiki

Celotna šola, še posebno pa srednja šola ima veliko mednarodnih stikov z drugimi waldorfskimi šolami. Vsako leto šolo obišče

Niki in Urška Musič, starši petih otrok Waldorfskega vrtca in šole: »Na Waldorfski šoli so vpisani trije otroci, Matevž, 4. razred, Johana, 3. razred, Jera, 2. razred, Jošt in Maria pa obiskujeta Waldorfski vrtec na Zvonarski ulici. Tudi prvi trije otroci so najprej obiskovali Waldorfski vrtec, tako da vseh pet najinih otrok že od samega začetka obiskuje Waldorfski vrtec in šolo. Z ženo sva se tako prvič seznanila z waldorfsko pedagogiko v Waldorfskem vrtcu leta 2000, prve informacije o waldorfski pedagogiki pa sva dobila z ustnim izročilom in iz knjig ustanovitelja Rudolfa Steinerja. Že sam princip waldorfske pedagogike se nama je z ženo zdel enkratno, saj otroku omogoča pridobiti vsa znanja od začetka izobraževanja do konca srednje šole skozi gibanje telesa in duha, tako da lahko otrok, oz. takrat že na pol zrela osebnost, nadaljuje študij na katerikoli fakulteti sproščen in nekako spočit. Sam sem skozi aktivno delo kot član Sveta zavoda zadnjih 5 let spoznal tudi skelet celotne organizacije, zaradi česar lahko z mirno vestjo povabim vse starše, ki razmišljajo ali pa se odločajo o vpisu otroka na Waldorfsko šolo, da to storijo, saj je celotna organizacija na visoki profesionalni ravni. Ko smo mi hodili v šolo, še nismo občutili rivalstva, kakršno je prisotno danes že v osnovnih šolah. Tega v naši šoli ni, otrok pa je vseeno sposoben sodelovati na katerem koli športnem ali intelektualnem tekmovanju in tam tudi zmagati.

Waldorfska šola ima naslednje enote: vrtec, osnovno šolo, srednjo šolo, enoto otrok s posebnimi potrebami, glasbeno šolo in organizacijsko enoto Maribor. Skupaj zavod obiskuje 401 otrok, od tega 36 v vrtcu, 199 v osnovni šoli, 128 v srednji šoli in 38 v OE Maribor. Šolnina znaša od 34 do 110 evrov mesečno glede na socialni status staršev. Vzgojno-izobraževalni programi zavoda temeljijo na načelih waldorfske pedagogike in so vpisani v razvide izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja. Ob tem je pomembno, da waldorfske šole veljajo za varne šole brez nasilja.

veliko tujih predavateljev, ki s svojim znanjem in izkušnjami obogatijo življenje naše šole. Gostujoči predavatelji sodelujejo z učitelji, pripravljajo predavanja in delavnice za starše, lahko pa tudi prevzamejo poučevanje dela učne snovi pri posameznem predmetu. Takrat pouk praviloma poteka v angleščini. Vedno pa gosti srednješolcem spregovorijo o aktualnih družbenih in političnih temah ter situacijah v posameznih predelih sveta. Podobnost učnega programa waldorfskih šol v različnih predelih sveta omogoča dijakom, da, praviloma v 2. ali 3. letniku, en trimeser obiskujejo pouk v tujini. Do zdaj so naši dijaki gostovali na waldorfskih šolah v Nemčiji, Švici, Angliji, Ameriki, Avstraliji in Kanadi, mi pa smo gostili dijake iz Anglije, Nemčije in Irske.

Tri moje Ljubljane

Alenka Gerlovič,
akademska slikarka

Foto: zasebni arhiv Alenke Gerlovič

Slikarka Alenka Gerlovič v Botaničnem vrtu združuje svoji življenjski ljubezni: slikanje in naravo.

V kolikih in kakšnih različnih Ljubljanih sem doslej živela in kaj je od njih ostalo? V Ljubljano smo se za stalno preselili iz Brežic. Ljubljano mojih prvih otroških let sem spoznavala samo občasno, po koščkih, kadar so me starši peljali tja iz Brežic, ko sem že dokončala osnovno šolo. Atek je bil ravnatelj bolnice in stanovali smo v službenem stanovanju med bolniškimi bloki. Tisti konec Ljubljane mi ni bil všeč in še danes to ni moja Ljubljana. Čez nekaj let je bil atek prestavljen v Banat, trije gimnazijci pa smo zaradi šole ostali pri teti v Ljubljani, čisto drugačni, kot je bilo pusto mesto okrog bolnic. Teta je stanovala takrat pri Križankah, kjer je spomladi cvetela velika vrba žalujka in kjer so dišale stare lipe. Od tam je bilo samo nekaj korakov do Drame, samo skok do Opere, Filharmonije, pa do koncertne dvorane v Unionu in čisto blizu do Šentjakobske knjižnice na Kongresnem trgu. Samo malo naprej je utripalo srce Ljubljane, staro baročno mesto. Tisto leto sem Ljubljano vzljubila.

Veliko let pozneje, že po drugi svetovni vojni, se je Ljubljana močno povečala, tista moja ljubljena pa niti ne. Ko sem si leta 1953 izbirala kotiček, kjer bi želela živeti, sem ga našla nedaleč od Križank, tik za Dramo. Od tu so mi domala vsi ljubljanski užitiki čez cesto, ne pa večini Ljubljančanov. Pred leti, ko sem zvečer zapuščala gledališča v Parizu, me ni skrbelo, kako bom prišla domov, v današnji veliki Ljubljani z redkim večernim javnim prometom pa naj bi bili vsi odvisni od lastnega avtomobila. Ulice v jedru mesta je zatrpala pločevina.

Na ozkem dvorišču zmeraj enako razsežnega kulturnega jedra slovenske prestolnice ni več prostora za širitev pretesnih stavb. Pravkar je na udaru dramsko gledališče. Prizidki in spodkopavanja. S kotička, ki sem si ga izbrala do smrti na podstrešju Nemške hiše, najbrž kmalu ne bom več videla kamniških planin in svetlobo v slikarskem ateljeju s stropnim oknom mi bo zasenčil visok stolp nad ostanki nekdanj ljubke secesijske Drame.

Ljubljano sem vzljubila tudi zaradi narave, ki objema mesto. Od Križank je bila le kratka pot čez Krakovo in Trnovo v Mestni log z dolgimi vrstami starih hrastov. Pod njimi so se spomladi razcvetele preproge močvirnih tulipanov, podlesnih vetrnic in kalužnic. Ljubljana je bila zame najlepše mesto na svetu, ker si prišel že od strogega centra pri pošti v naravo in hodil in hodil, ne da bi ti zaprla pot hiša ali cesta.

Danes so zeleni obroč okrog mesta prepregle hrupne avtomobilske ceste. Naselja segajo vse dlje v gozdove, njive in travnike. Razvoj, napredek, blagostanje? Te dni me je prvič zanesla pot z avtobusom v BTC, naselje, ki sem se ga dolgo izogibala, ker sem slutila, kaj me čaka na Ljubljanskem polju, nekoč zelenem od njiv in pisanem od travnikov s cvetočimi zlatičami in kukavičjimi lučicami. Barakarske stavbe brez arhitekturne vrednosti, kandelabri, krožišča, ogromni plakati, ki razvrednotijo vse mere predmetov v prostoru. Vse to namesto zelenega pasu okrog mesta.

Nekega jutra leta 1942 sem obiskala na Viču kolega slikarja Tineta Gorjuša, ki je portretiral mojo prijateljico Vero. Zmotila nas je Tinetova žena, naj pridemo pogledat italijanske vojake, ki so napenjali tik za hišo nekakšno žično ograjo. Tisti dan je bilo konec z brezmejno naravo obdanega mesta. Ljubljana je postala tesno koncentracijsko taborišče. Vero so pobrali belogardisti ob božičnih racijah 1942. Atka je zaradi lažne ovadbe skupine nižjih uslužbencev bolnice odpeljala domobranska politična policija in ga še isto noč brez zaslišanja ubila. Mene je kmalu zatem iskal Gestapo. Postala sem ilegalka. Rešila sem se, ker sem prenočevala pri Erni. Dramska rekviziterka Erna Coriary je bila samo ena izmed Ljubljančank, ki je toliko tvegala. V z žico obkoljeni Ljubljani so morali obesiti v vseh vežah spiske stanovalcev, ki so bili tam prijavljeni. Okupatorji so tu in tam ponoči pregledovali hiše in gorje tistemu, ki se je znašel neprijavljen. Aretirali so njega in njegove gostitelje.

Večine svojih gostiteljev nisem poznala. Po zvezi OF sem dobila njihov naslov. Sporazumeli smo se z gesli. Po toliko letih žal ne vem več za vsa njihova imena. Morda ne živijo več. Neki trgovec s špecerijo na Prulah je stanoval ob Gradaščici v Trnovem. Dve sestri sta me skrivali na Mirju na podstrehi pred možem, ki naj ne bi vedel, da sem tam. Oni pa nista vedeli, da je aktivist OF, povezan v službi. Pa družina dramskega odrskega delavca Tončiča v naselju nad Dolenjsko cesto. In še: trgovska vajenka Marta s teto; stanovali sta v hiši poleg kavarne Evropa. Družina s podstrešnega stanovanja v hiši, ki je stala nekoč na kraju, kjer je zdaj Nama. Marija Pečkaj s hčerko, žena železničarja, ki je bil takrat v ječi. Družina steklarskega delavca v Rožni dolini, zakonca Starè z Vodovodne ceste. In morda še kdo. Naj mi oprostijo, če sem pozabila nekatera imena in sem z njimi izgubila stike. V spominu jih imam z globoko hvaležnostjo in občudovanjem. To je še ena moja Ljubljana, najljubša.

Kaj je nastalo danes iz nje? Namesto solidarnosti vidim samo sovraštvo, spletke, karierizem, zavist, lakomnost. Morda so moji Ljubljančani, ki so tvegali zame svobodo in življenje, pomrli, morda pa bi se spet pokazali ob hudi stiski. Tega ne želim ne sebi ne njim.

S sprejetim proračunom k

26. marca je Ljubljana na 4. redni seji Mestnega sveta dobila letošnji proračun (z 31 glasovi mestnih svetnic in svetnikov za in le 6 proti), ki je kljub okrnjenim sredstvom zaradi novega zakona o financiranju občin naravnano razvojno in v okviru možnosti upošteva številne predloge, ki so jih v razpravi ob osnutku proračuna predlagali mestni svetniki, četrtni svetniki in občani. Poleg sprejetih treh dopolnil župana Zorana Jankovića in enega dopolnila svetniške skupine NSi je bilo vloženih še 23 dopolnil svetniških klubov SDS, LDS, SD, NSi, samostojnega svetnika Zelenih Slovenije, DeSUS in Liste za čisto pitno vodo, ki pa niso bila obravnavana, ker niso bila vložena v skladu s Pravilnikom, terjala pa bi še dodatnih 9,5 milijona evra proračunskega denarja. S popravki od osnutka do predloga proračuna je kolikor mogoče zadoščeno vsem potrebam v mestu. Ključno za razvoj mesta pa je, da sprejeti proračun omogoča zagon ne le prvotno načrtovanih 22 projektov, ki so se zdaj povzpeli že na število 46, ampak tudi normalno delovanje vseh tistih nevladnih organizacij na področju kulture in socialnega varstva, ki pomembno dopolnjujejo institucionalni standard Ljubljane. Za jesen je že napovedan rebalans proračuna – skupaj s predlogom proračuna za leto 2008.

Fotografiji: Dunja Wedam

Obnova tlaka z ravnimi tlakovci in talnim ogrevanjem na prostoru za gostinski lokal na prostem je bila 28. marca tik pred koncem.

Kljub oškodovanju mestne blagajne z novim Zakonom o financiranju občin je letošnji proračun naravnano razvojno

Od osnutka proračuna, ki so ga mestni svetniki in svetnice obravnavali na 3. izredni seji 12. februarja in v katerem je bilo zaradi znatno nižjih sredstev zaradi novega Zakona o financiranju občin predvidenih 227 milijonov evrov, se je končni predlog zvišal na 253.172.591 evrov. Župan Zoran Janković je predlog letošnjega proračuna utemeljil takole:

»Spoštovane svetnice in svetniki, spoštovana podžupanja in podžupani, sodelavke in sodelavci mestne uprave, predstavniki medijev, spoštovane Ljubljančanke in Ljubljančani! Vesel sem, da vam lahko danes namenim uvodno besedo ob predlogu Odloka o proračunu MOL za leto 2007 v skupni višini 253.172.591 evrov, kar pomeni indeks 108,84 na oceno realizacije za leto 2006 in je za 26.073.336 evrov višji od osnutka Odloka. V to številko so vključena tudi sredstva za proračunski sklad v vrednosti 20 milijonov evrov in 4 milijone evrov subvencije za LPP na proračunski postavki 5+11 (promet). Ob pripravi predloga, ki je danes pred vami, smo skušali v kar največji meri prisluhniti vašim pripombam kot tudi pripombam zainteresirane javnosti. Tako smo znatno zmanjšali sredstva, namenjena Mestni upravi, ter namenili dodatna sredstva kulturi, predšolski vzgoji, Uradu za mladino, Uradu za preprečevanje zasvojenosti, socialnemu varstvu, zdravstvu, javni gasilski službi. Predlog je pripravljen ob upoštevanju zmanjšanja finančnih sredstev s strani države, v najnižji usklajeni vrednosti 43,8 milijona evrov, ob upoštevanju stare zakonodaje o financiranju občin pa najmanj 53,3 milijona evrov.

Današnji predlog proračuna je nastal na podlagi zmožnosti, ki jih v danem trenutku imamo, ter na podlagi razprave na proračunski seji mestnega sveta dne 12. februarja 2007.

Realno gledano, lahko v teku letošnjega leta pričakujemo še rebalans letošnjega proračuna, kajti nekaj vprašanj je ostalo do danes še odprtih. To so:

- Pogajanja z vlado še zaključujemo, pri čemer moramo optimistično upati, da bomo iz teh pogajanj uspeli pridobiti možnost dodatnih sredstev na prihodkovni strani.

- Pripravljamo predlog reorganizacije Mestne uprave, katere stroškovni učinek bo sicer viden šele v letu 2008, učinkovitost dela Mestne uprave pa se mora pokazati že v letošnjem letu.

- Poleg tega pripravljamo tudi reorganizacijo in bolj učinkovito poslovanje Javnega Holdinga Ljubljana, katere učinki bodo v večji meri prav tako vidni prihodnje leto, poleg tega pa ostaja tudi tukaj odprtih nekaj vprašanj:

- V pripravi je analiza učinkovitosti združitve funkcij Javnega Holdinga Ljubljana s predvideno racionalizacijo na administrativnem delu.

- Zaključujemo se pogovori z vlado o menjavi TE-TOL-a in Geoplina, s katero bi MOL dobila večinski delež v TETOL-u.

- Na zadnji Skupščini Javnega Holdinga smo sprejeli izključitev 3 podjetij iz Javnega Holdinga Ljubljana in prenos le-teh na MOL.

- Z občinama Ig in Velike Lašče je podpisano pismo namere o nakupu deležev Javnega Holdinga Ljubljana. Pred podpisom pogodbe bo zadevo obravnaval tudi Mestni svet MOL.

Resno smo si zastavili vprašanje delovanja Mestne uprave in Javnega holdinga Ljubljana, kjer zahtevamo čim večjo učinkovitost in najboljše storitve za občane. Slednji bodo prve večje spremembe deležni že v prihodnjem tednu, saj bomo 3. aprila odprli prenovljeno skupno sprejemno pisarno in skupno blagajno z novim delovnim časom: od ponedeljka do četrтка od 8. do 17. ure, ob petkih pa od 8. do 13. ure. Vljudno vabljeni!

Zahtevamo boljšo izrabo delovnega časa in enakomerno obremenitev zaposlenih, pri čemer je bistvena medsebojna povezanost načelnikov in direktorjev, ki naj delujejo po načelu: **znamo, zmoremo, hočemo!**

Pri vseh dosedanjih spremembah na področju organizacije dela smo praktično zaustavili dodatno zaposlovanje, z izjemo najpotrebnejših zaposlitev, katerih uvedba je nujna. Učinkovitost navedenih sprememb bo dala končne rezultate

uresničevanju mestnih načrtov

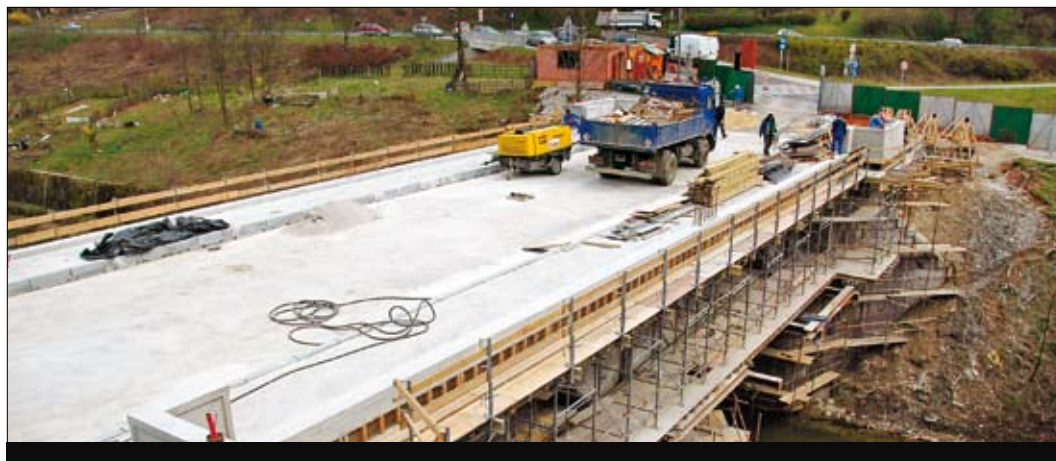
z izvedbo nove računalniške podpore in s selitvijo vseh enot Mestne uprave na enotno lokacijo. Od zaposlenih pričakujemo timsko delo, v povezanem delovanju oddelkov ter naših zavodov in podjetij pa pričakujemo učinek sinergije.

Naš najpomembnejši nadzorni organ boste pri tem seveda predstavljali prav vi, spoštovane svetnice in svetniki, zato bodo vaši konstruktivni predlogi zmeraj dobrodošli v našem prizadevanju za izboljšanje dela v korist občanov. Vsi skupaj si moramo namreč želeli in delovati za lepšo in boljše Ljubljano.

Našo usklajenost, transparentnost, demokratič-

Oblikovan proračunski sklad za odpravo posledic obremenitev v okolju v Mestni občini Ljubljana

Na 4. izredni seji 26. marca je Ljubljana dobila proračunski sklad, s katerim bo mogoče zagotavljati potencialne negativne vplive onesnaženja okolja na zdravje ljudi. S tem je mišljeno preprečevanje morebitnih posledic nelegalnih posegov v okolje na vodovarstvenih območjih, pomembnih za oskrbo Mestne občine Ljubljana s pitno vodo, in za varovanje saniranih območij pred nadaljnjimi nelegalnimi posegi. Za upravljanje tega sklada je pristojen župan, ki odgovarja Mestnemu svetu za zakonitost

Obnova Karlovškega mostu napreduje po predvidenem terminskem načrtu.

nost in učinkovitost pa bodo ocenjevali in ocenili Ljubljančanke in Ljubljančani. Pri pripravi predstavljenega Predloga Odloka o proračunu MOL za leto 2007 smo, kot rečeno, v okviru danih zmožnosti v največji možni meri upoštevali vaše konstruktivne in utemeljene predloge o spremembah.

Kljub oškodovanju mestne blagajne z novim zakonom o financiranju občin, je predlagan proračun še zmeraj razvojno naravn. V njem so namreč upoštewane ustrezne postavitve za pripravo potrebne dokumentacije za izvedbo vseh projektov, z veliko večino sprejetih na lanskoletnih volitvah (tudi garažna hiša pod tržnico). Poleg tega pa so v predlogu proračuna upoštewane tudi najnujnejše potrebe v Ljubljani. Dodatna prodaja premoženja bi bila v tem trenutku prehitra, kajti premoženje lahko prodamo samo enkrat, pri čemer mora biti prodaja zelo premišljena, smiselna in racionalna. Prav tako zadolževanje MOL.

Spoštovane svetnice in svetniki, predlagam vam sprejem danega predloga o Odluku proračuna za leto 2007 z amandmaji, ki so proceduralno pravilno vloženi. Navsezadnje sem prepričan, da mora tudi današnja razprava pokazati na spremembe v filozofiji delovanja Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana.

Najlepša hvala!»

upravljanja sklada in razpolaganja s sredstvi sklada. Poleg namenskih sredstev so viri tega sklada še vrnjena sredstva Ministrstva za okolje za odpravo obremenitev okolja, namenskih prejemkov, ki jih v sklad prispeva Lekarna Ljubljana, sredstev dotacij in donacij domačih ali tujih pravnih in fizičnih oseb in prejemkov od upravljanja s prostimi denarnimi sredstvi sklada. V letu 2007 bodo financirani predvsem naslednji projekti: v času priprave sanacijskega načrta za sanacijo nelegalnih odlagalšč na vodovarstvenih območjih vodarne Jarški prod bo občina

Na 3. izredni seji Mestnega sveta 12. februarja sta bila imenovani še dve telesi Mestnega sveta

Komisija za poimenovanje naselij in ulic

Predsednik: Peter Jožef Božič (LZJ)

Člani: dr. Milena Mileva Blažič (LZJ), Aleš Mižigoj (meščan), Janez Moškrič (SDS), dr. Božo Repe (meščan), Aleš Kardelj (DESUS), Darko Štrajn (meščan).

Uredniški odbor glasila Ljubljana

Predsednik: Mitja Meršol (LZJ)

Člani: Vesna Kos Bleiweis (LZJ), dr. Jožef Kunič (LDS), Eva Strmljan Kreslin (LZJ) in Marija Šterbenc (NSi).

Mestna občina Ljubljana
Mestni trg 1

objavlja

javni razpis za podelitev Župančičevih nagrad za leto 2007

Župančičeva nagrada je priznanje Mestne občine Ljubljana za izjemne stvaritve s področja kulture, ki pomembno oblikujejo kulturno življenje prebivalcev Mestne občine Ljubljana, kakor tudi za stvaritve, za katere so ustvarjalci prejeli mednarodna priznanja oziroma so se s svojim delom izjemno uveljavili v tujini.

Župančičevo nagrado lahko prejmejo ustvarjalci z območja Mestne občine Ljubljana za izjemne kulturne stvaritve, ki so bile javnosti predstavljene v minulem enoletnem obdobju (od konca marca 2006 do vključno marca 2007) ali za delo iz daljšega obdobja, ki trajno obogati kulturno zakladnico Mestne občine Ljubljana in je lahko izjemen kulturni dosežek tudi v mednarodnem merilu. Kadar gre za tako celovito delo, da ni mogoče prepoznati oziroma ločiti posameznikovega kulturnega prispevka, lahko dobi Župančičevo nagrado skupina ustvarjalcev.

Mestna občina Ljubljana bo podelila največ štiri (4) Župančičeve nagrade.

Pobuda za podelitev Župančičeve nagrade lahko podajo posamezniki in pravne osebe, ki imajo stalno prebivališče oziroma sedež v Mestni občini Ljubljana. Pobuda za podelitev nagrade mora vsebovati:

- ime in priimek oziroma ime, točen naslov in telefonsko številko pobudnika,
- ime in priimek oziroma ime, točen naslov in telefonsko številko kandidata za nagrado,
- podrobno utemeljitev pobude ter morebitna mnenja organov in organizacij, ki pobudo podpirajo.

Pobuda za podelitev Župančičeve nagrade mora biti poslana na naslov: Mestna občina Ljubljana – Sprejemna pisarna, Komisija za podelitev Župančičevih nagrad za leto 2007, Adamič Lundrovo nabrežje 2, do vključno 23. aprila 2007 v zaprti ovojnici s pripisom »Za razpis: Župančičeve nagrade – ne odpiraj!«

Dodatne informacije lahko dobite na Oddelku za kulturo in raziskovalno dejavnost, Mestna uprava, Mestna občina Ljubljana, Mestni trg 15, pri sekretarki Komisije za podelitev Župančičevih nagrad Manji Ravbar (po telefonu 01/ 306 46 00 v času uradnih ur: v ponedeljek od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure, v sredo od 8. do 12. ure in od 13. do 16. ure ter v petek od 8. do 12. ure in po e-pošti: manja.ravbar@ljubljana.si).

S sprejetim proračunom k uresničevanju mestnih načrtov

odstranila nelegalno odložene ostanke azbestnih kritin, za poskusni projekt sanacije izbranega nelegalnega odlagališča na vodovarstvenem območju vodarne Jarški prod, pri čemer naj bi odkopani gradbeni material ustrezno predelali in uporabili za izvedbo ovir za preprečevanje ponovnega odlaganja na saniranih območjih, za sanacijo vodovarstvenih območij vodarn Kleče in Hrastje (poleg odlagališč bo uprava na tem mestu reševala tudi vrčkarstvo in kmetovanje na vodovarstvenih območjih), za izvajanje ukrepov in nadzora, za izvedbo fizičnih ovir, da bi preprečili dostop na varovana in sanirana območja.

Uprava načrtuje, da se bo glavnina dejavnosti začela odvijati proti koncu leta, zato bo večino sredstev ostalo za črpanje prihodnje leto, kar sklad v nasprotju s proračunom omogoča. Predlog je bil sprejet 20 glasovi za in 11 proti ter z dopolnilom svetnika **mag. Janeza Kopača**, da bo s sredstvi sklada zagotovljeno tudi varovanje ogroženih območij, ne le izvajana sanacija.

Pravilnik o zagotavljanju pogojev in sredstev za delo svetniških klubov in samostojnih svetnikov

Novi pravilnik, sprejet na 5. izredni seji Mestnega sveta 26. marca, svetniškimi klubom poleg administrativnega sodelavca omogoča še strokovnega sodelavca, na vsakih nadaljnjih 12 svetnikov pa dodatnega strokovnega sodelavca. Poglavitna razlika med prejšnjim in sedanjim pravilnikom pa je v tem, da je po novem natančno določeno, iz katerih sredstev se bo kaj plačevalo. S tem uprava sledi priporočilu Računskega sodišča. Tako se iz proračunske postavke Mestne uprave plačujejo vsi stroški za administrativne in strokovne sodelavce, računalniško opremo in stroški najema prostorov, medtem ko bodo preostale stroške plačevali iz proračunskih postavk svetniških klubov. Za proračun to pomeni zagotovitev dodatnih finančnih sredstev za plače in prispevke strokovnih sodelavcev.

Župan, svetniški klubi in samostojni svetniki so vložili vrsto dopolnil k Odloku o proračunu

Statutarnopravna komisija je o vrsti vloženi dopolnil svetniških klubov SDS, LDS, SD, NSi, samostojnega svetnika Zelenih Slovenije DeSUSa in Liste za čisto pitno vodo ugotovila, da niso vloženi v skladu s Pravilnikom MOL, zato so svetniki glasovali samo o pravilno vloženi dopolnili. Svetniki so med drugim zavrnili dopolnilo svetniškega kluba SDS, da se postavka za glasilo Ljubljana prenese na Košarkarski klub Union Olimpija, prav tako dopolnilo svetnika **Mihaela Jarca**, da vsak novorojenec prejme 500 evrov ne glede na socialni status staršev, in dopolnilo istega svetnika, da se preprečijo izdelave študij in natečajev za gradnjo parkirne

hiše pod tržnico in se namenijo izgradnji parkirne hiše pod Grajskim hribom, nadalje dopolnilo svetniškega kluba NSi o prenosu sredstev iz več postavk na neprofitne organizacije socialnega varstva, tri dopolnila svetnika **Gregorja Isteniča**, da se sredstva iz postavke za zemljišča in požarne takse prerazporedijo na javno gasilsko službo, dopolnilo svetnikov **Janeza Moškriča** in **Mihaela Jarca**, da se del sredstev iz proračunske postavke Ljubljana – moje mesto prerazporedi za vzdrževanje in obnovo kulturne dediščine (ob tem je župan pojasnil, da letos mesto ne bo sofinanciralo obnove kulturnih spomenikov, ki niso v njeni lasti), del sredstev pa se prenese na postavko pridobivanje zemljišč. Zavrnjen pa je bil tudi predlog svetnika **Miha Jazbinška** o ustanovitvi posebnega sklada za nosilne mestne projekte. Soglasno, le z enim glasom proti, je bilo sprejeto dopolnilo župana, da se sredstva za protokol in reprezentanco prenesejo na programe za mladino, Mladinski svet ter namenijo za neprofitne organizacije in ustanove za mladino. Sprejeti sta bili županovi dopolnila o zamenjavi zemljišča na območju urejanja BS 4/1 Ruski car, ki je namenjeno stanovanjski gradnji in spremljajočim dejavnostim; z zamenjavo občina pridobi 125 tisoč evrov. Drugo dopolnilo pa predvideva prodajo parcele ob Cesti v Zgornji log za 82 tisoč evrov, ker to omogoča funkcionalno zaokrožitev zemljišča k že zgrajenim stanovanjskim stavbam na tem območju. Sprejeto je bilo tudi dopolnilo svetniškega kluba NSi, ki je vložil svetnik **Franc Slak**, da se proučijo možnosti za podaljšanje avtobusnih prog 1 in 6.

Polemično o garažni hiši pod tržnico

Posebej polemična ja bila razprava o garažni hiši pod tržnico, o kateri je dopolnilo vložil svetnik **Mihael Jarc** z argumentom, da bi to pomenilo razkopavanje živega mestnega prostora. Nasprotovanju preureditve tržnice so pred začetkom proračunske seje pred Mestno hišo izrazili podporo predstavniki civilne pobude, ki

jim je spregovoril župan **Zoran Jankovič**, na sami seji pa je podžupan **prof. Janez Koželj** med drugim povedal, da tovrstni odpori trajajo že predlogo, konkretno za garažno hišo pod tržnico že dvaindvajset let in pol, pri čemer sam tržni red s kamionsko prodajo pred Plečnikovimi kolonadami na ključnem mestnem socialnem prostoru, povezanem z mestno zgodovino, ta prostor siromaši. Pri tem je spomnil na Goethejevo misel, da je treba tisto, kar hočemo ohraniti, spremeniti – in tržnici je po njegovem treba vdihniti novo življenje, natečaj pa naj bi odprl možnost za novo strokovno anketo. Zamisel je, da bi bil natečaj razpisan v dveh delih: prvi za dozidavo Mahrove hiše, ob kateri bi predstavili arheološko dediščino. V Mahrovi hiši je zamišljen del pokritih tržnic in servisni del z garderobami in prostorom za upravljanje s smetmi. K tej natečajni nalogi bo dodana tudi ureditev garaže pod tržnico za 500 do 600 garažnih mest. S tem naj bi bila nadomeščena vsa tista parkirna mesta na površini, ki želijo biti vrnjena pešcu in tržnemu prostoru. Tu bodo potem lahko parkirali tudi avtomobili s Krekovega trga in Petkovškovega nabrežja, ki je zdaj po mnenju podžupana »nečastno znamenje ljubljanske nemoči«. Drugi natečaj bo razpisan za preureditev Petkovškovega nabrežja v lepše urejen in primernejše uporabljen trg, katerega del naj bi bil tudi Mesarski most. Most naj bi projektirali slovenski arhitekti v duhu časa in bo namenjen prodajnim stojnicam. Ob tem je v načrtu preureditev tlakov in ulične opreme. Pri pripravi sodeluje tudi JP Ljubljanske tržnice, ki že načrtuje prerazporeditev selitve tržnih površin ob fazni gradnji. Podžupan je ob tem zatrdil, da gre za nadaljevanje Plečnikovega duha in ne za samovoljno akcijo nove oblasti, župan pa je zagotovil, da bo natečaj javen in premislek o garažni hiši skrbno pripravljen, tržnica pa ne bo v celoti zaprta niti en sam dan. S Cerkvijo je dogovorjeno, da se garažna hiša razširi tudi pod Pogačarjev trg, če bodo strokovne študije pokazale, da je to izvedljivo.

Foto: Ivan Župič

V letošnjem proračunu je zagotovljen denar za prve strokovne ankete in natečajne rešitve za postopno gradnjo garažne hiše pod tržnico s 500 do 600 parkirnimi mesti, ne da bi bila tržnica en sam dan v celoti zaprta.

Prostor za dnevno varstvo starejših v Šiški

Vrsta dnevnih dejavnosti

Primož Krivec,
vodja Dnevnega centra

Fotografije: Dunja Wedam

V Dnevnom centru za starejše v Šiški je redno poskrbljeno za razvedrilo z glasbo in petjem.

Dom starejših občanov Ljubljana Šiška je oktobra lani v prostorih Mestne občine Ljubljana na Kunaverjevi 6-8 kot svojo dislocirano enoto odprl Dnevni center za starejše. Namenjeni so tako tistim, ki so še dejavni in si želijo takšni tudi ostati, kot tistim, ki potrebujejo pomoč in varstvo, pa jim zaradi prezasedenosti domov niso zagotovljene.

Glavni namen Dnevnega centra Ljubljana Šiška je dnevno varstvo starejših

Gre za novejšo obliko dnevnega institucionalnega bivanja starejših, ki zaradi posebnih potreb potrebujejo varovanje in nadzor. Tak način bivanja vsaj deloma razbremeni njihove svojce, starejšim pa omogoča, da s pomočjo dnevnega varstva čim dlje ostanejo v domačem okolju oz. lažje premostijo čas do sprejema v celodnevno institucionalno varstvo v Domu. V varstvo lahko dnevno sprejmemo med 25 in 30 ljudi, trenutno je vanj vključenih več kot 20 uporabnikov, vsak dan pa jih k nam redno prihaja med 10 in 12.

Dejavnosti v dnevnom varstvu

V dnevnom varstvu nudimo pod vodstvom strokovnih služb (vsak delovni dan od 7. do 17. ure): varovanje, zdravstveno in socialno oskrbo, prehrano (zajtrk, kosilo, napitke), po želji dietno, prevoz v dnevno varstvo in domov ter razvedrilne dejavnosti: tombolo, bralne urice, telovadbo, predvajanje filmov, družabne igre, izlete in sprehode, pletilske urice, delavnice za trening spomina, razne tematske delavnice (pust, velika noč, novo leto ...) in praznovanje osebnih praznikov. Dejavnosti so razporejene čez ves dan. S takim načinom dela skušamo uporabnike motivirati, da čim več stvari opravijo sami in ostajajo čim bolj dejavni. To pripomore k ohranjanju psihofizične kondicije

in preprečevanju razvoja oziroma napredovanja demence.

Pomemben vpliv pri dnevnom varstvu ima skupinska dinamika. Veliko stvari naši uporabniki storijo oziroma naredijo samo zato, ker so jih tudi drugi. To spoznanje je zelo pomembno pri prehranjevanju. Kot vemo, je eden od znakov demence pomanjkanje teka in ravno tukaj opazamo pozitivne spremembe: tako povečanje teka kot ponovno redno prehranjevanje.

Dnevne dejavnosti za starejše

V sodelovanju z Mestno zvezo upokojevcem Ljubljana – z njhovima Dnevnima centroma aktivnosti na Povšetovi 20 in Puhovi 6 – smo v naših prostorih za tiste starejše, ki so sposobni aktivnosti, vpeljali najrazličnejše dnevne dejavnosti: trenutno izvajamo ustvarjalne delavnice, telovadbo, jogo, literarno-debatni krožek, petje in ples, kuharski krožek, v prihodnosti pa bomo glede na želje in potrebe obiskovalcev program tudi razširili. Vsi, ki bi želeli, pa lahko v Dnevnom centru naročijo tudi kosilo, ki je prilagojeno starejšim in njihovim potrebam. S temi dejavnostmi smo začeli februarja in smo torej še v poskusni oziroma začetni fazi. Vabimo vas, da se nam pridružite, da skupaj zaplešemo, zapojemo, potelovadimo, spijemo kavico ali čaj, se skupaj sprostim in preživimo poln in aktiven dan.

Prostor za dnevno varstvo starejših v Šiški

Vrsta dnevnih dejavnosti

Varovanci Dnevnega centra na delavnici za urjenje spomina.

Varovanci Dnevnega centra ohranjajo kondicijo s telovadbo.

Načrti za prihodnost

Naša želja je združiti vse generacije starejših, tako tiste, ki potrebujejo pomoč pri vsakdanjih opravilih, kot vse druge, ki si želijo aktivnosti, družbe in razvedrila. Način dela je prilagojen tako, da je primeren tako za tiste v varstvu kot za aktivne in bolj psihofizično sposobne. Ob toplih dneh bodo lahko skupaj posedeli v parku pred Domom, ki je namenjen starejšim z zmanjšano mobilnostjo. V našem bifeju se bodo lahko okrepčali in odžejali z napitki po nižjih cenah, poleg tega pa so jim na voljo še druge storitve našega Doma (pedikura, fizioterapija, kosila, frizerski salon). Radi bi oblikovali tudi medgeneracijske skupine. Tako smo k sodelovanju povabili vrtce ter osnovnošolce in

srednješolce, ki pri nas opravljajo prostovoljno delo.

Ponudimo roko drug drugemu za varno pot skozi tretje življenjsko obdobje!

Dnevne dejavnosti so za člane dnevnih centrov, ki vplačajo mesečno članarino 5 evrov, brezplačne. V okviru članarine so na voljo vse dejavnosti v Šiški, na Povšetovi in Puhovi.

Osnovna cena dnevnega varstva je odvisna od potreb posameznika in na dan znaša od 8,87 evra (2.127,30 tolarja) do 14,83 evra (3.553,73 tolarja) na dan.

Informacije: vodja dnevnega centra - 01/5131-640, 040/455-640

Dnevni center - 040/455-622.

Tedenski urnik krožkov v Dnevnom centru za starejše Šiška

Ponedeljek - od 13. do 14. ure: joga, torek - 10.30 do 12. ure: literarno debatni krožek, od 12. - do 14. ure ustvarjalne delavnice, sreda - od 10. do 12. ure: kuharski krožek (pečenje, kuhanje), četrtek - od 10. do 11. ure: telovadba pod vodstvom terapevta, od 13.45 do 15. ure: joga, petek - od 9. do 10. ure: telovadba; od 10.30 do 11.30: glasbena delavnica, od 13.30 do 15. ure numerologija. Vsi uporabniki dnevnih aktivnosti se včlanijo v Dnevni center aktivnosti za starejše in enkrat mesečno poravnajo članarino 5 evrov, pri čemer se imajo pravico udeleževati tudi dejavnosti v DCA na Puhovi in Povšetovi ulici.

Družabno kuhanje prinaša sladnejše jedi.

Varovanci se radi sproščajo s plesom.

Ko počasi odhajamo

Polde Bibič

Spominjam se deževnega novembrskega dne. Droben, mrazljiv dež, ki človeka noter do kosti zastruplja s suicidalnim razpoloženjem, je gomazel iz svinčenih oblakov. Nekaj oboževalcev čudežne igralkе Marije Nikolajevne Nablocke se nas je zbralo in smo jo šli obiskat na Bokalce, kjer je preživljala zadnja leta.

Takrat je bila tam še hiralnica v razpadajočem gradu. Neverjetno, da so revolucionarni ustvarjalci »novega sveta« videli edino korist gradov v tem, da so vanje zapirali brezupne duševne bolnike, zločince in ostarele.

Sivo je bilo, temačno, oster duh po urinu, neprijeten vonj slabe hrane. Okolica je bila vsa v ščavju. V tem smetišču je morala čakati na smrt umetnica, ki nam je dajala toliko rajske svetlobe, da nas bo razsvetljevala do smrti. Takšna je bila takrat usoda mnogih, ki so na stara leta obnemogli, ki so ostali brez svojcev. Ždeli so daleč od vrveža življenja. Odrinjeni v nekoristen svet.

Spominjam se, kako sem pretresen in ganjen opazoval bedo takratnih zavetišč za stare. Misel mi je šinila k Puškinovi pesmi o blaznicah, ki sem si jo malce po svoje zašepetal: »Ne daj mi, da ostarim, gospod!«

Mnogi pa celo niti v razpadle gradove niso mogli. Spominjam se odsluženega kmeta, ki je onemogel osobenkovat v kamrici za hlevom. Na vegastem ležišču iz umazanih in razcefranih cunj je ždel, ves v odprtih ranah od preležanin, ki so se vanje že zažrli črvi. Ob živem telesu. Pa so kljub vsemu mnogi raje hiralni doma kot v hiralnici.

Nekdanje »Bokalce« so pač v gene vtisnile strah in odpor. Nekaj tega se še danes drži pojma »dom za ostarele«. Ko sem prijatelju Danilu povedal, da grem v dom, so se mu orosile oči. Mnogi so bili začuden, niso razumeli. Čez čas, ko so videli, kako mi je pravzaprav dobro, so spremenili mnenje.

Živimo v svetu, polnem nemarnih pojavov vedno bolj prevladujočega turbokapitalizma. Namesto duhovnih vrednot se bohota potrošništvo, namesto umetnosti spretnost, namesto plemenite državotvornosti strankarsko politikantstvo ... Veliko stvari je, ki nas spravljajo v jezo ali celo obup, ko nam preostaja samo še obešenjaška ljudska fraza: »Ali smo se za to borili?« Ah! Pa vendar ni vse tako črno!

Ob gradu na Bokalcah zdaj stoji nov dom. Ljubljana se ponaša z domovi tako rekoč v vsaki mestni četrti. Z domovi, ki so čisti, svetli, prijazni. Seveda eden bolj, drugi manj. Vzdušje je ljubeznivo. Seveda ne tako spoštljivo kot Cicerovo v spisu De senectute, ki smo ga brali v gimnaziji. Danes je pomen besede starost postal skoraj slabšalen, »starec« pomeni nekaj podobnega kot »cigan« ali »šiptar«. Šolarjem ne pride na misel, da bi odstopili sedež nekemu, ki je še pred pol

stoletja veljal za »častitljivega starca«. Možakar v »najlepših« letih se razburja nad počasnostjo starejšega gospoda: »Kristus, pa menda ne bom tudi jaz takšno motovilo!« Rečem mu: »Glej, da boš vsaj takšen!«

Vendar pa danes družba le skrbi, da dobijo stari ljudje zatočišče. Čeprav je domov premalo. In čeprav je alfa in omega sedanje družbe privatizacija, divja ali uzakonjena. Pa čeprav premnogi pristaši tržne ekonomije iščejo v življenju samo profit. Na televiziji sem slišal uspešno podjetnico, ki je izjavila: »Danes se ne spleča vlagati v plenice za dojenčke, marveč v plenice za starce!«

Da pa nimajo vsi takšnega odnosa, sem se lahko prepričal na mnogih obiskih domov po Slovenskem. Res, da sem bil tam samo ob praznikih, ker sem pač igralec in so me vabili nastopat. Vendar sem videl, da so postali domovi čistejši, svetlejši. Obdajajo jih cvetoče gredice, ki jih turistična društva pogosto nagrajujejo. Pred dvema letoma sem še sam odšel v dom. Tako vidim njegovo notranjost, čutim njegovo dušo, če lahko tako rečem. Kadar je treba, sem deležen ljubeznive pomoči. Ni se mi treba vznemirjati, kako bom v dežju in plundri prišel do trgovine. Ni mi treba čakati na zdravila v lekarnah ali na zdravnika v ambulantah. Imam redno hrano, čeprav ni prida, a bi lahko bila, ko bi le bili nekateri kuharji malo bolj predani svojemu poklicu.

Največ, kar lahko doživiš v domu, pa je, da nisi sam. Kar naprej se kaj dogaja. Pevski nastopi. Slikarske razstave. Tarok! Klepet. V bloku sem bil po smrti žene kar naprej sam. Otroci so bili po službah, prijatelji so se ubadali s svojimi skrbmi, jaz pa med štirimi stenami. Tukaj se družimo, mnogo zanimivih, prijetnih ljudi je z mano, osebje je ljubeznivo. Predvsem pa se razumemo. Nobenih zamer ni za starčevske nerodnosti, ki z leti pač pridejo. Dogodek, ki bi se med mlajšimi zdel čuden, je bil zame nekaj povsem običajnega. Bilo je po kosilu. Eden od oskrbovancev me je vprašal, koliko je ura. Odgovoril sem mu, da malo čez eno. Nadaljeval je: »Ob dvanajstih imam kosilo, zdaj pa se ne spomnim, ali sem kosil ali ne ...«

»Oh,« sem ga skušal pomiriti, »to boste zelo lahko ugotovili: če niste lačni, ste bili na kosilu; če ste pa lačni, pač niste bili.« Žalostno se je nasmehnil: »Smola je v tem, da jaz nisem nikdar lačen ...«

Foto: Stane Jeršič

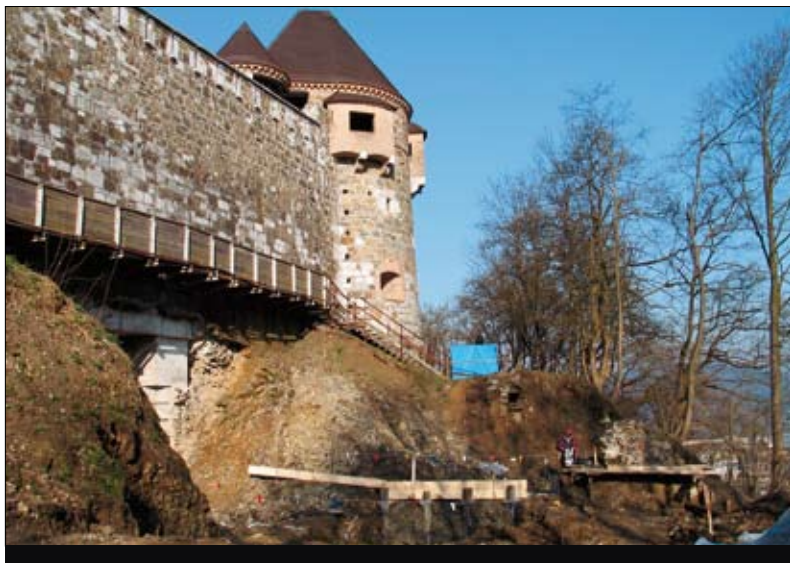
Dramski igralec, univerzitetni učitelj, politik in pisatelj prof. Polde Bibič v svojem domovanju v Domu za starejše Deos v Medvodah.

Današnji Grajski hrib je bil nekoč tropski močvirni gozd

dr. Bogdan Jurkovšek,
dr. Tea Kolar-Jurkovšek,
Geološki zavod Slovenije

V približno takšnem okolju rečne delte so pred 310 milijoni let nastajale kamnine Grajskega hriba (avtorica slikarka Barbara Jurkovšek, 2006).

Nahajališče karbonskih fosilnih rastlin v plasteh pod grajskim obzidjem med izgradnjo tirne vzpenjače.

Pred petimi leti je na tem mestu izšel članek z naslovom Okamnel karbonski gozd pri Ljubljani. Seveda ni šlo za gozd, ampak le za fosilne ostanke rastlin, izkopane v več kot 300 milijonov let starih kamninah na gradbišču avtocestne obvoznice pri Bizoviku. Že tedaj smo napovedali, da je iz enako starih plasti, ki so nastajale v okolju rečne delte blizu izliva reke v morje, zgrajen tudi Grajski hrib. Ob zemeljskih delih za tirno vzpenjačo se je ponudila priložnost, da svojo trditev preverimo in ugotovimo, ali so imeli prav tudi geologi, ki so že v poznem 19. stoletju omenjali fosile iz plasti ob grajskem poslopju. Žal se primerki fosilnih rastlin, najdenih pred več kot sto leti, niso ohranili v nobeni od tedanjih zbirk, zato jih za določitev relativne geološke starosti nismo mogli upoštevati in s tem razrešiti dolgoletne dileme, ali je Grajski hrib zgrajen iz karbonskih ali permskih plasti.

Nahajališče karbonskih fosilnih rastlin v plasteh pod grajskim obzidjem med izgradnjo tirne vzpenjače.

360 milijonov let stari fosili, izkopani na Grajskem hribu

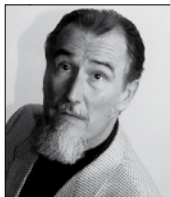
Danes, ko so raziskave na Grajskem hribu izkopanih fosilov že zaključene, lahko zapišemo, da so iz predzadnje periode starega zemeljskega veka – karbona, ki se je pričel pred 360 milijoni let in končal pred 286 milijoni let. Tako kot juro in kreda imenujemo čas dinosavrov, karbonsko periodo povezujemo z bujnimi močvirnimi gozdovi velikih praproti, drevesastih lisičjačnic in členovk ter prvotnih golosemenk, med katerimi so prevladovali praproti semenke in kordaiti. Ker je iz teh rastlin marsikje na Zemlji nastal premog, je razumljivo, da ime periode karbon izhaja iz latinske besede carbo, kar pomeni oglje oziroma premog. Nastanek premoga v karbonskih plasteh Grajskega hriba in širšega območja Posavskega hribovja je takrat preprečilo prehitro zasipavanje rastlinskih ostankov z

rečnimi sedimenti. Če bi se vrnili 310 milijonov let nazaj v obdobje bujnih tropskih deževnih gozdov, bi videli, da je bila v zgornjem karbonu, kamor uvrščamo fosile z Grajskega hriba, delitev na rastlinska območja precej jasna. Evroameriška flora se je raztezala od osrednjega dela severne Amerike, prek večjega dela tedanje Evrope, segala na območje gorovja Atlas ter naprej prek Kazahstana na jug v Kitajsko in Indonezijo. Fosilna združba rastlin, ki smo jo izkopali na Grajskem hribu in ponekod drugod v Posavskem hribovju, ustreza splošni sliki evroameriške flore in pomeni še en delček v poznavanju rastlinstva, ki je v širokem pasu ob ekvatorju obraščalo tedaj še enotno nadcelino Pangeo.

Predstavitev zgodovine na zgornji postaji vzpenjače

Zgodovina prastarega tropskega rastlinskega pasu je predstavljena na zgornji postaji tirne vzpenjače.

Kratko zgodbo o tem prastarem tropskem rastlinskem pasu, ki je prispeval največja svetovna ležišča premoga, si lahko ogledate v prostoru zgornje postaje tirne vzpenjače na Ljubljanskem gradu. V istem prostoru so vidne tudi plasti meljevca, glinovca in peščenjaka, iz katerih so bili izkopani rastlinski fosili, razstavljenih pa je še nekaj originalnih primerkov iz različnih nahajališč fosilne flore med Ljubljano in Litijo. Paleontološko-geološko spremljavo zemeljskih del ob izgradnji tirne vzpenjače so omogočili Mestna občina Ljubljana, SCT, Geološki zavod Slovenije, Agencija RS za raziskovalno dejavnost in Agencija RS za okolje, predstavitev na Ljubljanskem gradu pa sta omogočila Zavod RS za varstvo narave in Festival Ljubljana.

Stane Jagodič,
akad. slikar, publicist

Plečnikova Ljubljana

Nagrajena fotografija

Fotografija je podobno kot slikarstvo vezana na različno motiviko. Na čisto krajino, mestno ali podeželsko podobo in skrivnostni kozmični svet, opazovan skozi mikroskop ali teleskop. Specifično motiviko fotografom pomeni arhitektura kot produkt človeške ustvarjalnosti in gradbenih veščin. Arhitekturna fotografija je večnamenska in ima dokumentarno, znanstveno ter umetniško vrednost. V drugi polovici dvajsetega stoletja so arhitekturni fotografiji dajali velik pomen naslednji slovenski fotografi: Janez Kališnik, Ivan Dvoršak, Dragan Arrigler in Damjan Gale, občasno pa tudi drugi profesionalni fotografi. Danes si težko predstavljamo turistično ponudbo brez fotografije, ki se pojavlja na reklamnih panojih, v prospektih, monografijah in končno na razglednicah. Slednje so najpogosteje zaznamovane z mestno arhitekturo, v obliki vedute, specifičnih zgradb ali zgolj njihovih detajlov. Poklicni in ljubiteljski fotografi po vsem svetu kar tekmujejo, kdo bo v objektiv najbolje ujel egipčanske piramide, grško Akropolo, istanbulsko Hagio Sophio, notredamsko katedralo, Trg sv. Petra v Rimu ali newyorško veduto.

Tudi ljubljanski kioski so bogato obloženi z razglednicami, na katerih prevladujejo bolj ali manj posrečeni arhitekturni motivi slovenske prestolnice. Ob 50-letnici smrti arhitekta Jožeta Plečnika je glasilo Ljubljana razpisalo nagradni natečaj z naslovom Plečnikova Ljubljana, na katerega se je odzvalo lepo število avtorjev s privlačnimi posnetki.

Med njimi so najbolj uspeli naslednji motivi: Ljubljanska tržnica in Tromostovje s pogledom z Zmajskega mostu (avtor: Jan Šefran); Tromostovje ponoči (avtorica: Tija Badjura); Portal na Žalah (avtor: Darko Brenko) in grajske Šance (avtor: Andrej Trošt). Med izbranimi avtorji izstopa Darko Brenko in sicer s serijo fotografij, posvečenih Plečnikovim Žalam. Med dvanajstimi posnetki blesti motiv z naslovom Slavolok, ki pomeni veličasten vhod k mrliškim vežicam, ki jih je slavni arhitekt imenoval vrt vseh svetih. Fotograf se je simetrično postavil pod slavolok in v objektiv idealno ujel levi ali desni detajl enonadstropne kolonade, ki jo sestavljajo dorski stebri, nosilci slikovite preklade, in osrednji kamniti obok, ki spominja na nosilni lok mostu.

Krožnica oboka deluje v svoji značilni perspektivi rastoče in v aerodinamični obliki simbolizira pozemeljsko hrepenenje in upanje v onstranstvo. Gornji del arhitekture se v svoji belini in sivini imenitno izriše na modrem nebu in tako poraja alegorično počutje. Fotografijo odlikuje monumentalna kompozicija, pretehtan izrez z umirjeno igro svetlobe in senc ter monokromna barvitost. Fotografski posnetek je prefinjen ustvarjalni poklon Plečnikovi sakralno-žalni arhitekturi, ki je bila navdihnjena v grško-rimski umetnosti.

Foto: Darko Brenko

Nagrajena fotografija Darka Brenka.

Nagradni natečaj za najboljšo fotografijo na temo Utrip Tivolija

Ker pomlad vabi tudi v mestno naravo, nagradni fotonatečaj nadaljujemo s temo Utrip Tivolija. Fotografijo bo izbral slikar in publicist Stane Jagodič, avtor pa bo zanj prejel honorar v višini 125 evrov. Fotografije (v fizični obliki, na CD-ju ali po e-pošti) pošljite do 5. maja na naslov: Mestna občina Ljubljana, Glasilo Ljubljana, Krekov trg 10, 1000 Ljubljana, ali na e-naslov: glasilo.ljubljana@ljubljana.si.

Za bolj razgibano Ljubljano

Žiga Černe
Športna zveza Ljubljane

Veseli bomo vsakega predloga in kritike, še posebej pa pobude za sodelovanje, tiste z novimi idejami in področji ter tudi stare, že uveljavljene akcije, ki bodo na svojem področju zadovoljevale potrebe lokalnih skupnosti, na temo promocije in vključevanja v športno rekreacijo. Verjamemo tudi v večje in dobro sodelovanje s podjetji in njihovim odnosom do zaposlenih na področju športa, izobraževalnimi ustanovami, starejšimi starostnimi skupinami in skupinami s posebnimi potrebami, tesneje pa se bomo povezali še z nekaterimi zdravstvenimi in drugimi organizacijami, ki pokrivajo različna področja: osteoporoza, rak, sladkorna bolezen, različne invalidske organizacije ...

V Ljubljani le petina prebivalstva skrbi za zdravje s športno dejavnostjo

Po raziskavi Fakultete za šport (Športna dejavnost odraslih prebivalcev Slovenije, Marjeta Kovač s sodelavci, 2004), v glavnem mestu le nekaj več kot polovica (54,67 odstotka ali 145.000 ljudi) prebivalstva, ki se vsaj enkrat mesečno ukvarja s športom za zdravje in boljše počutje, če pa si dovolimo vzporednico potegniti še za redno športno dejavne, lahko ugotovimo, da se dvajsetkrat na teden s športom ukvarja samo okoli 60.000 ljudi. Ankete še kažejo, da športna dejavnost v srednjih in starejših letih upada, mi pa se kot narod staramo. Prav nič spodbudni rezultati torej, še posebej, če se zavedamo, da imamo vsak dan manj časa zase in da vse dneve večinoma presedimo ...

Tisoč športnih prireditev v Ljubljani letno

A v minulih letih, celo v zadnjem desetletju, so se na področju športne rekreacije dogajali velikanski preskoki, za katere so najbolj »krivi« ustvarjalci javnega mnenja – mediji, seveda pa tudi brez športnih izvajalcev ne bi šlo. Tako so se množile in dobro prijele

Foto: arhiv ŠZL

Plavanje je priljubljen šport in rekreacija.

Zadnje javnomnenjske raziskave kažejo, da smo Slovenci zelo ozaveščeni glede koristnosti in prednosti zdravega načina življenja. A to so rezultati anket, kjer so odgovori le zbirka želja, ne odražajo pa dejanskega stanja v naši družbi. Zdravje je res za vsakogar lahko največja vrednota, kaj pa v resnici naredi zanj in zase? Slovenke in Slovenci v povprečju manj kot Ljubljank in Ljubljani!

različne prireditve (število teh še narašča, za leto 2006 pa jih je bilo v Sloveniji registriranih skoraj 5000), vse bolj bogata in dostopna pa je tudi ponudba športno-vadbenih programov (po podatkih ŠPiC-a iz leta 2005 je bilo v bazi akcije Razgibajmo življenje zabeleženih več kot 10.000 programov vodene in proste vadbe). V Ljubljani letno pripravimo približno 1000 prireditev, vadbenih programov pa naj bi bilo še enkrat več. Statistika še kaže, da stroški, ki jih slovenska in ljubljanska gospodinjstva vlagajo v športne dejavnosti, iz leta v leto naraščajo.

Obstoječe programe je treba nadgraditi

Iz teh pozitivnih gibanj lahko ocenimo, da so razmere za povečanje števila športno dejavnega dela prebivalstva zelo ugodne. Kje in kako torej začeti? Vsekakor ne čisto na začetku, vsaj na področju prireditev ne.

V Ljubljani imamo bogato in že tradicionalno športno ponudbo, ki jo je treba negovati: Ljubljanski maraton, Cooperjevi testi, Festival kolesarstva, Tek trojk, Pohod, različni in številni pohodi, ki jih prirejajo planinska društva, Črnuška pomlad, Šentviški teden ...

Pač pa moramo te in nove prireditve le bolje izkoristiti in jih dopolniti, nadgraditi z določeno dodano vrednostjo, ki bi različnim ciljnim skupinam omogočala motivacijo in stalen dostop do športa v najširšem pomenu.

Ta dodana vrednost je, gledano globalno, sodelovanje med ponudniki različnih športnih programov in njihovo sprejetje med uporabniki, torej malimi in velikimi »rekreativci«. Sodelovanje različnih organizacijskih struktur v športu in okoli njega (lokalne skupnosti, zdravje, promet, okolje in prostor, gospodarstvo, ne nazadnje tudi sosednje občine ...) in poistovetenje prebivalcev Ljubljane z akcijo in ob tem s koristnimi športnimi gibalnimi dejavnostmi. To bo zagotovo prineslo pozitiven učinek vsakomur od vpletenih tudi v mikrookolju: športno društvo bo na obnovljenem in osvetljenem košarkarskem igrišču pripravilo počitniški košarkarski tabor, s tem pridobilo nekaj sredstev za program in delovanje, izkoristilo svoje znanje, pridobilo nove člane; lokalna skupnost (občina, četrtna skupnost, naselje) bo v tem primeru prišla do obnovljenega igrišča, novih športnih dejavnosti oziroma ponudbe, večjega reda in varnosti mladine v svojem okolju; lokalna

športna zveza bo s tem zadovoljila enega izmed svojih članov, posledično pa bo zadovoljna tudi občina. Podobne primere sklenjenih verig bi lahko še naštevali.

Cilj: čez deset let naj bi bilo športno dejavnih 60 odstotkov Ljubljank in Ljubljančanov

Cilj je torej jasen: s sofinanciranjem športnih programov izvajalcem (društva, klubi, agencije in zavodi ...), z dogovorom o sodelovanju zasebnih ponudnikov ter z vključitvijo različnih medijev, športno zbuditi Ljubljano. Približno v desetletju naj bi tako dosegli vsaj prag 60 odstotkov športno dejavnih (to pomeni po en odstotek novih, vsaj občasno športno dejavnih prebivalcev na leto). Akcija Razgibajmo Ljubljano je le ogrodje, na katerem lahko slonijo nadaljnji ukrepi, in orodje, s katerim si bomo pomagali. Želimo si torej odprt in živ projekt, ki bo ponujal vso večplastnost športnega dogajanja v Ljubljani.

Čas je, da izkoristimo ugodne razmere in z večjo izkoriščenostjo športnih površin in objektov, s kakovostnimi dejavnostmi na njih ter s tesnejšim in preglednejšim sodelovanjem organizatorjev razgibamo, poživimo in pomladimo Ljubljano.

7. aprila bo dvorana Krim gostila svetovne zvezdnice ritmične gimnastike

Zala Zaletel

Narodni dom Ljubljana je ime, ki je dobro znano vsem slovenskim ljubiteljem športa, saj je eden izmed športnih klubov z najdaljšo tradicijo ne le v Republiki Sloveniji, temveč tudi v širšem prostoru. Začetek društva sega v leto 1863 z nepretrgano vrsto uspehov v gimnastiki. Ponosni smo, da je bil naš član tudi sloviti Miroslav Cerar, dobitnik zlatih kolajn z olimpijskih iger ter svetovnih in evropskih prvenstev. Klub za ritmično gimnastiko Narodni dom Ljubljana nadaljuje tradicije in usmeritve, ki jih je zastavila častna članica kluba, ustanoviteljica sekcije ritmične gimnastike in legenda slovenskega športa, profesorica Jelica Vazzaz

Fotografiji: arhiv Narodnega doma

Tekmovalke Narodnega doma so lani na MTM navdušile gledalce.

Predano strokovno delo Kluba za ritmično gimnastiko

Člani našega kluba imamo dejavno in vidno vlogo pri delu Gimnastične zveze Slovenije (GZS) in njenih organih, bili smo pobudniki nove športne discipline v slovenskem prostoru, skupinske vaje, s katero se je reprezentanca Slovenije udeležila članskih evropskih in svetovnih prvenstev. Potrditev uspešnega delovanja kluba vsako leto pride tudi z odgovornega mesta, GZS, ki klubu, njegovim trenerkam, sodnicam in tekmovalkam leto za letom podeljuje priznanja za najbolj uspešne v Sloveniji.

Nepretrgana vrsta izjemnih uspehov tako v domačem kot mednarodnem prostoru je posledica predanega in strokovnega dela na vseh področjih in ravneh delovanja kluba. Že vrsto let z našimi dekleti delata izvrstni trenerki iz Minska, Jelena Jakubovska in Jelena Salavjova, tekmovalke pa vzgaja tudi širok krog kakovostnih v klubu vzgojenih trenerk z ustrežno strokovno izobrazbo, med njimi tudi najboljša slovenska ritmičarka minulega desetletja Dušica Jeremič ter njeni reprezentančni kolegici Ana Rebov in Nina Vengust.

20-letnica prvega slovenskega mednarodnega turnirja v ritmični gimnastiki sploh

Leto 2007 je za nas jubilejno, saj

Tekmovanje se bo začelo z nastopi deklic ob 9. uri, ob 9.50 s tekmo nadaljujejo kadetinke, ob 11.15 se bodo predstavile mladinke, vrhunec dogajanja, članski turnir pa se bo začel po slovesnem odprtju ob 15.30.

praznujemo 20-letnico prvega slovenskega mednarodnega turnirja v ritmični gimnastiki sploh, tako imenovanega mednarodnega turnirja mladih (MTM). Slednji se je skozi leta razvil v najkakovostnejši članski, mladinski, kadetski in dekliški mednarodni turnir v tem delu Evrope in ga po vsem svetu poznajo pod motom znane gledališke igralka, Borštnikove nagrajenske Ivanke Mežan: »Daj, ptica, peroti moji mladosti ...« Dvajseti MTM bo tradicionalno v ljubljanski športni dvorani Krim na Galjevici, ki že vrsto let v začetku aprila gosti nekaj najboljših telovadk sveta. V soboto, 7. aprila, bo v slovensko prestolnico pripotovalo več kot 60 tekmovalk iz 16 držav, med njimi tudi nekatere največje zvezdnice tega športa, dobitnice kolajn s svetovnih in evropskih prvenstev, kot so Ukrajinka Natalija Godunko, Belorusinja Ina Žukova in Kazahstanka Alja Jusupova. Slednje bodo ob obeh domačih favoritinjah Tjaši Šeme in Mojci Rode, obe sta dobro pripravljene in nestrpno pričakujeta nastop pred domačimi navijači, gotovo pozele največ navdušenja.

»Daj, ptica, peroti moji mladosti ...«

Vse se je sicer začelo leta 1988, ko se je zbrala skupina staršev in drugih navdušencev tega športa in skušala mladim in obetavnim tekmovalkam Narodnega doma ter drugih slovenskih klubov ponuditi priložnost, da pokažejo svoje spretnosti ter se izkažejo tudi pred domačimi gledalci. Prirediteljem turnirja nam je v veliko priznanje in čast, da je naš turnir že več kot 15 let tudi v uradnem koledarju največjih mednarodnih dogodkov Mednarodne gimnastične zveze (FIG). Ker želimo v klubu ohraniti in izboljšati raven dela in uspehov, še bolj razširiti obseg svojega delovanja in popularizirati ritmično gimnastiko - dekliški šport, ki sočasno razvija psihofizične sposobnosti, ponosno in elegantno držo, gibalno, glasbeno in estetsko izraznost ter spodbuja čustveno in domišljijsko izraznost mladih deklet -, smo dejavni tudi na področju propagande in trženja. Naš moto nam daje moč, voljo in ljubezen do športa, ki vedno znova preseneča s svojo lepoto in privlačnostjo. Verjamemo, da ima iz leta v leto več zagovornikov in občudovalcev tudi v naši mladi državi.

Slovenski reprezentantki Tjaša Šeme in Evita Pšeničny, ki sta se s kopico kolajn vrnili z mednarodnega turnirja v Egiptu, si želita dobre predstave ponoviti tudi pred domačim občinstvom.

Povabilo k skupnemu delovanju in druženju

Irena Kuntarič Hribar,
predsednica Sveta ČS Dravlje

Dravlje so bile še pred pol stoletja vasica na obrobju Ljubljane, zadnja desetletja in leta pa so vse pomembnejši del nekdanje občine Šiška, danes Mestne občine Ljubljana. Četrtna skupnost Dravlje je leta 2001 dobila novo teritorialno obliko.

Njena meja na eni strani poteka od industrijske cone Stegne prek Pržana pa Glinca in Dolnic do Toškega čela in prek Podutika in Utika vse do ljubljanskega Brda, po avtocesti pa mimo Kosez do Dravelj.

Znotraj teh meja imamo dve osnovni šoli (OŠ Dravlje in OŠ Miška Kranjca), tri vrtce, dva gasilska doma, dve cerkvi, eno pokopališče, nekaj samopostrežnih trgovin, industrijsko cono, veliko individualnih hiš, veliko blokovskih naselij, ploščad, avtocesto, en dom za ostarele, en dom krajanov, dve pošti, policijsko pasjo šolo, dva rekreacijska centra ... in še marsikaj.

Fotografije: Dunja Wedam

Ploščad na Kunaverjevi je potrebna prenove.

Naše prednostne naloge

Poleg veliko objektov, ki jih lahko pokažemo v Dravljah, pa nas čaka še cela vrsta nalog oziroma uresničevanje projektov, ki bodo olajšali življenje in delo v naši četrti skupnosti. Kot prednostne naloge sveta četrtne skupnosti Dravlje smo si zastavili:

- intervencijsko popravilo ploščadi na Brilejevi in Kunaverjevi,
- rekonstrukcijo stare Vodnikove ceste (od ljubljanske obvoznice do Korenčanove ulice in naprej proti Celovski cesti),
- ureditev Zapuške ceste v Podutiku,
- izboljšanje prometne varnosti (postavitve cestnih ogledal, dodatna varnostna razsvetljava, označitev prehodov za pešce, postavitve cestnohitrostnih ovir).

Povezujejo nas kulturne in družabne prireditve

Četrtna skupnost že od ustanovitve deluje tudi pri kulturnem in športnem povezovanju krajanov. Tudi v letošnjem letu predvidevamo kar nekaj popestritev kulturnega

in športnega življenja v Dravljah. Že zdaj pripravljamo proslavo ob dnevu Četrtna skupnosti Dravlje, ki se bo ob bogatem kulturnem in športnem programu odvijal 28. maja letos. Ta dan bomo združili z Evropskim dnevom sosedov, ki ga praznujemo zadnji torek v mesecu maju. Avgusta bomo proslavili etnološko-kulturni praznik sv. Roka, ki se vsako leto odvija v samem centru Dravelj, v zimskih mesecih pa bomo, v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine in gledališčem Pengov, organizirali Dedka mraza za naše najmlajše in v domu starejših občanov obdarovali in kulturno razveselili naše ostarele občane. Vmes se bo zvrstilo še precej dogodkov, ki jih redno obeležujemo, a so se jih naši krajanje na žalost bolj slabo udeleževali.

Za lepšo Ljubljano

V akciji Za lepšo Ljubljano sodeluje celoten svet draveljske četrtne skupnosti, skupaj z našim Turističnim društvom Lipa. Lani so se nam pridružili tudi gasilci iz naših

dveh prostovoljskih društev (Dravlje in Podutik) ter lovci, ki vztrajno opozarjajo na črna odlagališča odpadnega materiala in pomagajo tudi čistiti. V letošnjem letu bomo akcijo zastavili širše in organizirali čiščenje najbolj kritičnih predelov četrtne skupnosti. Upamo, da se bo akcije udeležilo čim več krajanov, zato naj velja poziv tudi v tem prispevku.

Dan odprtih vrat ČS Dravlje

Sokrajane pa hkrati pozivamo, da se udeležujejo dnevov odprtih vrat Četrtna skupnosti Dravlje, ki se odvijajo enkrat mesečno, ko smo krajanom na voljo svetniki četrtne skupnosti. Urnik bo objavljen na spletnih straneh četrtne skupnosti www.cs-dravlje.si. Spletna stran je krajanom na voljo za vse pohvale in kritike v območju Četrtna skupnosti Dravlje. Veselimo se vašega sodelovanja in vas vabimo, da aktivno prispevate k razvoju ter kulturni in športni dejavnosti naše četrtne skupnosti.

Draveljski vrtec.

Draveljska osnovna šola.

Delo četrtna skupnosti Center je v polnem teku

Goran Iskrić,
predsednik Sveta ČS Center

Svet Četrtna skupnosti Center se je v tem mandatu sestel že trikrat. Na prvi seji, ki jo je po pooblastilu župana vodil podžupan Jani Möderndorfer, smo se konstituirali in imenovali Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, za njeno predsednico izvolili Majo Čepič, prav tako pa izvolili tudi predsednika sveta. Na drugi seji smo izvolili podpredsednike sveta in sprejeli osnutek programa dela 2000 – 2010 in seznam prednostnih nalog v letu 2007 ter osnutek finančnega načrta za leto. Na tretji seji smo ustanovili komisije Sveta ter imenovali njihove vodje in člane. S tem so izpolnjeni vsi formalni okviri za začetek vsebinskega dela.

Sosvet za varnost občanov vodi Tomaž Tomažin, Odbor za pripravo prireditev ob dnevu četrtna skupnosti, 13. oktobru Niko Gračan, Komisijo za urejanje prostora in varstvo okolja Izidor Habjanič, Komisijo za promet in komunalne dejavnosti Peter Kavčič, Komisijo za turizem, trgovino in gostinstvo Ana Širec, Komisijo za socialno in zdravstveno varstvo in problematiko mladih Tanja Drobnič, Komisijo za prosti čas, šport in izobraževanje Janez Toni in Komisijo za kulturo Jerica Mrzel.

Pogled na Gradišče, kjer bi se stanovanjem s prizidkom Male Drame močno poslabšale stanovanjske razmere.

Tematske okrogle mize

Komisije bodo organizirale tematske okrogle mize in sestanke z društvi in drugimi organizacijami, ki delujejo na območju četrtna skupnosti in pomagajo starejšim, mladini, odvisnikom ipd. O posegih v prostor bomo razpravljali v okviru Komisije za urejanje prostora. Tako je bila 14. februarja v prostorih četrtna skupnosti že prva javna razprava o načrtih za prenovo Drame. Prebivalci, zlasti severnega dela tako imenovane Nemške hiše za Dramo so bili odločno proti širjenju prizidka tako v višino kot proti Igriški ulici, saj se jim bodo stanovanjske razmere s tem poslabšale.

Na sestanku z mestnimi upravnimi organi bomo govorili o komunalnih vprašanjih, z Ljubljansko kolesarsko zvezo o urejanju prometa, s Policijo in mestnim redarstvom o javnem redu in miru. Ob tem pozivamo občane, da npr. ob kršenju podaljšane obratovalnega časa gostinskih lokalov to sporočijo tudi v četrtno skupnost.

Delovni čas sedeža četrtna skupnosti in čaj ob petih

Prostori četrtna skupnosti so vedno odprti za občane, tudi za njihovo druženje npr. na čaju ob petih. Strokovni sodelavki Jožica Sevcnikar Skorupan in Mojca Bokal sprejemata vsak delovnik mnenja, pripombe in predloge na sedežu četrtna skupnosti na Štefanovi 9, ob sredah pa tudi na Ledini na Kotnikovi 2, strokovna sodelavka Marija Mikec pa ob ponedeljkih, torkih in četrtek

na Prulah na Prijateljevi 2, ob sredah in petkih pa na Poljanah na Zarnikovi 3. Predsednik sveta četrtna skupnosti v preteklih dveh mandatih Tomaž Tomažin bo spomladi odprl pisarno za krajane na Poljanah na Zarnikovi 3. Dogovoril se bo tudi o načinu uporabe in varovanja otroškega igrišča na Poljanah, ki smo ga obnovili. Predloge, mnenja in pripombe lahko pošljete tudi pisno ali po elektronski pošti na naslov: mol.center@siol.net ali meni osebno na elektronski naslov: goran.iskric@pef.uni-lj.si.

Razprava o finančnem načrtu

Zaradi občutnega zmanjšanja sredstev za polovico načrtovanih je bila razprava ob sprejemanju finančnega načrta za leto dokaj polemična. Predlagali smo, da se v predlogu proračuna ali z rebalansom zagotovijo za četrtna skupnosti sredstva vsaj v enaki višini, kot so bila porabljena v preteklem letu. To bi pomenilo namesto 13.766 evrov 17.843 evrov ali 4.077 evrov več sredstev, kar pomeni le 0,015 odstotka proračuna mesta (za vseh 17 četrtna skupnosti 69.309 evrov ali 0,3 odstotka proračuna MOL). Zmanjšanje proračuna niti ne bi bilo tako problematično, če bi se programi četrtna skupnosti uresničevali prek mestnega proračuna.

Obravnava osnutka sprememb Statuta MOL

Na seji 6. februarja, pred katero so nam člani folklorne skupine Kolovrat

in pevskega zbora ob kulturnem prazniku pripravili prisrčen nastop, smo obravnavali tudi osnutek sprememb Statuta Mestne občine Ljubljana, ki se nanašajo na četrtna skupnosti. Ugotovili smo, da je kljub nekaterim pozitivnim premikom še vedno preveč ohlapen (četrtna skupnost daje mnenja, sodeluje, daje predloge, opozarja, posreduje, daje pobude, spremlja, oblikuje stališča, obravnava ...) Ni nam jasno, zakaj so naloge četrtna skupnosti iz Pravilnika o nalogah četrtna skupnosti prenesene v Statut, ob tem pa so nekatere izpuščene (npr. da četrtna skupnost daje mnenje k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskih lokalov s svojega območja). Zato smo ga zavrnili in sprejeli sklep in sklicali sestanek vseh predsednikov svetov četrtna skupnosti 19. februarja; sestanka se je žal udeležila le polovica predsednikov svetov oz. njihovih namestnikov.

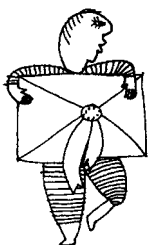
V razpravi so bili poudarjeni nekateri dobri predlogi, kot so npr. oblikovanje programa manjših komunalnih del na območju četrtna skupnosti, obvezna obravnava mnenja četrtna skupnosti v Mestnem svetu in oblikovanje Odbora predsednikov svetov četrtna skupnosti. Po našem mnenju bi moral predlog proračuna investicije navajati po četrtna skupnostih in bolj upoštevati naše predloge.

Ljubljanske novice

Za lepšo Ljubljano 2007

V Ljubljani bo tudi letos med 22. marcem, svetovnim dnevom voda, in 22. aprilom, svetovni dnevom zemlje, potekala spomladanska čistilna akcija Za lepšo Ljubljano. Župan Zoran Jankovič ob tem poziva vse prebivalke in prebivalce Mestne občine Ljubljana, da se pridružijo čistilnim akcijam poleg tega pa prispevajo k čistejši Ljubljani tudi s svojo preventivno skrbjo za okolje in z opozarjanjem na morebitne kršitelje ter onesnaževalce. Pri izvajanju čistilnih akcij bodo Mestna uprava, Zavod za turizem Ljubljana in JP Snaga sodelovali s turističnimi društvi ter četrtinami skupnostmi, na sedežu katerih bodo razdeljevali pripomočke za čiščenje. Zagotovljen bo brezplačen odvoz zelenega odreza. V tem okviru bodo potekale tudi akcije čiščenja Ljubljaniice ter aktivnosti, namenjene odgovornemu skrbništvu psov.

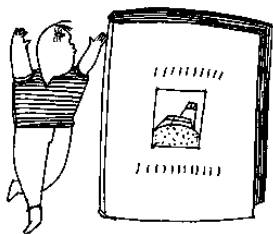

Predstavitve Judovske skupnosti v Mestnem muzeju

Od 16. do 22. aprila bo v Mestnem muzeju Ljubljana prva v vrsti prireditve z naslovom Muzeji povezujejo. Prireditve bodo predstavljale življenjske sloge različnih kultur v naši prestolnici. V času velikonočnih praznikov začnemo z raziskovanjem različnih verskih prepričanj, ki odločno vplivajo na vsakdanje življenje ljudi. Prva se bo z manjšo razstavo, okroglo mizo in kuharsko delavnico predstavila Judovska

skupnost. Razstavo bodo odprli 16. aprila ob 18. uri, do 22. aprila bodo po njej organizirana vodstva, 19. aprila ob 18. uri bo sledilo predavanje z okroglo mizo članov Društva Judovske skupnosti, 22. aprila pa bo od 11. do 13. ure potekala kuharska delavnica s pokušino in predstavitev receptov judovskih jedi.

Vir: Mestni muzej Ljubljana

Simpozij o pisateljici Pike Nogavičke

Knjižnica Otona Župančiča oz. Pionirska knjižnica - Center za mladinsko književnost in knjižničarstvo ter Slovenska sekcija IBBY (International Board on Books for Young People) 18. aprila organizirata mednarodni simpozij o Astrid Lindgren. Na simpoziju bodo sodelovali vabljeni tuji in domači znanstveniki. Po uvodnem pozdravu Johna H. M. Hagarda, ambasadorja s Švedske in vodje mladinskega oddelka knjižnice asist. Jakoba J. Kenda se bo začel strokovni del programa. Sodelovali bodo: dr. Maria Nikolajeva z Univerze v Stockholmu, ki bo obravnavala Pike Nogavičko s stališča subverzivne mladinske književnosti, dr. Dubravka Zima z Univerze v Zagrebu bo predstavila knjižni opus A. Lindgren ter problem avtoritete v njenih delih, dr. Lynn Vallone z Univerze v Texasu bo predstavila ameriški pogled na življenje in posmrtno življenje Pike Nogavičke, knjižničarka Hela Čičko iz Knjižnice mesta Zagreb pa poročala o delavnica kreativnega pisanja in promociji branja v knjižnici s poetičnim naslovom Pika na otoku Taka-Tuka. Od slovenskih znanstvenic se bo dr. Marjana Kobe osredotočila na fantastično pripoved A. Lindgren, žanr, v katerem je pisateljica postavila nova

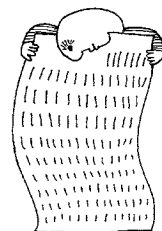
merila. Dr. Dragica Haramija bo prikazala realistične prozne vzorce v delih Lindgrenove, dr. Peter Svetina bo predaval o Zglednih junakih: o literarnih likih v mladinski literaturi, Darka Tancer Kajnih, urednica revije Otroci in knjige, bo predstavila dela A. Lindgren v slovenskih prevodih, dr. Milena Mileva Blažič pa vpliv švedske pisateljice na slovensko mladinsko književnost. Dr. Tanja Mastnak bo prikazala primere nebesedne/slikovne interpretacije. Pisatelj Slavko Pregl, predsednik Bralne značke Slovenije, bo spregovoril o Slovenskih nogavicah Pike Nogavičke, Marjan Marinšek pa predstavil pisateljico kot svojo »zvezdo severnico«.

Za literarno recepcijo na Slovenskem je zaslužna slovenska mladinska pisateljica, urednica in prevajalka dr. Kristina Brenkova, ki je zelo zgodaj, leta 1958, Pike Nogavičko prevedla v slovenščino iz nemščine. Kroglice 'pregelk', 'stranh' in podobne invencije Kristine Brenkove so ponarodele v slovenščini z ilustracijami Marlenke Stupica. Potem so sledili prevodi Kljukec s strehe (1966), Kljukec spet leta (1967), Bratec in kljukec s strehe (1971), Najboljši Kljukec na svetu (1971) in številni ponatisi priljubljene Pike Nogavičke, ki je bila ena izmed prvih pozitivnih primerov globalizacije. V 50. letih prejšnjega stoletja je Brenkova seznanila otroke z novim tipom književnosti, novim tipom junakinje s subverzivnimi elementi, z likom upornice, novim likom otroka, ki ni tradicionalen in ubogljiv, ampak ima pravico do lastnih izkušenj, napak in je sposoben. Tako se je pridružila značilni drži evropske intelektualke Lindgrenove, ki je svoj javni vpliv usmerila v dobrobit otrok in se zavzemala za otrokove pravice in pravice živali, tako da so po njej poimenovali tudi Lex Lindgren - zakon o zaščiti živali (1987).

Njeni rokopisi so hranjeni na zemlji (v Stockholmu, ki jih je Unesco leta 2004 uvrstil na seznam svetovne kulturne dediščine) in v vesolju (z mikrosatelitom Astrid 1 in asteroidom Lindgren št. 3204

med nebom in zemljo). Njene številne književne osebe - Birk, Bratec, Britt-Mari, detektiv Blomkvist, Emil, Erazem, Ida, Karl, Kljukec, Jonathan, Mardie, Mio, Pika Nogavička, Pompo, Rogljiček, Ronja idr. - bi lahko, če bi se skupaj z bralci prijele za roke, objele ves svet.

Dr. Milena Mileva Blažič

Razpis za XIII. Bienale mladih umetnikov iz Evrope in Sredozemlja

Od 25. novembra do 4. decembra 2007 bo mesto Aleksandrija gostilo XIII. Bienale mladih umetnikov iz Evrope in Sredozemlja na temo Naša različnost ustvarjanja: kairos, ki ga bo vodil pripravljajni odbor Aleksandrije 2007. Bienale bo predstavil dela mladih umetnikov s področij upodabljalnih umetnosti, arhitekture, stripov, filma, videa, grafičnega in industrijskega oblikovanja, mode, fotografije, literature, gastronomije, glasbe, gledališča, plesa in urbanih intervencij.

Za sodelovanje se lahko prijavi vsi mladi ustvarjalci med 18. in 30. letom (rojeni po 1. januarju 1976). Starostna meja za režiserje in koreografe na področju uprizoritvenih umetnosti je 35 let (rojeni po 1. januarju 1971). V skupini mora biti vsaj polovica članov mlajša od 30 let. Pri izboru gledaliških predstav bo žirija dala prednost delom, katerih avtorji scenarija so mlajši od 35 let. Umetniki, ki so že sodelovali v prejšnjih bienalih, se sedanega ne morejo udeležiti z umetniškim delom iz istega področja umetnosti. Temeljni kriteriji izbora umetnikov in njihovih del so kakovost, inovativnost in odražanje teme bienala.

Zahtevano gradivo za prijavo je potrebno dostaviti/poslati tudi v digitalni obliki (CD, DVD) v primerni embalaži najpozneje do 30. aprila 2007. Dostava:

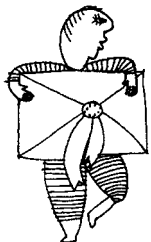
Info center ŠKUC, Stari trg 21, Ljubljana (vsak dan, razen praznikov med 16. in 20. uro): Poštni naslov: Društvo ŠKUC, Stari trg 21, 1000 Ljubljana, s pripisom: Za XIII. Bienale Aleksandrija 2007 (velja poštni žig z dne 30. aprila 2007). Dodatne informacije: tel. - 01/42 13 142 (delavniki med 10. in 14. uro ter 16. in 20. uro), info.skuc@guest.arnes.si.

V pričakovanju desete Škisove tržnice 9. maja

Si želite spoznati dejavnosti študentskih klubov Slovenije? Želite videti, kaj v posameznih klubih počnejo prleški, dolenski, prekmurski, ljubljanski, primorski in drugi študentje? Želite preizkusiti gibanico, ocvirkovo, kranjsko klobaso, repo, potico, žlikrofe in druge slovenske dobrote? Ta priložnost bo na tradicionalni Škisovi tržnici, ki se bo odvijala 9. maja 2007 na poletnem telovadišču Ilirija v Ljubljani. Programska novost desete Tržnice je, da se bodo slovenskim študentom pridružili tudi evropski kolegi. Sedem evropskih držav (Litva, Švedska, Poljska, Češka, Madžarska, Grčija, Turčija) se bo na prireditvi predstavljalo v okviru projekta Evropska vas/European village. S tem projektom bodo študentje proslavili dan Evrope, ki sovpada z datumom prireditve. Hrane bo obilo, prijetnega vzdušja in dobre volje tudi, naj sploh še omenjamo, da vstopnine tudi letos ne bo? PS: Če bi želeli več informacij o prireditvi, pa odklikajte na www.skisova-trznica.si

Mateja Erčulj, Zveza Škis

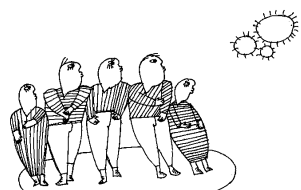
Kako vzpostavljati in ohranjati kvalitetnejše in enakopravne medosebne odnose?

Na Centru za psihološko svetovanje Posvet na Mestnem trgu 8 v Ljubljani strokovnjaki že od 28. junija lani svetujejo ljudem, ki so se znašli v različnih duševnih stiskah. Center, ki je nastal pod okriljem Slovenskega združenja za preprečevanje samomora in ob podpori Mestne občine Ljubljana, ponuja pomoč posameznikom, parom in družinam, ki sicer še ne potrebujejo obravnave v okviru zdravstvenega sistema, vseeno pa svojih težav in stisk ne zmorejo več reševati sami in zato potrebujejo strokovno pomoč. Posvet je obiskalo že več kot 250 posameznikov, svetovalci pa so opravili več kot 500 posvetov. S preprostim načinom obiska v Posvetu – brez napotnic in z minimalnim finančnim prispevkom – je dostop do strokovne pomoči omogočen širokemu krogu ljudi.

Marca so ponudili tudi delavnice Kako gradimo in vzdržujemo enakopravne odnose – trening asertivnosti. Namenjene so posameznikom, ki se v svojem okolju srečujejo z različnimi oblikami nasilja in/ali neenakopravnimi odnosi in bi se radi naučili prepoznavati različne oblike nasilnega vedenja ter ustrežnejšega odzivanja na tako vedenje. Delavnice so namenjene tudi posameznikom, ki nasilno vedenje opažajo pri sebi, pa bi radi našli drugačne poti za komuniciranje in razreševanje konfliktnih situacij. Na delavnici udeleženci prek obravnave različnih primerov spoznavajo svoje občutke in načine reagiranja v konfliktnih situacijah. Imajo tudi priložnost, da v skupini odkrivajo in vadijo nove – bolj konstruktivne oblike

vedenja. Delavnice potekajo v obliki osmih tedenskih skupinskih srečanj, ki jih vodi strokovno usposobljeni svetovalki.

Strokovnjaki na Centru za psihološko svetovanje Posvet bodo vašim težavam prisluhnili vsak delovni dan med 12. in 19. uro. Naslov: Mestni trg 8, tel. v času uradnih ur: 01 / 251 29 50, e-naslov: info@posvet.org, spletni naslov: www.posvet.org, *Urska Arnautovska. Posvet*

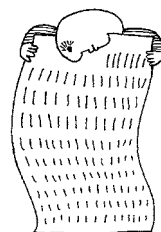

Rekreacija za vsakogar: april in maj 2007

Redne gibalne športne dejavnosti prinašajo številne koristi, saj zmanjšujejo tveganje za prezgodnjo smrt ali smrt zaradi srčne bolezni ali kapi, zmanjšujejo tveganje za razvoj srčne bolezni ali raka debelega črevesa, zmanjšujejo možnosti razvoja sladkorne bolezni, pomagajo preprečevati ali zniževati povišan krvni tlak, pri ženskah pomagajo preprečevati osteoporozo, zmanjšujejo tudi tveganje za razvoj bolečin v spodnjem predelu hrbta, zmanjšujejo stres, občutja strahu, depresije in osamljenosti, pomagajo nadzirati telesno težo in zmanjševati tveganje za debelost in še bi lahko naštevali. Gibanje in šport sta torej nujna našega in vašega vsakdana in jih, brez izgovorov, prosim, lahko vključite v vaš vsakdanjik, četudi vam primanjkuje časa. Uporabite stopnice namesto dvigala, hodite ali kolesarite tja, kamor bi se sicer odpeljali z avtom ali z avtobusom ... Še največ prostega časa pa boste našli ob koncu tedna, ko si športne dejavnosti lahko organizirate sami ali pa se pridružite eni izmed vodenih prireditev, ki jih tudi tokrat ne bo manjkalo. Tudi glasilo Ljubljana vam bo odslej redno pomagalo pri izbiri in skušalo na »športno stran« pridobiti še kakšnega premalo dejavnega ljubljancina ali ljubljankinjo. Začnimo s kolesarskimi

povabili. Na velikonočni ponedeljek se z rudniškimi športniki lahko odpravite na gorsko-kolesarski izlet na sv. Miklavža med Moravčami in dolino Save (informacije: 041/ 742 048); 22. aprila se bo v Črnučah začel in končal kolesarski maraton Velo (041/ 777 133); v soboto, 19. maja, pa se boste z Rakovnika odpeljali do Metlike (041/ 405 135); en teden zatem, to je 26. maja, vas vsa rudniška društva in tamkajšnja četrtna skupnost vabijo na Športni dan Rudnika z družinskim kolesarskim maratonom po Barju in Golovcu, Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije – podružnica Ljubljana pa bo na tistega dne odprlo prenovljeno nekdanjo trim stezo na Rakovniku, ki se bo imenovala Srčna pot (041/ 742 048). Ni presenečenje, da je med športnorekreativnimi akcijami največ planinskih in pohodniških. Tule je izbor. Čisto zares boste na 1. aprila lahko šli na praznovanje rojstnega dne Radia Dur na Šmarno goro (051/ 345678); v soboto, 7. aprila, vas bodo planinci vodili po Gradiški turi na Vipavskem (01/ 431 61 14); 18. april si vzemite za pohod pod Stolom (01/ 231 26 45), 21. april za izlet na Stolu bližnji Smokuški vrh (01/ 231 26 45); med lažje ture sodi popoldanski pohod na Kamniški vrh, ki bo v torek, 24. aprila (01/ 231 26 45); nikakor pa ne smete zgrešiti vsakoletnega majskega Pohoda po poti okoli Ljubljane, ki bo potekal 10., 11. in 12. maja. V nasprotju s planinsko sezono, ki se s koncem maja šele dobro začinja, bo tekaška že v dobrem razmahu. V torek, 17. aprila, boste v Tivoliju lahko tekli na prireditvi Srce, moja skrb (041/ 271877), Agencija za šport Ljubljana bo 19. aprila na Kodeljevem izvedla prvi letošnji Cooperjev tekaški preizkus (01/ 300 82 12), 21. aprila bo v Zadvoru 26. molniški tek (041/ 417188), 8. maja bo pri Prešernu start Študentskega teka na Grad (01 4302151), Tek trojk bo 12. maja s starti na Prešernovem trgu, pod Urhom in na Livadi (01/2348000), 17. maja bo še en Cooperjev test na Kodeljevem (01/3008212), tekaški maj pa se bo zaključil z množičnim

dobrodelnim ženskim tekom po tivolskem parku s Klubom Polet (041/537097). Kot rečeno, pa bo prireditev še veliko več, sproti pa jih boste lahko spremljali tudi na spletni strani www.szlj.si in na www.rekreacija.si. Pozdrav, *Žiga Černe, Športna zveza Ljubljane, www.szlj.si*

Dnevni center aktivnosti za starejše na Puhovi 6 in Povšetovi 20

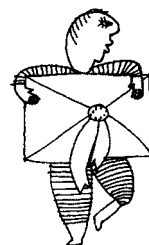
je na obeh lokacijah odprt vsak delavnik od 8. do 18. ure. Tudi v pomladnih mesecih bomo nadaljevali s standardno ponudbo tedenskih dejavnosti (telovadba, joga, računalništvo, ustvarjalne delavnice, petje, ples, španščina, angleščina, francoščina, italijanščina, vaje za urjenje spomina, kuhanje, šivanje, družabne igre, čitalnica z dnevnimi časopisi in revijami), ob tem pa organizirali naslednje delavnice in prireditve: 5. aprila ob 10.15 uri na Povšetovi 20 delavnico o zeliščih in ob 16. uri predavanje na temo Osebnostne stiske, povezane z demenco, ki ga organizira Skupina za pomoč dementnim v okviru Slovenske Filantropije (Združenje za promocijo prostovoljstva), 6. aprila ob 11. uri na Povšetovi 20 praznovanje velike noči, 16. aprila ob 9. uri na Povšetovi 20 merjenje krvnega pritiska (brezplačno) in sladkorja (1,5 evra) in ob 11. uri otvoritev slikarske razstave skupine likovnikov pod vodstvom akademskega slikarja Todorčeta Atanasova, 17. aprila ob 9. uri na Puhovi 6 merjenje krvnega pritiska (brezplačno) in sladkorja (1,5 evra), 26. aprila ob 11. uri na Puhovi 6 praznovanje dneva boja proti okupatorju in 1. maja. V okviru Festivala prostovoljstva mladih bo 19. aprila zbor DCA Mlada srca nastopal na osrednji prireditvi na Prešernovem trgu, kjer bo tudi stojnica Mestne zveze upokojencev Ljubljana s

predstavitvijo DCA in Društev upokojencev v Ljubljani.

21. aprila se bomo pridružili mladim tabornikom pri čistilni akciji parka Tivoli in vznožja Rožnika ob svetovnem dnevu Zemlje.

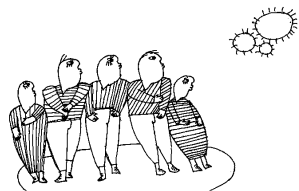
10. maja ob 10.15 uri bo na Povšetovi 20 delavnica o zeliščih in ob 16. uri predavanje na temo Osebnostne stiske, povezane z demenco, 14. maja ob 9. uri na Povšetovi 20 merjenje krvnega pritiska (brezplačno) in sladkorja (1,5 evra) in ob 11. uri otvoritev razstave dekoracij iz stisnjene cvetja in drugih izdelkov avtorice Dragice Gerzina, članice DCA, 23. maja ob 9. uri na Puhovi 6 merjenje krvnega pritiska (brezplačno) in sladkorja (1,5 evra), 25. maja ob 11. uri na Povšetovi 20 praznovanje dneva mladosti. Novost: Dejavnosti DCA se od marca izvajajo na dveh lokacijah v Šiški. Jutranja telovadba ob torkih in četrtek od 7.30 do 8.30 na Gorazdovi 10 v prostorih Zveze društev upokojencev Šiška (tel. za inf.: 01/505-73-68), petje, literarno-debatni krožek, telovadba in joga pa na Kunaverjevi 6-8 v prostorih Dnevnega varstva za starejše, ki ga vodi Dom starejših občanov Ljubljana Šiška (tel. za inf.: 01/51-31-640).

Jera Grobelnik, vodja DCA

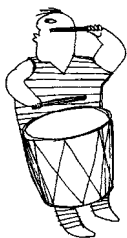
Zdravniško predavanje o Brunu Gröningu

Na brezplačnem informativnem predavanju bodo zdravniki 5. maja ob 15. uri v dvorani dijaškega doma Tabor na Vidovdanski 7 (nasproti centra Ledina) predstavili najnovejše zdravniško dokumentirane izkušnje uspešnega delovanja fenomena Bruna Gröninga, ki je sredi preteklega stoletja dosegal izjemne uspehe pri odpravi telesnih in duševnih obremenitev sodobnega človeka in ostaja aktualen še danes.

Festival 600"

Dharmafilm s svojimi prijatelji organizira že 3. filmski festival 600". Festival bo 18. maja ob 20. uri v Stari Elektrarni v Ljubljani. Letošnja pomembna novost je, da so omejitve dolžine filmskih in video izdelkov podaljšali na 20 minut. Vse, kar vas še zanima, si lahko pogledate na www.festival600.org. Še vedno iščejo tudi prijazne sponzorje in donatorje, ljubitelje filma, ki bi bili pripravljeni podpreti njihov trud in zavzetost. Hvala lepa vsem, ki ste jih že podprli in vsem, ki jih še boste!

Cepljenje psov proti steklini

Vse lastnike psov obveščamo, da na podlagi zakona o veterinarstvu in pravilnika o izvajanju sistematičnega spremljanja kužnih bolezni in cepljenju živali razpisujemo cepljenje psov proti steklini. Cepljenje je obvezno za pse, starejše od 3 mesecev. Cepljenje bodo opravljali veterinarji Veterinarske postaje Ljubljana d.o.o., Cesta v mestni log 51a, Ljubljana, na naslednjih mestih:

10. april: ob 15. uri - Škrilje pri gasilskem domu, ob 15.30 - Golo pri Cotmanu, ob 16.30 - Dobravica pri Piškurju, ob 17. do 18.30 - Ig, Tone Gerbec, Ig 145.

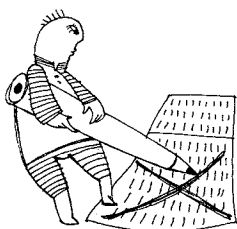
11. april: ob 14. uri - Rakitna pri Logarju, ob 16.30 - Prevalje pri Nani ob 17.30 - Podpeč pri Zadrugi, ob 18.30 do 19. - Jezero pri gasilskem domu.

12. april: ob 15.30 do 16. - Notranje Gorice pri združnem domu, ob 16.30 do 17. - Vnanje

Gorice pri Ambrožiču, ob 17.30 do 18. - Brezovica pri Slanatu za gostilno Kavčič, od 18.30 do 19. - Tržaška cesta pri Klobasarju.

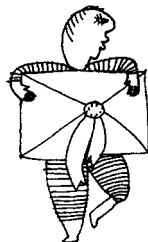
13. april: ob 14. - Žažar pri gostilni, ob 15. - Vrzenec pri gostilni, ob 16. - Zaklanec pri gasilskem domu, ob 17. - Podolnica pri gasilskem domu, ob 18. - Butajnova pri Gasilskem domu, ob 19.30 - Horjul pri Prebilu.

14. april ob 8. uri - Turjak pri krajevnem domu. Stroški izdaje potrdila o vpisu v register psov v Sloveniji, pregleda, cepljenja ter odpravljanje črevesnih zajedavcev in pristojbin znaša 32 evrov. S seboj prinesite knjižico o cepljenjih. Za dodatne informacije povprašajte v ambulanti Veterinarske postaje Ljubljana, telefonska številka 01/420 56 39. Če vašega psa ne utegneta pripeljati na nobeno od naštetih mest, ste lepo vabljeni v Ambulanto za male živali, Veterinarske postaje Ljubljana d.o.o., Cesta v mestni log 51a, Ljubljana vsak delavnik med 7.30 in 19.30 uro, ali soboto med 7.30 in 14. uro.

Popravek

Med članicami in člani Odbora za predšolsko vzgojo in izobraževanje ter Odbora za stanovanjsko politiko je bila mestna svetnica Anja Bah Žibert v glasilu št. 1,2 pomotoma navedena kot članica Liste Zorana Jankovića. **Anja Bah Žibert je bila v ljubljanski mestni svet izvoljena na listi Slovenske demokratske stranke.** Za nehoteno napako se gospe mestni svetnici opravičujemo.

Povabilo župana Zorana Jankovića na dan odprtih vrat v Mestni hiši

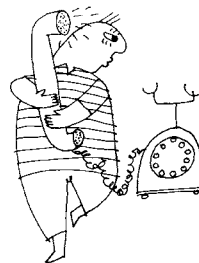
Župan Zoran Janković ostaja odprt za predloge, pobude in morebitne težave Ljubljancem in Ljubljankam. Tako ste vsi, ki vam ni vseeno za naše mesto, vsak prvi torek v mesecu dobrodošli na dnevu odprtih vrat, ko je župan na voljo med 14. in 17. uro v pritličju Mestne hiše, Mestni trg 1. Župan je dosegljiv tudi na elektronskem naslovu zoran.jankovic@ljubljana.si.

Pisma z vprašanji županu ali Mestni upravi lahko naslovite tudi na Glasilo Ljubljana, Mestna občina Ljubljana, Krekov trg 10, Ljubljana in Službo za pobude in pritožbe občanov, Adamič-Lundrovo nabrežje 2, Ljubljana. Dnevi odprtih vrat so dobro obiskani. Tako je župan samo 7. februarja sprejel na pogovor 200 občanov in občanov. Vprašanja so najpogosteje povezana s stanovanjskimi, okoljskimi in prometnimi problemi, prostorskimi in zemljiškimi zadevami ter prošnjami za zaposlitev. Občani predstavljajo tudi predloge za izboljšanje kakovosti življenja v občini, obenem pa številni izražajo pristranske in iskrene želje, spoštovanje in zaupanje pri prihodnjem vodenju Ljubljane.

Najem poslovnih prostorov

Mestna občina Ljubljana oddaja več poslovnih prostorov v najem. Vse informacije so objavljene na spletni strani <http://www.ljubljana.si/>, dodatne informacije so vam na voljo na tel. št. 01/306-12-17.

● **Zdravstvo in socialno varstvo: Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 20 10; **Socialna delavka v Ambulanti za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja:** tel.: (01) 437 91 82; Klinični center: tel.: 01/ 522 50 50; **TOM - telefon otrok in mladostnikov:** tel.: 080 12 34; **telefonski klic v duševni stiski** (od 19. do 7. ure): tel.: (01) 520 99 00; **telefon za starše pri Mladinskem domu Jarše** (tor. in čet. od 16. do 18. ure): tel.: (01) 543 43 23 ali e-naslov: stan skupina.hisa@guest.arnes.si; **Klepetalnica za starše pri Dijaškem domu Poljane** (pon., tor. in čet. od 14. do 15. ure): tel.: (01) 300 31 34 ali e-naslov: lidija.vranesic@guest.arnes.si; **Pravnoinformacijska pisarna Sveta za varstvo pravic najemnikov stanovanj MOL**, Tavčarjeva 3 (tor. in čet. od 18. do 19.30 ure): tel.: (01) 431 23 24; **SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja:** 080 11 55

● **SOS telefon je namenjen ženskam in otrokom, ki so doživljali ali še vedno doživljajo nasilje v družini in drugih medosebnih odnosih ter potrebujejo pogovor. SOS telefon je namenjen tudi ženskam in njihovim otrokom, ki potrebujejo umik pred nasiljem v družini v Zatočišče za ženske in otroke – žrtve nasilja v Ljubljani. Prek SOS telefona se ženske lahko vključijo tudi v skupino za samopomoč za ženske, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje.** Na SOS telefon lahko pokličete ob delavnikih od 12. do 22., ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 18. do 22. Telefonska številka 01 / 524 19 93 pa je telefaks, namenjen gluhim – žrtvam nasilja. ● **Krizni center Ženske svetovalnice** lahko pokličete 24 ur na dan na telefonski številki: 040/ 260 656 in 031/ 233 211. ● **Svetovalnica Fužine: Svetovanje in informiranje posameznikom, parom, družinam, ki so se znašli v psihosocialnih stiskah in težavah;** Preglov trg 15, tel.: 5206-442, vsak dan od 9. do 17. ure. svetovalnica.fuzine@siol.net, www.csd.ljmostopolje.si

● **Program Korak: svetovanje, informiranje in pomoč uporabnikom nelegalnih drog in njihovim svojcem;** Preglov trg 15, tel.: 5206-447, vsak dan od 9. do 17. ure svetovalnica.fuzine@siol.net; www.csd.ljmostopolje.si

● **Promet: Oddelek za gospodarske javne službe in promet:** tel.: (01) 306 17 14; številka za zapuščena vozila: tel.: (01) 306 16 25; Redarstvo: tel.: (01) 306 16 32; AMZS, pomoč, vlečna služba, informacije: tel.: 19 87 ● **Služba za pobude meščanov:** tel.: (01) 306 12 82 ● **Okolje: JP Snaga, reklamacije, informacije in naročila:** tel.: (01) 477 96 40 ali (01) 477 96 67; JP Energetika, Center za pomoč uporabnikom: tel.: 080 28 82; dežurna številka Inšpektorata MU MOL, informacije o divjih odlagališčih, prevrnjenih smetnjakih in drugih dejavnih onesnaževanja okolja: tel.: (01) 306 16 04 ● **Varuh človekovih pravic,** brezplačni klic in informacije: tel.: 080 15 30 ● **Policija:** tel: 113 ● **Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja:** tel.: 112 ● **Dnevni center za starejše:** Povšetova, tel.: 01/430 51 520 ● **Zavetišče za živali Gmajnice 30,** tel.: 01/256 02 79. Uradne ure za obiskovalce - delavniki: od 11. do 12. ure in od 14. do 17. ure, sobote, nedelje in prazniki - od 12. do 15. ure. Za oddajo najdenih živali lahko pokličete kadarkoli 24 ur na dan in najdenčka oddaste.

Kakovost vode in zraka v Ljubljani

Tabela 1/ Rezultati nadzora pitne vode

Centralni vodovodni sistem mesta Ljubljane in okolice se oskrbuje iz dveh vodnih virov, Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, kjer se podzemna voda izkorišča v petih vodarnah: Kleče, Hrastje, Jarški prod, Šentvid in Brest. Notranji nadzor nad skladnostjo pitne vode JP Vodovod-Kanalizacija izvaja na vseh oskrbovalnih območjih skladno z določili Pravilnika o pitni vodi (Ur.l. RS 19/04, 35/04, 26/06, 92/06) v okviru mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav, katerih obseg je odvisen od ocene tveganja za določeno vzorčno mesto oz. kontrolno točko sistema. Notranji nadzor izvajajo akreditirani laboratoriji.

Tabela 2/ Kakovost podzemne vode za januar - februar 2007

MV - predpisane mejne vrednosti za podzemno vodo po Uredbi o standardih kakovosti podzemne vode (Ur. l. RS, št. 100/05)

- spojine iz skupine lahkihhalogeniranih ogljikovodikov niso bile ugotovljene

+ izmerjene koncentracije merjenih spojin so na ravni meje zaznavanja

() vrednosti so pod mejo zaznavanja uporabljene metode

Mejne vrednosti za podzemne vode od vseh izmerjenih parametrov presega atrazin na merilnem mestu: vodnjak Ia črpališča Hrastje, medtem ko razgradni produkt desetilatrazin dosega mejne vrednosti. Vodnjak Hrastje Ia ni vključen v centralni vodovodni sistem za oskrbo meščanov s pitno vodo!

Tabela 3/ Zrak v Ljubljani januarja in februarja 2007

V preglednici so predstavljeni podatki stalnih meritev OMS na merilnem mestu Figovec za januar in februar 2007.

Izmerjene mesečne, dnevne in urne vrednosti posameznih onesnaževal se v skladu z Uredbo o žveplovem dioksidu, dušikovih oksidih, delcih in svincu v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 52/02, 18/03, 121/06) in Uredbo o ozonu v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 8/03) gibljejo v okviru dovoljenih koncentracij.

V skladu z Uredbo o ukrepah za ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 52/02) in Uredbo o ozonu v zunanjem zraku (Ur. l. RS, št. 8/03) veljajo za leto 2007 naslednji normativi:

Mejna koncentracija za varstvo ekosistemov za SO₂ je 20 µg/m³. Urna mejna koncentracija SO₂ za varovanje zdravja ljudi znaša 350 µg/m³. Urna mejna koncentracija je lahko presežena največ 24-krat v koledarskem letu. Dnevna mejna koncentracija SO₂ za varovanje zdravja ljudi znaša 125 µg/m³. Presežena je lahko največkrat 3-krat v koledarskem letu. Letna mejna koncentracija za varovanje zdravja ljudi za NO₂ v letu 2007 znaša 40 µg/m³. Urna mejna koncentracija NO₂ za varovanje zdravja ljudi znaša 200 µg/m³ in je lahko presežena največ 18-krat v koledarskem letu. Mejna koncentracija NO₂ za varstvo rastlin v naravnem okolju znaša 30 µg/m³.

Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi za O₃ (največja dnevna 8-urna srednja vrednost) znaša 120 µg/m³ in ne sme biti presežena več kot v 25 dneh v koledarskem letu izračunano kot povprečje v obdobju treh let.

Tabela 1/ Rezultati notranjega nadzora februarja 2007

PARAMETER	enota	mejna vrednost	OSKRBOVALNO OBMOČJE	
			KLEČE	HRASTJE, JARŠKI PROD
			6. 2. 2007	6. 2. 2007
pH		6,5 -9,5	7,44	7,48
Elektroprevodnost (pri 200C)	µS/cm	2500	455	435
Celotni organski ogljik (TOC)	mg/l C	brez sprememb	<0,3	<0,3
Amonij	mg/l NH4	0,5	<0,02	<0,02
Nitrat	mg/l NO3	50	15	12
Nitrit	mg/l NO2	0,5	<0,01	<0,01
Sulfat	mg/l SO4	250	18	16
Klorid	mg/l Cl	250	10,4	8
Fluorid	mg/l F	1,5	<0,1	<0,1
Bor	mg/l B	1	<0,04	<0,04
Krom	µg/l Cr	50	<2	<2
Svinec	µg/l Pb	25	<2	<2
Železo	mg/l Fe	0,2	<0,05	<0,05
Atrazin	µg/l	0,1	<0,05	<0,05
Desetilatrazin	µg/l	0,1	0,05	<0,05
2,6-diklorobenzamid	µg/l	0,1	<0,05	<0,05
Pesticidi - vsota	µg/l	0,5	0,05	<0,05
Trihaloeten in tetrakloroeten - vsota	µg/l	10	<0,5	<0,5
Trihalometani - vsota	µg/l	100	<0,5	<0,5
Escherichia coli	v 100 ml	0	0	0
Koliformne bakterije	v 100 ml	0	0	0
OCENA			SKLADEN	SKLADEN

Druge javno dostopne informacije uporabniki prejmejo: v informacijski pisarni JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., Vodovodna cesta 90, Ljubljana, po elektronski pošti na naslovu voka@vo-ka.si in na spletni strani JP Vodovod-Kanalizacija www.vo-ka.si.

Vir: JP Vodovod-Kanalizacija d.o.o., marec 2007

Tabela 2/ Kakovost podzemne vode za januar - februar 2007
Kakovost podzemne vode v vodnjakih Ljubljanskih vodarn, januar-februar 2007

merilno mesto	datum	atrazin	desetil-atrazin	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki	nitrat	krom (skupno)
enota		µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	µg/l
MV		0,1	0,1	10	50	30
Kleče - Villa	15. 1.2007	(0,03)	<0,05	-	16	2,4
Hrastje - Ia	15. 1.2007	0,11	0,10	1,7	23	17
Šentvid -Ila	15. 1.2007	(0,03)	<0,05	-	19	1
Jarški prod - III	15. 1.2007	(0,03)	(0,03)	-	11	(1)
Kleče - Villa	12. 2. 2007	(0,03)	(0,03)	-	13	1,4
Hrastje - Ia	12. 2. 2007	0,11	0,10	0,9	23	17
Šentvid - Ila	12. 2. 2007	(0,03)	<0,05	-	17	1
Jarški prod - III	12. 2. 2007	(0,03)	(0,03)	-	11	1,7

Vir: Monitoring kakovosti podzemne vode in površinskih vodotokov za leto 2007, MOL, MU, Zavod za varstvo okolja

Tabela 3/ Zrak v Ljubljani januarja in februarja 2007
Podatki o meritvah zraka v Ljubljani januarja in februarja 2007

Januar				
Merilno mesto Figovec	SO ₂	O ₃	NO ₂	
Povprečna mesečna vrednost	9 µg/m ³	19 µg/m ³	73 µg/m ³	
Maksimalna urna vrednost	21 µg/m ³	106 µg/m ³	158 µg/m ³	
Maksimalna dnevna koncentracija	11 µg/m ³	37 µg/m ³	102 µg/m ³	
Število preseganj urne meje (opozorilne*) vrednosti	0	0*	0	
Februar				
Merilno mesto Figovec	SO ₂	O ₃	NO ₂	
Povprečna mesečna vrednost	10 µg/m ³	18 µg/m ³	82 µg/m ³	
Maksimalna urna vrednost	72 µg/m ³	93 µg/m ³	160 µg/m ³	
Maksimalna dnevna koncentracija	15 µg/m ³	38 µg/m ³	109 µg/m ³	
Število preseganj urne meje (opozorilne*) vrednosti	0	0*	0	

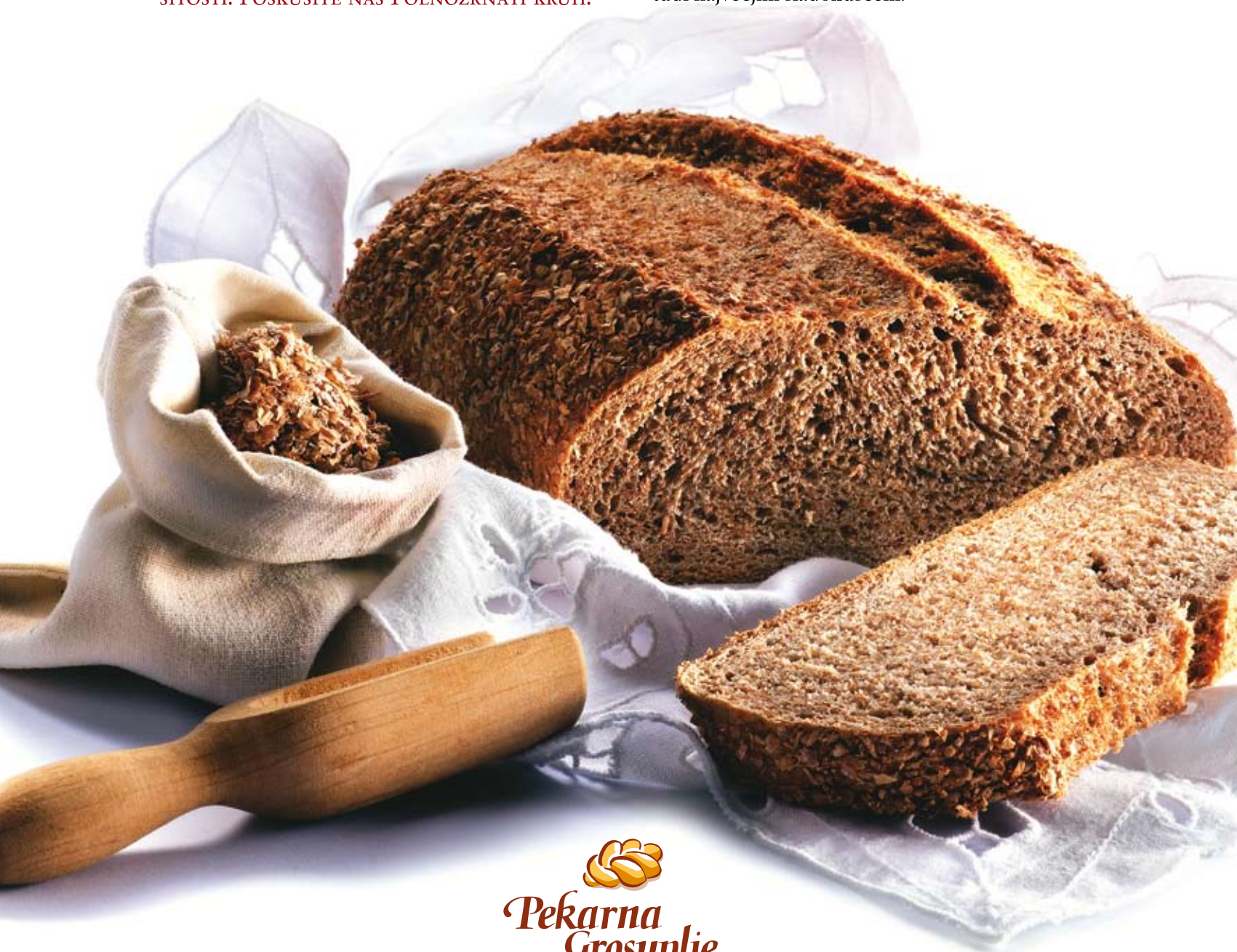
Vir: Zavod za varstvo okolja Mestne občine Ljubljana

SKRIVNOST POLNOZRNATE MOKE

Polnozrnatí Kruh

ALI STE VEDELI, DA POLNOZRNATI PEKOVSKI IZDELKI VSEBUJEJO DO PETKRAT VEČ BALASTNIH SNOVI KOT BELI? KO JIH ZAUŽIJEMO, NAM PRAV VELIKA VSEBNOST RASTLINSKIH VLAKNIN PODALJŠA OBČUTEK SITOSTI. POSKUSITE NAŠ POLNOZRNATI KRUH.

Pripravljamo ga iz pšenične moke, ki je zmleta iz celih žitnih zrn. Ta naša polkilska štručka je zanimive oblike, s široko sredinsko zarezo in je bogato posuta s pšeničnimi otrobi. Njena sredica je slastnega sočnega okusa in bo teknila tako ljubiteljem zdrave prehrane kot tudi največjim sladokuscem.

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO